

విజయ దీపిక

(వివిధ పోటీ పరీక్షల కోసం బహుశైలిక వ్రాశులు, వ్యాసాలు మరియు
స్ఫూర్తిదాయక కథనాలు - బి.సి. సంక్షేమ శాఖ నుండి)

VOLUME 1 - NUMBER 14

ఆగష్టు, 2023.

తెలంగాణ : రైతు బంధుకు 5 యేండ్లు

ఆద్యంతం స్ఫూర్తిదాయకంగా ఇన్స్పైర్ - 2023

కరెంట్ అఫైర్స్ మాస పత్రిక

టి.ఎస్.బి.సి.స్టడీ సర్కిల్స్, హైదరాబాద్. (టి.ఎస్.బి.సి.ఇ.ఎస్.డి.టి.సి)

విజయ దీపిక

(కరెంట్ అఫైర్స్ మాస పత్రిక)

సంపుటి:

ఆగష్టు, 2023

సంచిక:

Volume: 1

Number: 14

ఎడిటర్ ఇన్ చీఫ్ :

డి. శ్రీనివాస్ రెడ్డి

డైరెక్టర్, టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్, హైదరాబాద్.

ప్రచురణకర్త: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్, హైదరాబాద్.

పరిచయం

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో బి.సి విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల వార్షిక ఆదాయం రూ.5,00,000/- మించని అర్హులైన నిరుద్యోగ గ్రాడ్యుయేట్లు మరియు పోస్ట్-గ్రాడ్యుయేట్లకు ఉచితంగా 12 బి.సి స్టడీ సర్కిల్స్ మరియు 50 స్టడీ సెంటర్స్ ధ్వారా UPSC, స్టాఫ్ సెలక్షన్ కమిషన్, బ్యాంకింగ్ సర్వీసెస్, RRB, DSC మరియు స్టేట్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ నిర్వహించే గ్రూప్-1,2,3,4 లతో పాటు వివిధ పోటీ పరీక్షలకు ఉచిత కోచింగ్ ఇవ్వబడును.

అందించే కోర్సులు

క్ర.సంఖ్య	కోచింగ్ కార్యక్రమాలు
1.	UPSC (సివిల్ సర్వీసెస్ ప్రీమిమ్స్ మరియు మెయిన్స్ ప్రోగ్రామ్)
2.	గ్రూప్ - I, II, III & IV మరియు ఫౌండేషన్ కోర్సు
3.	సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్/పోలీస్ కానిస్టేబుల్స్/ఎక్సైజ్ కానిస్టేబుల్స్
4.	జిల్లా. ఎంపిక కమిటీ/REIS/జూనియర్ లెక్కరథు
5.	RRB/SSC/బ్యాంక్ P.Os./బ్యాంక్ క్లర్క్స్
6.	నైపుణ్య అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

LOCATION OF TS BC STUDY CIRCLES

క్ర. సంఖ్య	జిల్లా పేరు	విర్పడిన సంవత్సరం	చిరునామా
1	వరంగల్	1994	లప్పుర్ బజార్, హన్మకొండ - 506001.
2	హైదరాబాద్	1996	సైదాబాద్, హైదరాబాద్ - 500059.
3	మహబూబ్ నగర్	1997	మెట్టూరుగడ్డ, మహబూబ్ నగర్ - 509001.
4	నిజామాబాద్	2010	పాత BSNL బిల్డింగ్ సుబాష్ నగర్, నిజామాబాద్ - 503001.
5	ఆదిలాబాద్	2010	తిరుమల పెట్రోల్ పంప్ దగ్గర, ఆదిలాబాద్ - 504001.
6	కరీంనగర్	2010	మానేరు డ్యామ్ రోడ్, కరీంనగర్ - 505001.
7	ఖమ్మం	2010	ఎస్టీఆర్ సర్కిల్, టై పాస్ రోడ్, ఎస్సీ హాస్టల్స్ పక్కన, ఖమ్మం - 507001.
8	నల్గొండ	2013	శ్రీనగర్ కాలనీ, నల్గొండ - 508001.
9	సంగారెడ్డి	2013	వెలుగు ఆఫీస్ క్యాంపస్, టైపాస్ రోడ్, సంగారెడ్డి - 502103.
10	సిద్దిపేట	2015	డి.ఇ.ఓ. ఆఫీస్ పక్కన, నసర్పూరా, సిద్దిపేట్ - 502103.
11	జోగులాంబ గద్వాల	2018	TTN బిల్డింగ్, 1వ రైల్వే గేట్ దగ్గర, గద్వాల - 509125.
12	రాజన్న సిరిసిల్ల	2022	సర్దార్ నగర్, ప్రభుత్వ కళాశాల గ్రౌండ్ దగ్గర, రాజన్న సిరిసిల్ల-505301

ఈ “విజయ దీపిక మాస పత్రిక” యొక్క ఉద్దేశం అన్ని రకాల పోటీ పరీక్షల గురించి అవగాహన కల్పించడం.

D. SRINIVAS REDDY
DIRECTOR
TS BC STUDY CIRCLES,
(TSBCESDTC),
HYDERABAD.

విషయ సూచిక		
క్ర. సంఖ్య	విషయం	పేజీ నెం.
I	కవర్ స్టోరీలు	
a	కవర్ స్టోరీ 1: రైతు బంధుకు ఐదేండ్లు	6
b	కవర్ స్టోరీ 2: ఆద్యంతం స్ఫూర్తిదాయకంగా ఇన్సైర్ - 2023	9
II	ప్రత్యేక కథనాలు	
c	ప్రత్యేక కథనం 1: ఫేమ్ ఇండియా పథకం II	11
d	ప్రత్యేక కథనం 2: జాతీయ భద్రతా చట్టం, 1980	13
e	ప్రత్యేక కథనం 3: నూతన విద్యా విధానం - 2020	17
III	ఆగస్టు నెల జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ దినోత్సవాలు	20
IV	జూలై, 2023 నెల కరెంటు అఫైర్స్	
a	అంతర్జాతీయ అంశాలు	21
b	జాతీయ అంశాలు	24
c	రాష్ట్ర అంశాలు	26
d	ఆర్థిక అంశాలు	28
e	శాస్త్ర సాంకేతిక విషయాలు	30
f	అవార్డ్స్	32
g	క్రీడలు	34
h	వ్యక్తులు - ప్రదేశాలు	36

విషయ సూచిక		
క్ర. సంఖ్య	విషయం	పేజీ నెం.
V	జనరల్ స్టడీస్	
a	భారత రాజ్యాంగము మరియు రాజనీతి శాస్త్రము	39
b	భారత దేశ భౌగోళిక శాస్త్రం	42
c	భారత దేశ చరిత్ర	47
d	భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ	50
e	జనరల్ సైన్స్	53
f	అరిథ్మెటిక్	57
g	రీజనింగ్	61
h	సామాజిక శాస్త్రం	64
i	తెలంగాణ భౌగోళికశాస్త్రం	68
j	తెలంగాణ చరిత్ర, సంస్కృతి, కళలు	72
k	తెలంగాణ ఆర్థికవ్యవస్థ	74
l	తెలంగాణ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం	76
m	తెలంగాణ ప్రభుత్వ పథకాలు	78
VI	విజయ గాథలు	81
VII	రాబోయే పోటీ పరీక్షల నోటిఫికేషన్లు	82
VIII	టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్ సోషల్ మీడియా లింక్ లు	84

కేసీఆర్ స్టోరీ-1:

రైతుబంధుకు ఐదేండ్లు

'రైతుబంధు' ఇది దేశం మొత్తంలోనే కాదు ప్రపంచస్థాయిలో కూడా ప్రశంసలందుకున్న ఒక గొప్ప పథకం. ఈ పథకం ప్రారంభించి ఐదు సంవత్సరాలు పూర్తయ్యాయి. చిన్నకారు, సన్నకారు అనే తేడా లేకుండా ప్రతి రైతుకు సంవత్సరానికి ఎకరానికి 10వేల రూపాయలు పంట పెట్టుబడి కింద ఇచ్చే ఈ పథకం ద్వారా ఇప్పటివరకు 65వేల కోట్ల రూపాయలు రైతుల ఖాతాల్లో నేరుగా జమచేయడం జరిగింది. ఈ పథకం ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖరరావు మస్తిష్కంలో నుంచి పుట్టిన ఒక మహత్తర పథకం. రైతును రాజును చేసిన పథకం. రైతే రాజు అని ఎన్నికల నినాదాలలో చెప్పడమే తప్ప ఏ పార్టీ ప్రభుత్వాలు చేసి చూపిన దాఖలాలు లేవు. కానీ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మాత్రం తమది రైతు ప్రభుత్వమని ఈ పథకంతో నిరూపించారు. పెట్టుబడి సాయంతో రైతన్నకు దన్నుగా నిలిచారు. దీనితో సాగు రూపురేఖలు సమూలంగా మారిపోయాయి. వ్యవసాయరంగంలో దేశానికి దిక్సూచిగా తెలంగాణ నిలిచింది. కేంద్రంతో సహా పలు రాష్ట్రాల్లో రైతుబంధు పథకాన్ని కాపీ కొట్టాయి.

రైతులను లక్షాధికారులను చేయడమే తన లక్ష్యమని కేసీఆర్ అన్నట్టుగానే వారిని రాజులను చేశారు. తెలంగాణలో ఈ రోజు ప్రతి గ్రామంలోను ద్వీచక్ర వాహనం లేని రైతు కుటుంబం లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఈ రోజు తెలంగాణలోని రైతన్నలు కార్లు కొనుక్కొని, పక్కా భవనాలు నిర్మించుకుని, తమ పిల్లలను మంచి మంచి కార్పొరేట్ స్కూళ్ళలో చదివిస్తూ

సౌకర్యవంతమైన జీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నారంటే అది మన ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ వ్యవసాయ రంగంలో చేసిన మార్పులు, సాగునీరు, పెట్టుబడి, సమయానికి ఎరువులు, పండిన పంటకు గిట్టుబాటుధర ఇచ్చి కొనుగోలు తదితర చర్యల ద్వారానే ఇది సాధ్యమైందని చెప్పక తప్పదు. పంట పెట్టుబడి కోసం ఏ ఒక్కరైతు బాధపడొద్దు, అప్పు చేయొద్దు. పెట్టుబడి గోస తీర్చేందుకు దేశంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా రైతుబంధు పథకానికి శ్రీకారం చుడుతున్నాం. ఈ పథకం ద్వారా ప్రభుత్వమే రైతులకు పెట్టుబడి సాయం అందిస్తుంది. ఈ పథకం దేశ వ్యవసాయరంగంలో సువర్ణాధ్యాయం, దేశానికి దిక్సూచి. కేసీఆర్ ఉన్నతవరకు రైతుబంధు ఆగదు. రైతులకు పెట్టుబడి సాయం ఆగదని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ స్పష్టం చేశారు.

ఈ రైతుబంధు పథకాన్ని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ 2018, మే 10వ తేదీన కరీంనగర్ జిల్లా శాలపల్లిలో ప్రారంభించారు. అప్పటి నుంచి ఈ ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో రైతులకు పెట్టుబడి గోస

తీర్చుతూ, దేశ వ్యవసాయరంగంలో సరికొత్త విప్లవానికి నాంది పలికి కీలక మైలురాయిని చేరుకొన్నది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించి ఐదేండ్లు పూర్తయ్యాయి. నాటి నుంచి నేటివరకు ప్రతి ఫసల్ (సీజన్)లోనూ రైతులకు పెట్టుబడి సాయం అందిస్తూ అండగా నిలుస్తున్నారు.

రైతుల ఖాతాల్లోకి రూ.65 వేల కోట్లు

గతంలో వ్యవసాయ సీజన్ ప్రారంభమవుతుందంటే రైతులు పంట పెట్టుబడి కోసం అనేక తిప్పలు పడాల్సి వచ్చేది. ప్రైవేటు వ్యాపారులను, వడ్డీ వ్యాపారులను ఆశ్రయించి అధిక వడ్డీలతో అప్పులు తెచ్చి పెట్టుబడి పెట్టే దారుణ పరిస్థితి ఉండేది. రైతుల గోసను తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలో దగ్గరినుంచి చూసిన కేసీఆర్.. ఆ బాధల నుంచి విముక్తి కల్పించేందుకు పరితపించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడి, ఆయన సీఎం పదవి చేపట్టగానే ఇందుకోసం మేధోమథనం నిర్వహించి రైతులకు ప్రభుత్వమే నేరుగా పెట్టుబడి సాయం అందించాలని నిర్ణయించారు. అలా పుట్టిన రైతుబంధు పథకం. రైతుబంధుతో రైతుల్లో భరోసా పెరిగింది. గుంట భూమి ఉన్న రైతులు కూడా గుండె ధైర్యంతో బతికే పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. తొలుత ఈ పథకం కింద ప్రతి సీజన్లో ఎకరానికి రూ.4 వేల చొప్పున రెండు సీజన్లలో ఎకరానికి రూ.8 వేలు పంపిణీ చేశారు.

ఏడాది తర్వాత దీన్ని రెండు విడుతల్లో ఎకరాకు రూ.10 వేలకు పెంచారు. ప్రతి సీజన్లోనూ సుమారు 65 లక్షల మంది రైతులకు పంట పెట్టుబడి సాయం అందిస్తున్నారు. ఎలాంటి ఆంక్షలు లేకుండా రైతుకు ఎన్ని ఎకరాల భూమి ఉంటే అన్ని ఎకరాలకు ప్రతి ఎకరానికి రూ.10 వేల చొప్పున పంపిణీ చేస్తున్నారు.. ఈ విధంగా గత ఐదేండ్లలో మొత్తం 10 విడుతల్లో రూ. 65,192 కోట్లను రైతుల ఖాతాల్లో నేరుగా ప్రభుత్వం జమ చేసింది. ఒక్క పథకం ద్వారా

రైతులకు ఇంత భారీ మొత్తం అందించిన ఏకైక ప్రభుత్వం దేశంలో తెలంగాణ మాత్రమే కావడం గమనార్హం. రైతుబంధు కోసం ప్రభుత్వం ఏటా సుమారు రూ.15 వేల కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నది.

బడ్జెట్ ఇబ్బందులు వచ్చినా

'రైతుబంధు' ఆగదు

సీఎం కేసీఆర్ కు, తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి వ్యవసాయరంగం, రైతుల సంక్షేమమే ప్రథమ ప్రాధాన్యం. ఈ రెండిరటి తర్వాత మరేదైనా అని సీఎం కేసీఆర్ చాలాసార్లు చెప్పారు. ఇందుకు రైతుబంధు అమలే ఉదాహరణ. ప్రభుత్వానికి ఎన్ని ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉన్నా, సీజన్ కు ముందు రైతుల ఖాతాల్లో రైతుబంధు డబ్బులు పడాల్సిందే. ఇందుకోసం ప్రభుత్వం అవసరమైన నిధులను ముందుగానే సమకూర్చుతున్నది. కరోనా వంటి విపత్కర పరిస్థితుల్లోనూ రైతులకు సీజన్ కు ముందే రైతుబంధు డబ్బులు అందించిన ఘనత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి దక్కింది. పథకం ప్రారంభించినప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు పెట్టుబడి సాయం ఆగకుండా కొనసాగుతూనే ఉన్నది. రైతుబంధు పథకం అమలులో భాగంగా తొలి ఏడాది రైతులకు పెట్టుబడి సాయాన్ని చెక్కుల రూపంలో ప్రభుత్వం అందించింది. అయితే ఇందులో మధ్యవర్తుల ప్రమేయం ఉండొద్దని భావించిన సీఎం కేసీఆర్.. చెక్కుల పంపిణీకి స్వస్తి పలికి నేరుగా రైతుల ఖాతాల్లోనే డబ్బు జమయ్యేలా చర్యలు తీసుకొన్నారు. దీంతో సీజన్ కు ముందే రైతుల ఘోస్టు టింగ్.. టింగ్ అని మోగుతున్నాయి.

విన్న , సన్నకారు తేడా లేదు

రైతుబంధు పథకం అమలు సమయంలో ప్రతిపక్షాలు ఎన్నో విమర్శలు చేశాయి. ఎలాంటి పరిమితులు, షరతులు లేకుండా అమలు చేయడం ఏటని ప్రశ్నించాయి. కానీ సీఎం కేసీఆర్ మాత్రం ఆ విమర్శలను పట్టించుకోలేదు. 'రైతు' అనే పదాన్నే

అర్హతగా తీసుకున్నారు. గుంట భూమి ఉన్న రైతు నుంచి ప్రభుత్వ సీలింగ్ వరకు భూమి గల వారందరికీ రైతుబంధును వర్తింపజేశారు. వాళ్లు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులైనా, వన్నులు చెల్లించే వారైనా, వ్యాపారులైనా.. సరే ఎలాంటి షరతులు లేకుండా పథకాన్ని వర్తింపజేశారు.

రైతుబంధు ఇతర రాష్ట్రాలకు, దేశానికి ఆదర్శం

రైతుబంధు పథకం ప్రపంచంలోనే ప్రత్యేకమైనదని అనేక మంది ఆర్థికవేత్తలు ప్రశంసించారు. ఈ పథకాన్ని కేంద్రంలోని బీజేపీ ప్రభుత్వంతోపాటు అనేక రాష్ట్రాలు కాపీ కొట్టి వివిధ పేర్లతో అమలు చేస్తున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం 'పీఎం కిసాన్' పేరుతో దేశవ్యాప్తంగా అమలు చేస్తున్నది. క్రిషక్ బంధు పేరుతో పశ్చిమబెంగాల్, కాళియా పేరుతో ఒడిశా, రైతుభరోసా పేరుతో ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆశీర్వాద్ యోజన పేరుతో జార?ండ్, రాజీవ్ గాంధీ కిసాన్ నవ్య యోజన పేరుతో ఛత్తీస్ గఢ్ రాష్ట్రాలు రైతుబంధు పథకాన్ని అమలు చేస్తున్నాయి. కానీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం అందిస్తున్న స్థాయిలో మాత్రం పెట్టుబడి సాయం అందించటంలేదు.

వివిధ ప్రాంతాల ప్రజలు మాకు కావాలంటూ..

రైతుబంధు పథకానికి దేశవ్యాప్తంగా డిమాండ్ పెరుగుతున్నది. దేశంలోని రైతులంతా ఈ పథకానికి ఆకర్షితులవుతున్నారు. రైతుబంధు తరహా పథకాన్ని తమ రాష్ట్రంలోనూ అమలు చేయాలని అనేక రాష్ట్రాల రైతులు అక్కడి ప్రభుత్వాలను డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఇందుకోసం ఇప్పటికే కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు వంటి రాష్ట్రాల్లో పోరాటాలు కూడా ప్రారంభమయ్యాయి. అబ్ కీ బార్ కిసాన్ సర్కార్ పేరుతో దేశ రాజకీయాల్లోకి అడుగుపెట్టిన బీఆర్ఎస్..

ఆయా రాష్ట్రాల్లో రైతుబంధును అమలు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నది. ఆయా రాష్ట్రాల్లో తమ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వస్తే రైతుబంధుతో పాటు రైతు సంక్షేమ పథకాలన్నింటినీ అమలు చేస్తామని ఇప్పటికే సీఎం కేసీఆర్ ప్రకటించారు.

ప్రశంసలు

రైతుబంధు పథకం అమలుతీరుపై ప్రపంచ ఆర్థిక, వ్యవసాయ నిపుణులు ప్రశంసలు కురిపించారు. ఒక దశలో ఈ పథకం అమలు తీరును చూసి వారంతా ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేయడం గమనార్హం. ఐక్యరాజ్య సమితి అనుబంధ ప్రపంచ ఆహార సంస్థ (ఎఫ్ ఏ వో) రైతుబంధు పథకాన్ని ప్రపంచ వ్యవసాయరంగంలో ప్రత్యేకమైనదిగా గుర్తించింది. హరిత విప్లవ పితామహుడు స్వామినాథన్, గాంధేయవాది అన్నాహజారే, అశోక్ గులాటీ, అరవింద్ సుబ్రహ్మణ్యన్, ఎఫ్ ఏ వో డీజీ జోస్ గ్రాజియానో డిసిల్వా వంటి ఎంతో మంది మేధావులు ఈ పథకాన్ని ప్రశంసించారు.

లాభసాటిగా వ్యవసాయం

రైతుబంధు పథకం తెలంగాణ వ్యవసాయరంగంలో విప్లవాత్మక మార్పు తీసుకొచ్చింది. వ్యవసాయరంగ రూపురేఖల్ని మార్చేసింది. రైతుబంధుతో రైతుల్లో భరోసా పెరిగింది. పెట్టుబడి నష్టమనే భావన లేకుండా రైతులు ధైర్యంగా వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. దీనికి తోడు ప్రభుత్వం నిర్మించిన కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు, 24 గంటల ఉచిత విద్యుత్తు, సకాలంలో ఎరువులు, విత్తనాల సరఫరా వంటి కార్యక్రమాలతో రైతుల్లో ఆత్మవిశ్వాసం పెరిగింది. తద్వారా 2014-15లో 1.31 కోట్ల ఎకరాల్లో పంటలు సాగైతే, 2022-23లో ఇది 2.09 కోట్ల ఎకరాలకు పెరిగింది. ధాన్యం ఉత్పత్తిలో దేశంలో 15వ స్థానంలో ఉండగా అది రెండో స్థానానికి ఎగబాకింది.

వ్యవసాయం : నాడు దండగ... నేడు పండుగ...

కవర్ స్టోరీ-2:

ఆధ్వర్యంతో స్ఫూర్తిదాయకంగా ఇన్స్పైర్ 2023

ఐఎఎస్., ఐపీఎస్., లాంటి దేశంలోని అత్యున్నత సర్వీసులు సాధించిన వారిని ప్రత్యక్షంగా చూడటం, మాట్లాడటం, వారి విజయ ప్రస్థానాన్ని వారి మాటల్లోనే వివరించుట... అనేవి అత్యంత స్ఫూర్తిని ఇచ్చే అంశాలు... 'ఇన్స్పైర్ - 2023' పేరుతో, బీసీ స్టడీ సర్కిల్ ఆధ్వర్యంలో, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ సహకారంతో ... యూనివర్సిటీలోని తాగూర్ ఆడిటోరియంలో జూన్ 20, 2023 గురువారం రోజున, నిర్వహించిన సివిల్స్ విజేతలతో ముఖాముఖి కార్యక్రమంలో బీసీ సంక్షేమ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రెటరీ శ్రీ బుర్రా వెంకటేశం ఐఎఎస్., ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్నారు.

ప్రజా సంక్షేమానికి అవసరమైన విధానాలను రూపొందించి వారికి సేవ చేస్తూ గౌరవాన్ని పొందే

అవకాశం కేవలం సివిల్ సర్వీస్ లోనే లభిస్తుందని బీసీ సంక్షేమ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి శ్రీ బుర్రా వెంకటేశం, ఐఎఎస్., అన్నారు. దేశంలోనే అత్యున్నతమైన సివిల్ సర్వీస్ సాధించాలన్న లక్ష్యాన్ని చిన్నతనంలోనే ఎంచుకొని, గమ్యాన్ని చేరుకునే అవకాశాలను సద్వినియోగం చేసుకొని, నేటి యువత ముందుకు వెళ్లాలని ఆయన సూచించారు.

ఈ ఏడాది సివిల్స్ టాపర్ లో గురుకుల విద్యానంధ్ర లో చదివిన వారు ఉండడం అభినందనీయమన్నారు. గురుకుల విద్య అత్యున్నతమైన క్రమశిక్షణ నిస్తుందనడానికి సివిల్స్ టాపర్ గా నిలిచిన వారే నిదర్శనమని ఆయన అన్నారు.

బీసీ గురుకులం లో ప్రాథమిక విద్యను, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఉన్నత విద్యను అభ్యసించి ఎన్నో అవరోధాలను అధిగమించి తాను 1995 లో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో టాపర్ గా, ఆలిండియా 15 వ ర్యాంకుతో సివిల్స్ సాధించానని, ఈరోజు మరికొందరు యువత పేదరికాన్ని సవాల్ చేస్తూ సివిల్స్ టాపర్ గా నిలవడం వారి నిబద్ధతకు నిదర్శనం అన్నారు.

ఈ సందర్భంగా బీసీ స్టడీ సర్కిల్ రూపొందించిన కెరియర్ గైడెన్స్ కరపత్రాన్ని ఆయన విడుదల చేశారు. ప్రతిభ ఉన్న వారికి సివిల్స్ , గ్రూప్ కోచింగ్ సంక్షేమ శాఖ అందిస్తుందని ఆయన చెప్పారు. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో స్టడీ సెంటర్ ను ఏర్పాటు చేశామని ఆయన అన్నారు.

విశిష్ట అతిథిగా హాజరైన ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రార్, ప్రొఫెసర్ లక్ష్మీనారాయణ గారు మాట్లాడుతూ... ఓటమి పాఠాలను గెలుపు బాటలుగా మార్చుకోవాలన్నారు. ఎన్నో అవాంతరాలను అధిగమించి విజయం సాధించిన సివిల్స్ ర్యాంకర్లను ఆయన ప్రత్యేకంగా అభినందించారు.

ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ సివిల్స్ సర్వీసెస్ అకాడమీ డైరెక్టర్, ప్రొఫెసర్ చింతా గణేష్ మాట్లాడుతూ... సివిల్స్ సాధించాలని ఆసక్తి ఉన్నవాళ్లకి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ అవకాశాలను కల్పిస్తుందని, ప్రతీ ఏటా సివిల్స్ విజేతలతో ముఖాముఖీ నిర్వహించి యువతకు ప్రోత్సాహాన్ని అందిస్తున్నామని చెప్పారు.

ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ, డెవలప్మెంట్ , యూజీసీ అఫైర్స్ డీన్ ప్రొఫెసర్ జి.మల్లేశం మాట్లాడుతూ... ప్రతిభకు పేదరికం అడ్డు కాదని, కష్టపడితే అవకాశాలు వస్తాయన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో సివిల్స్ లో ఆలిండియా మూడవ ర్యాంకు సాధించిన ఉమా హారతి, 35 వ ర్యాంకర్ సంకేత్ కుమార్, 60 వ ర్యాంకర్ సాయి ప్రణవ్, 94వ ర్యాంకర్ సాయి కృష్ణ, 200 వ ర్యాంకర్ మహేష్ కుమార్, 410 వ ర్యాంకర్ రేవయ్య, 510 వ ర్యాంకర్ ప్రణీత్, 548 వ ర్యాంకర్ హిమ వంశీ, 646 వ ర్యాంకర్ అపూర్వ తదితరులు పాల్గొని, తాము సివిల్స్ సాధించడంలో ఎదుర్కొన్న అనుభవాలను విద్యార్థులతో పంచుకున్నారు. విద్యార్థులు అడిగిన పలు ప్రశ్నలకు వారు సమాధానాలు ఇచ్చారు.

ఈ కార్యక్రమంలో బీసీ స్టడీ సర్కిల్ డైరెక్టర్ శ్రీనివాస్ రెడ్డి, ప్రొఫెసర్ సి.హెచ్ వెంకటేశ్వర్లు, ప్రొఫెసర్ మంగు, సైకాలజిస్ట్ వీరేందర్, సాహిత్య అకాడమీ కార్యదర్శి బాలా చారి, బీసీ సంక్షేమ శాఖ ఉన్నతాధికారులు చంద్రశేఖర్, అలోక్ కుమార్, తిరుపతయ్య, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని జిల్లాల బీసీ స్టడీ సర్కిల్ డైరెక్టర్స్, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు, ఎంజెపి, ఇతర స్కూల్ విద్యార్థులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

ఆద్యంతం స్ఫూర్తిదాయకంగా సాగిన ఈ కార్యక్రమం... చిరకాలం నిలిచి ఉండే స్ఫూర్తిని నింపినది.

ప్రత్యేక కథనం - 1: ఫేమ్ ఇండియా పథకం II

ఫేమ్ ఇండియా పథకం: ఇటీవలి సంవత్సరాలలో వాహన ఉద్గారాల కాలుష్యం గణనీయంగా పెరిగింది. డీజిల్ మరియు పెట్రోల్లో నడిచే వాహనాల వల్ల కలిగే కాలుష్యాన్ని తగ్గించడానికి మరియు భారతదేశంలో ఎలక్ట్రిక్ లేదా హైబ్రిడ్ వాహనాలను ప్రోత్సహించడానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వం 2015లో ఫేమ్ ఇండియా పథకాన్ని ప్రారంభించింది.

పెద్ద రవాణా పరికరాలను శక్తివంతం చేయడానికి ఉపయోగించే వివిధ రకాల ఇంధనం మొత్తం భూమిపై సహజ వనరుల ద్వారా పరిమితం చేయబడింది. ఎలక్ట్రిక్ మరియు హైబ్రిడ్ ఆటోమొబైల్స్ వంటి మరింత అధునాతన ప్రత్యామ్నాయాలను సరఫరా చేయడం ద్వారా, అల్లరిధమ్ను క్రమంగా భర్తీ చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం భావిస్తోంది.

ఈ వ్యూహం జాతీయ ఇంధన భద్రత, పర్యావరణ అనుకూల ప్రత్యామ్నాయాలు మరియు ఆటోమోటివ్ పరిశ్రమలో అగ్రగామిగా ఎదగడం అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశం యొక్క లక్ష్యానికి ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది.

ఫేమ్ ఇండియా స్కీమ్

ఫేమ్ ఇండియా పథకం అనేది ఎలక్ట్రిక్ మరియు హైబ్రిడ్ వాహనాలను స్వీకరించడాన్ని ప్రోత్సహించే ప్రోత్సాహక పథకం. ఫేమ్ ఇండియా పథకం యొక్క పూర్తి రూపం “భారతదేశంలో ఎలక్ట్రిక్ మరియు హైబ్రిడ్ వాహనాలను వేగంగా స్వీకరించడం మరియు తయారు చేయడం”.

ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల తయారీదారులు మరియు మౌలిక సదుపాయాల ప్రొవైడర్లు ఈ ప్రోత్సాహకాన్ని సబ్సిడీ

రూపంలో అందుకుంటారు. ఫేమ్ ఇండియా పథకం నేషనల్ ఎలక్ట్రిక్ మొబిలిటీ మిషన్ ప్లాన్లో భాగం మరియు భారీ పరిశ్రమలు మరియు వల్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్ మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా ప్రారంభించబడింది.

దశ II: ఈ పథకం యొక్క రెండవ దశ ఏప్రిల్ 2019లో ప్రారంభమైంది మరియు 31 మార్చి 2022 వరకు కొనసాగుతుంది.

గమనిక: ఫేమ్ ఇండియా స్కీమ్ II దశను 31 మార్చి 2024 వరకు పొడిగించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

ఫేమ్ ఇండియా స్కీమ్ యొక్క లక్ష్యాలు

ఫేమ్ ఇండియా పథకం యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యాలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి.

1. ఈ పథకం దేశంలో అధిక సంఖ్యలో ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలను తయారు చేసేందుకు ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల తయారీదారులు మరియు సంబంధిత ప్రొవైడర్లను ప్రోత్సహిస్తుంది.
2. దేశంలో వాహన ఉద్గారాలు మరియు వాయు కాలుష్య స్థాయిలను తగ్గించడం దీని లక్ష్యం.
3. ఈ పథకం ఎలక్ట్రిక్ ఛార్జింగ్ అవసరాలను ఏర్పాటు

చేయడం కూడా లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

4. అదనంగా, ఫేమ్ ఇండియా పథకం 2030 నాటికి మొత్తం రవాణాలో 30% ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలుగా మార్చాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

ఫేమ్ ఇండియా పథకం యొక్క ప్రయోజనాలు

దేశంలోని నివాసితులలో ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలను ప్రోత్సహించడం ఈ పథకం యొక్క ప్రధాన ప్రయోజనం మరియు ఇది ఈ ప్రాంతం యొక్క పర్యావరణ అనుకూల ప్రజా రవాణా వ్యవస్థను కూడా పెంచుతుంది. మనం జీవిస్తున్న కాలుష్య స్థాయి గురించి మనందరికీ తెలుసు. FAME 2 పథకం ఛార్జింగ్ సిస్టమ్ ద్వారా అందించబడే పునరుత్పాదక ఇంధన వనరుల వరసర అనుసంధానాన్ని ప్రోత్సహించడంలో సహాయపడుతుంది. కాలుష్య స్థాయిని తగ్గించడంలో గొప్ప చొరవ సాయపడుతుంది.

1. పర్యావరణ మరియు ఇంధన సంరక్షణకు సంబంధించిన సమస్యలు గణనీయంగా తగ్గుతాయి.
2. వివిధ విభాగాలకు చెందిన వాహనాలు తదనుగుణంగా సబ్సిడీ ప్రయోజనాలను పొందుతాయి.
3. పౌరులు పర్యావరణ అనుకూల ప్రజా రవాణాను పొందవచ్చు.
4. ఈ పథకం వ్యక్తులు ఛార్జింగ్ సిస్టమ్ ద్వారా పునరుత్పాదక ఇంధన వనరుల ప్రయోజనాలను పొందేందుకు అనుమతిస్తుంది.
5. దగ్గరలో ఛార్జింగ్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేయడం వల్ల వ్యక్తులు ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలను ఎంచుకోవడానికి మరింత ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

ఫేమ్ ఇండియా పథకం యొక్క ఫేజ్ II యొక్క లక్షణాలు

1. ఫేమ్ ఇండియా పథకం యొక్క రెండవ దశ ప్రజా రవాణా మరియు భాగస్వామ్య రవాణా యొక్క

విద్యుదీకరణపై నొక్కి చెబుతుంది.

2. ఈ దశకు రూ. 10,000 కోట్ల బడ్జెట్ మద్దతు లభిస్తుంది.

3. ఈ పథకం ద్వారా, సంబంధిత శాఖ వివిధ వర్గాల వాహనాలకు ప్రోత్సాహకాలు అందించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

4. ఎలక్ట్రిక్ ద్విచక్ర వాహనాలు: 10 లక్షల రిజిస్టర్డ్ ఎలక్ట్రిక్ ద్విచక్ర వాహనాలు ఒక్కొక్కటి ? 20,000 ప్రోత్సాహకం పొందుతాయి.

5. ఎలక్ట్రిక్ ఫోర్-వీలర్లు: రూ. 15 లక్షల ఎక్స్-ఫ్యాక్టరీ ధర కలిగిన 35,000 ఎలక్ట్రిక్ 4-వీలర్లు ఒక్కొక్కటి రూ. 1.5 లక్షల ప్రోత్సాహకం పొందుతాయి.

6. హైబ్రిడ్ ఫోర్-వీలర్లు: ఈ పథకం ద్వారా, ప్రభుత్వం 15 లక్షల ఎక్స్-ఫ్యాక్టరీ ధరతో హైబ్రిడ్ 4-వీలర్లకు ప్రోత్సాహకంగా 13,000 - 20,000 అందిస్తుంది.

7. ఇ-రిక్షాలు: 5 లక్షల ఇ-రిక్షాలు (ఒక్కొక్కటి) 50,000 ప్రోత్సాహకాలుగా పొందవచ్చు.

8. ఇ-బస్సులు: గరిష్టంగా 2 కోట్ల ఎక్స్-ఫ్యాక్టరీ ధర కలిగిన దాదాపు 8000 ఇ-బస్సులు ఒక్కొక్కటి రూ. 50 లక్షల ప్రోత్సాహకాన్ని అందుకుంటాయి.

9. ఫేమ్ ఇండియా పథకం యొక్క రెండవ దశ కింద, దేశవ్యాప్తంగా మెట్రోలు, స్మార్ట్ సిటీలు, కొండ ప్రాంతాలు, మిలియన్లకు పైగా నగరాల్లో 2700 ఛార్జింగ్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. గ్రిడ్ కొలత 3 కి.మీ X 3 కి.మీ లేఅవుట్ను అనుసరిస్తుంది.

10. వరుసగా రెండు స్టేషన్ల మధ్య 25 కి.మీ గ్యాప్తో రహదారులకు ఇరువైపులా ఛార్జింగ్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

ప్రత్యేక కథనం -2: జాతీయ భద్రతా చట్టం, 1980

1980 నాటి జాతీయ భద్రతా చట్టం అనేది 23 సెప్టెంబర్ 1980 న ప్రకటించబడిన భారత పార్లమెంటు చట్టం, దీని ఉద్దేశ్యం “నిర్దిష్ట కేసులలో మరియు దానికి సంబంధించిన విషయాలలో నిర్బంధాన్ని నిరోధించడం”. ఈ చట్టం భారతదేశం మొత్తానికి విస్తరించింది . ఇది 18

విభాగాలను కలిగి ఉంది. ఈ చట్టం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఇస్తుంది మరియు భారతదేశ భద్రత, విదేశాలతో భారతదేశ సంబంధాలు, పబ్లిక్ ఆర్డర్ నిర్వహణ లేదా సమాజానికి అవసరమైన సామాగ్రి మరియు సేవల నిర్వహణకు విఘాతం కలిగించే విధంగా ప్రవర్తించకుండా నిరోధించడానికి ఒక వ్యక్తి/అమెను నిర్బంధించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అలా చేయడం అవసరం. ఈ చట్టం ఒక విదేశీయుడిని అతని ఉనికిని నియంత్రించడానికి లేదా దేశం నుండి బహిష్కరించడానికి ప్రభుత్వాలకు అధికారాన్ని ఇస్తుంది. ఈ చట్టం 1980లో ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఆమోదించబడింది. జాతీయ భద్రతా చట్టం 1980లో పార్లమెంటు ఆమోదించింది మరియు అప్పటి నుండి అనేకసార్లు సవరించబడింది. NSA “ఒక వ్యక్తిని అధికారిక అభియోగం లేకుండా మరియు విచారణ లేకుండా నిర్బంధించడానికి రాష్ట్రానికి అధికారం ఇస్తుంది “. NSA అవసరం: చట్టం ప్రకారం, ఒక వ్యక్తి “రాష్ట్ర భద్రత” లేదా “పబ్లిక్ ఆర్డర్ మెయింటెనెన్స్” కోసం ఎటువంటి విఘాతం కలిగించే

విధంగా ప్రవర్తించకుండా నిరోధించడానికి వారిని అదుపులోకి తీసుకుంటారు.

NSA యొక్క పరిణామం

1915 నాటి డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా చట్టం మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం సమయంలో ఒక పౌరుడిని ముందస్తుగా నిర్బంధించడానికి వీలుగా సవరించబడింది. భారత ప్రభుత్వ చట్టం, 1935 రక్షణ, విదేశీ వ్యవహారాలు లేదా భారత రాష్ట్రాలతో దాని సంబంధాలలో కిరీటం యొక్క విధులను నిర్వర్తించే కారణాలతో రాష్ట్రానికి నిరోధక నిర్బంధ అధికారాలను ఇచ్చింది.

చట్టం యొక్క లక్షణాలు

చట్టం ప్రకారం, ఒక వ్యక్తి “రాష్ట్ర భద్రత” లేదా “పబ్లిక్ ఆర్డర్ యొక్క రక్షణ”కు హాని కలిగించే చర్యకు పాల్పడకుండా నిరోధించడానికి నిర్బంధించబడతాడు. ఈ డివిజన్ కమీషనర్ లేదా జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ (DM) ఆమోదించిన అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆర్డర్లో ఏదైనా నిర్దిష్ట అభియోగం లేదా నేరంపై పోలీసులు ఆరెస్టు చేయకూడదు. ఒక వ్యక్తి పోలీసు కస్టడీలో ఉ

న్నప్పటికీ, జిల్లా యంత్రాంగం వారిపై NSAని కొట్టవచ్చు. లేదా ఒక వ్యక్తికి జ్యూడిషియల్ బెయిల్ మంజూరైతే, అతన్ని వెంటనే NSA కింద అరెస్టు చేయవచ్చు. వ్యక్తిని కోర్టు నిర్దేశిగా విడుదల చేస్తే, అదే వ్యక్తిని NSA అరెస్టు చేయవచ్చు. పోలీసు కస్టడీలో ఉన్న నిందితుడి విషయంలో లాగా, 24 గంటలలోపు న్యాయమూర్తి ముందు హాజరుపరిచే వ్యక్తి యొక్క రాజ్యాంగ హక్కును చట్టం తొలగిస్తుంది. అరెస్టు చేసిన వ్యక్తికి క్రిమినల్ కోర్టులో బెయిల్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకునే హక్కు లేదు. ఒక వ్యక్తిని గరిష్టంగా 12 నెలల వరకు ఎటువంటి ఛార్జీ లేకుండా నిర్బంధించవచ్చు. నిర్బంధంలో ఉన్న వ్యక్తిని 10-12 రోజుల పాటు అసాధారణమైన కేసుల్లో అభియోగాలు మోపకుండా ఉంచవచ్చు.

చారిత్రక నేపథ్యం

జాతీయ భద్రతా చట్టం భారతదేశంలో అమలులోకి వచ్చిన మొదటి చట్టం కాదు. 1915 నాటి డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా చట్టం మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం సమయంలో ఒక పౌరుడిని ముందస్తుగా నిర్బంధించడానికి వీలుగా సవరించబడింది. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత ఆమోదించబడిన రౌలట్ కమిటీ, డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా చట్టంలోని కఠినమైన మరియు అణచివేత I నిబంధనలను శాసన పుస్తకాలపై శాశ్వతంగా ఉంచాలని సిఫార్సు చేసింది. రౌలట్ బిల్లుల యొక్క ఆనక్తికరమైన అంశం ఏమిటంటే, నిర్బంధంలో ఉన్న వ్యక్తికి న్యాయస్థానాలను తరలించడానికి ఎటువంటి హక్కును ఇవ్వకుండా ఒక పౌరుడిని నిర్బంధించడానికి రాష్ట్రానికి అధికారాన్ని అందించారు మరియు న్యాయవాదుల సహాయం కూడా ఖైదీకి నిరాకరించబడింది. జలియన్‌వాలా బాగ్ దుర్ఘటన ఈ రౌలట్ బిల్లులకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన నిరసన యొక్క ప్రత్యక్ష ఫలితం. భారత ప్రభుత్వ చట్టం, 1935 రక్షణ, విదేశీ

వ్యవహారాలు లేదా భారత రాష్ట్రాలతో దాని సంబంధాలలో కిరీటం యొక్క విధులను నిర్వర్తించే కారణాలతో రాష్ట్రానికి నిరోధక నిర్బంధ అధికారాలను ఇచ్చింది. భారత రాజ్యాంగం అమల్లోకి వచ్చినప్పుడు, ఆర్టికల్ 21 ప్రతి వ్యక్తికి జీవించే హక్కును మరియు స్వేచ్ఛను సరైన విధానాన్ని గౌరవించకుండా తిరస్కరించబడదని హామీ ఇచ్చింది. చట్టం ద్వారా స్థాపించబడింది. AK గోపాలన్ కేసులో సుప్రీం కోర్ట్ “చట్టం ద్వారా ఏర్పాటు చేయబడిన విధానాన్ని” “చట్టం యొక్క విధి ప్రక్రియ” నుండి వేరు చేసింది, ఏ ప్రక్రియ అయినా “చట్టం ద్వారా ఏర్పాటు చేయబడిన విధానం” అని పేర్కొంది. అయితే, ఈ అభిప్రాయం ఇప్పుడు మేనకా గాంధీలో రివర్స్ అయింది.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 22 నిర్బంధ నిర్బంధ చట్టాన్ని రూపొందించే పథకాన్ని నిర్దేశించింది. PD చట్టం 1950 అమలు చేయబడింది మరియు ఇది 1971లో అంతర్గత భద్రతా చట్టం (MISA) యొక్క నిర్వహణ అమలులోకి వచ్చే వరకు శాసన పుస్తకంలో కొనసాగింది. MISA 1977లో రద్దు చేయబడింది. మరియు భారత రిపబ్లిక్‌లో ఎటువంటి నిరోధక నిర్బంధ చట్టం లేని ఏకైక కాలం 1977లో MISA రద్దుతో మొదలై 1980లో NSA ప్రకటన వరకు మూడు సంవత్సరాల కాలం.

ఆహ్వానానికి కారణాలు

భారతదేశ రక్షణకు, విదేశీ శక్తులతో భారతదేశ సంబంధాలకు లేదా భారతదేశ భద్రతకు హానికరమైన చర్యలు తీసుకోకుండా ఒక వ్యక్తిని నిరోధించడానికి NSAని పిలవవచ్చు.

ఇతర విషయాలతోపాటు, సంఘానికి అవసరమైన సేవలు మరియు సేవలకు మద్దతుగా ఒక వ్యక్తి చర్య తీసుకోకుండా నిరోధించడానికి కూడా దీనిని ఉపయోగించవచ్చు.

నిర్బంధ కారణాలు

భారతదేశ రక్షణకు , విదేశీ శక్తులతో భారతదేశ సంబంధాలకు లేదా భారతదేశ భద్రతకు పక్షపాతం కలిగించే విధంగా ఒక వ్యక్తి ప్రవర్తించకుండా నిరోధించడానికి NSAని అమలు చేయవచ్చు . ఇతరులతో పాటు, సమాజానికి అవసరమైన సరఫరా మరియు సేవల నిర్వహణకు పక్షపాతంగా వ్యవహరించే వ్యక్తిని నిరోధించడానికి కూడా ఇది వర్తించబడుతుంది .

నిర్బంధ కాలం

గరిష్ట నిర్బంధ కాలం 12 నెలలు. ఈ ఉత్తర్వును జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ లేదా వారి సంబంధిత అధికార పరిధిలోని పోలీసు కమిషనర్ కూడా చేయవచ్చు , అయితే నిర్బంధాన్ని ఏ కారణాలపై ఆర్డర్ చేశారో దానితో పాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నివేదించాలి.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించని పక్షంలో అటువంటి ఉత్తర్వు పన్నెండు రోజులకు మించి అమలులో ఉండదు. విధి నిర్వహణలో ఉన్న పోలీసుపై ఎవరైనా దాడి చేస్తే జాతీయ భద్రతా చట్టం కూడా ప్రయోగించబడవచ్చు

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించని పక్షంలో అటువంటి ఉత్తర్వు పన్నెండు రోజులకు మించి అమలులో ఉండదు. విధి నిర్వహణలో ఉన్న పోలీసుపై ఎవరైనా దాడి చేస్తే జాతీయ భద్రతా చట్టం కూడా ప్రయోగించబడవచ్చు

జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ యొక్క

అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆర్డర్

ఇది డివిజనల్ కమిషనర్ లేదా జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ (DM) ద్వారా ఆమోదించబడిన పరిపాలనాపరమైన ఉత్తర్వు మరియు నిర్దిష్ట ఆరోపణలపై లేదా నిర్దిష్ట చట్టాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు

పోలీసులు ఆదేశించిన నిర్బంధం కాదు .

NSA యొక్క ముఖ్యాంశాలు

ఒక వ్యక్తి పోలీసు కస్టడీలో ఉన్నప్పటికీ, జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ వారిపై NSAని కొట్టవచ్చు.

లేదా, ఒక వ్యక్తికి బ్రయల్ కోర్టు బెయిల్ మంజూరు చేసినట్లయితే , వెంటనే వారిని NSA కింద నిర్బంధించవచ్చు. ఒకవేళ వ్యక్తిని కోర్టు నిర్దేశిగా విడుదల చేసినట్లయితే , అదే వ్యక్తిని NSA కింద నిర్బంధించవచ్చు. నిందితుడు పోలీసు కస్టడీలో ఉన్నప్పుడు 24 గంటలలోపు మేజిస్ట్రేట్ ముందు హాజరుపరిచే వ్యక్తి యొక్క రాజ్యాంగ హక్కును చట్టం తొలగిస్తుంది.నిర్బంధంలో ఉన్న వ్యక్తికి క్రిమినల్ కోర్టు ముందు బెయిల్ దరఖాస్తును తరలించే హక్కు కూడా లేదు .

స్వతంత్ర సలహా మండలి

ముందు ప్రాతినిధ్యం

భారత రాజ్యాంగం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 22 ప్రకారం నిర్బంధించబడిన కొన్ని కేసులలో నిర్బంధం మరియు నిర్బంధానికి వ్యతిరేకంగా నివారణ నిర్బంధం మరియు రక్షణ హక్కు రెండింటినీ అనుమతిస్తుంది . ఏది ఏమైనప్పటికీ, ఆర్టికల్ 22(3) ప్రకారం నిర్బంధించిన వ్యక్తికి లభించే హక్కులు నివారణ నిర్బంధం విషయంలో వర్తించవు , కాబట్టి మినహాయింపు ఇవ్వబడుతుంది. NSA క్రింద ఒక కీలకమైన విధానపరమైన రక్షణ ఆర్టికల్ 22(5) క్రింద మంజూరు చేయబడింది, ఇక్కడ నిర్బంధించబడిన వ్యక్తులందరికీ ముగ్గురు సభ్యులతో కూడిన స్వతంత్ర సలహా బోర్డు ముందు సమర్థవంతమైన ప్రాతినిధ్యం వహించే హక్కు ఉంటుంది. మరియు బోర్డుకు ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క న్యాయమూర్తిగా ఉన్న లేదా ఒక సభ్యుడు అధ్యక్షత వహిస్తారు. 2021 నాటి ప్రైవేట్ దర్యాప్తులో, మునుపటి మూడేళ్లలో అలహాబాద్

హైకోర్టులో ఉన్న అన్ని NSA కేసులలో, స్వతంత్ర నలహా మండలి నిర్బంధాన్ని సమర్థించినట్లు కనుగొనబడింది. డిటెన్షన్ ఆర్డర్ను ఆమోదించిన DM ఈ చట్టం క్రింద రక్షించబడతాడు: ఆదేశాలను అమలు చేసే అధికారిపై ఎటువంటి ప్రాసిక్యూషన్ లేదా చట్టపరమైన చర్యలు ప్రారంభించబడవు. అందువల్ల, NSA కింద వ్యక్తులను అదుపులోకి తీసుకునే రాష్ట్ర అధికారానికి వ్యతిరేకంగా రాజ్యాంగం ప్రకారం హేబియస్ కార్పస్ రిట్ అందుబాటులో ఉన్న పరిష్కారం.

రక్షణ

NSA లోని ముఖ్యమైన విధానపరమైన హామీలు ఆర్టికల్ 22(5)లో అందించబడ్డాయి, ఇక్కడ ఖైదీలు ముగ్గురు సభ్యుల స్వతంత్ర ప్యానెల్ ముందు సమర్థవంతంగా ప్రాతినిధ్యం వహించే హక్కును కలిగి ఉంటారు. బోర్డుకు హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా ఉన్న లేదా ఉన్న ఒక సభ్యుడు నాయకత్వం వహిస్తారు. ఆరెస్ట్ ఆర్డర్ను ఆమోదించిన DM చట్టం కింద రక్షించబడతాడు: ఆర్డర్ను అమలు చేసే అధికారిపై ఎటువంటి చట్టపరమైన చర్య లేదా ప్రాసిక్యూషన్ ప్రారంభించబడదు. అందువల్ల, హేబియస్ కార్పస్ రిట్ అనేది NSA కింద వ్యక్తులను నిర్బంధించే రాష్ట్ర హక్కుకు వ్యతిరేకంగా రాజ్యాంగపరమైన పరిష్కారం.

అధికారుల దుర్వినియోగం

రాజకీయ ప్రత్యర్థులు లేదా ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే వారి నోరు మెదపడానికి అధికారులు దీనిని తరచుగా దుర్వినియోగం చేస్తారని కొన్ని మానవ హక్కుల సంఘాలు వాదిస్తున్నాయి. ఈ చట్టాన్ని దుర్వినియోగం చేయకుండా నిరోధించేందుకు ఈ చట్టాన్ని రద్దు చేయాలని లేదా సవరించాలని డిమాండ్ చేశారు.

NSAపై విమర్శలు ఆర్టికల్ 22 ఉల్లంఘన

ఈ చట్టం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 22 మరియు ఆరెస్టుయిన వ్యక్తి యొక్క ప్రయోజనాలను పరిరక్షించే CrPC క్రింద ఉన్న వివిధ నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తుందని మానవ హక్కుల సంఘాలు వాదిస్తున్నాయి , అవి ఆరెస్టు చేసిన వ్యక్తికి ఆరెస్టు చేసిన కారణం మరియు చట్టపరమైన వారిని సంప్రదించే హక్కు గురించి తెలియజేయాలి. అభ్యాసకుడు.

CrPCని పాటించడం లేదు

CrPC కింద, ఆరెస్టుయిన వ్యక్తిని 24 గంటలలోపు సమీప మేజిస్ట్రేట్ ముందు హాజరుపరచాలి, కానీ NSA ఒక మినహాయింపును కలిగి ఉంది.

మార్గం ముందుకు

- ◆కొన్ని సామాజిక వ్యతిరేక శక్తులచే ప్రజాస్వామ్య హక్కుల దుర్వినియోగం నుండి దేశాన్ని రక్షించడానికి జాతీయ భద్రతా చట్టం ఖచ్చితంగా అవసరం.
- ◆అదే సమయంలో, మానవ హక్కులు మరియు జాతీయ భద్రత మధ్య వివాదం గురించి ప్రశ్నలు ఎల్లప్పుడూ తలెత్తుతాయి. రెండింటి మధ్య సమతుల్యతను అందించడం అవసరం.
- ◆చట్టం కూడా రాజ్యాంగ స్ఫూర్తికి అనుగుణంగా ఉండాలి.

ప్రత్యేక కథనం -3: నూతన విద్యా విధానం-2020

పరిచయం:

విద్య ఇప్పుడు ప్రతి ఒక్కరి ప్రాథమిక అవసరం మరియు హక్కు. మన లక్ష్యాలను సాధించడానికి మరియు న్యాయమైన సమాజాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో సహాయపడటానికి, మనకు విద్య అవసరం. అదేవిధంగా, ఒక దేశం యొక్క జాతీయ అభివృద్ధిలో విద్య గొప్ప పాత్ర పోషిస్తుంది. మేము ప్రపంచవ్యాప్తంగా విజ్ఞాన పరంగా

New National Education Policy 2020 (NEP 2020)

పెద్ద మార్పును ఎదుర్కొంటున్నందున, భారత ప్రభుత్వం జాతీయ విద్యా విధానం 2020ని ఆమోదించింది. నూతన విద్యా విధానం 2020పై ఈ వ్యాసం 34 సంవత్సరాల జాతీయ విద్యా విధానం 1986 స్థానంలో ఈ విధానం ఎలా వచ్చిందో తెలుసుకోవడానికి మీకు సహాయం చేస్తుంది.

నూతన విద్యా విధానం 2020 లక్ష్యం

ఈ నూతన విధానం ప్రీ-స్కూల్ నుండి సెకండరీ స్థాయి వరకు విద్యను విశ్వవ్యాప్తం చేసే లక్ష్యంతో ఉంది. ఇది పాఠశాల విద్యలో 100% GRE (గ్రాన్ ఎన్రోల్మెంట్ రేషియో)తో చేయాలని యోచిస్తోంది. 2030 నాటికి సాధించాలనేది ప్రణాళిక.

నూతన విద్యా విధానం 2020కి సంబంధించిన ఈ వ్యాసం ఈ కొత్త విధానం ద్వారా తీసుకొచ్చిన మార్పులను హైలైట్ చేస్తుంది. ముందుగా, విదేశీ విశ్వవిద్యాలయాలలో భారతీయ ఉన్నత విద్యను

ప్రారంభించాలని పాలసీ ప్రతిపాదిస్తుంది.

ఇది వివిధ నిష్క్రమణ ఎంపికలతో నాలుగు సంవత్సరాల మల్టీడిసిప్లినరీ అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ ప్రోగ్రామ్ను పరిచయం చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. తద్వారా భారతదేశాన్ని ప్రపంచ విజ్ఞాన సూపర్ పవర్గా మార్చేందుకు ఈ నూతన విధానం కృషి చేస్తుంది.

అదేవిధంగా, ఇది 2040 సంవత్సరం నాటికి అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలు మరియు కళాశాలలను బహుళ-క్రమశిక్షణాగా మార్చాలని కూడా లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. చివరగా, ఈ విధానం భారతదేశంలో ఉపాధిని పెంపొందించడం మరియు ప్రస్తుత విద్యా విధానంలో ప్రాథమిక మార్పులను తీసుకురావడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

నూతన విద్యా విధానం 2020

ప్రపంచంలో అత్యంత శక్తివంతమైన సాధనం విద్య. ఒక దేశ అభివృద్ధి ఆ దేశంలో లభించే

నాణ్యమైన మానవ వనరుల పైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. కోటారి కమిషన్ (1964) సిఫారసుల ఆధారంగా 1968లో మొదటి జాతీయ విద్యా విధానం 1968 లో వచ్చింది. 1986లో రాజీవ్ గాంధీ ప్రభుత్వం నూతన విద్యా విధానం తీసుకొచ్చింది. 21వ శతాబ్దపు సవాళ్లను ఎదుర్కోవడానికి విద్యలో అవసరమైన మార్పులు సూచిస్తూ నూతన జాతీయ విద్యా విధానం (NEP) 2020లో ప్రకటించారు. TSR సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ సిఫారసుల ఆధారంగా ముసాయిదాను రూపొందించగా 2017వ సంవత్సరంలో కస్తూరిరంగన్ ఆధ్వర్యంలో కమిటీ NEP ను రూపొందించింది.

NEP-ఉద్దేశం: - అందరికీ నాణ్యమైన విద్యను అందిస్తూ కేంద్రీకృత విద్యా వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసి, దేశాన్ని శక్తివంతమైన జ్ఞాన సమాజంగా తయారు చేయడం లక్ష్యం.

NEP 4 భాగాలు 27 అంశాలుగా విభజించబడింది.

1. పాఠశాల విద్య 1-8 చాప్టర్లు
2. ఉన్నత విద్య 9-19 చాప్టర్లు
3. ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టవలసిన అంశాలు (20-24)
4. పాలసీ అమలు 25-27

NEP ముఖ్యాంశాలు:-

◆ 10+2+3 విద్యా విధానం స్థానంలో 5+3+3+4 విద్యా విధానంలో 15 సంవత్సరాలు 4 దశలుగా ఉంటుంది.

◆ మొదటి 5 సంవత్సరాలు పునాది దశలో నర్సరీ, LKG, UKG, 1 మరియు 2 తరగతుల ద్వారా ECCE EARLY CHILD CARE EDUCATION ను ఆటపాటల ద్వారా నేర్చుకునే విధంగా

రూపొందించారు.

◆ 2 దశలో 3,4,5 తరగతులు సన్నహాల దశగా చదవడం, రాయడం, మాట్లాడటం మొదలగునవి. వాటికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు మధ్యస్థాయిలో 6,7,8 తరగతులలో గణితం, సైన్స్, సోషల్ వంటి సబ్జెక్టులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు.

◆ 4వ దశ మాధ్యమిక స్థాయిలో 9,10,11,12 తరగతి లను చేర్చారు విద్యార్థుల సమగ్ర వికాసానికి తోడ్పడే విధంగా సిలబస్ తగ్గింపు బహుభాషా అధ్యయనం స్థానిక అంశాలతో జాతీయ శౌర్య పుస్తకాలను తయారు చేయడం వంటివి విద్యా విధానంలో ప్రవేశపెట్టారు ఫరీజ్ అనే సంస్థ విద్యార్థుల సామర్థ్యం పరీక్షించే నిబంధనలను మార్గదర్శకాలను జారీ చేస్తుంది. విశ్వవిద్యాలయాల్లో ప్రవేశాలకు NTA నేషనల్ టెస్టింగ్ పర్సన్ పరీక్షలు నిర్వహిస్తుంది.

◆ 4 సంవత్సరాలు B.Ed వారిని ఉపాధ్యాయులుగా నియమించి సంవత్సరంలో కనీసం 50 గంటలు వర్క్ షాప్ ల ద్వారా శిక్షణ అందించాలి వారికి బోధనై తరవాదులు అప్పగించరాదు పనితీరు ఆధారంగా పదోన్నతులు కల్పించాలి వెనకబడిన జిల్లాలో విద్యాభివృద్ధికి SE (SPECIAL EDUCATIONES)ను ఏర్పాటు చేయాలి- పాఠశాల వ్యవస్థ నిర్వాహణ మెరుగుపరచుటకు 10-20 పాఠశాలలను కలిపి క్లస్టర్లుగా ఏర్పాటు చేస్తారు.

ఉన్నత విద్య: -2035 నాటికి 50% అదనంగా ఎన్రోల్మెంట్ జరగాలి ప్రపంచ శ్రేణి పరిశోధన, నాణ్యమైన బోధనను ప్రవేశపెట్టాలి ఉన్నత విద్యా కమిషన్ను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. విద్యా

వ్యవస్థ రక్షణకై PM నేతృత్వంలో రాష్ట్రీయ శిక్ష అయోగ్ ను వేధావులతో కలసి ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది.

ప్రపంచ స్థాయి విద్యాసంస్థలతో పోల్చితే మనదేశ విద్యాసంస్థలను మరింత మెరుగుపరుచుటకు NEP 2020 ను సమర్థవంతంగా అమలు చేయవలసి ఉంది.

నూతన విద్యా విధానం 2020 యొక్క ప్రయోజనాలు మరియు అప్రయోజనాలు

బోర్డు పరీక్షలను సులభతరం చేయడం ద్వారా 10 మరియు 12 తరగతుల విద్యార్థులకు ఈ విధానం ప్రయోజనాన్ని అందిస్తుంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, వాస్తవాలను గుర్తుంచుకోవడానికి బదులుగా ప్రధాన సామర్థ్యాలను పరీక్షించాలని ఇది యోచిస్తోంది. ఇది విద్యార్థులందరికీ రెండుసార్లు పరీక్ష రాయడానికి వీలు కల్పిస్తుంది. ఇంకా, ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేట్ పాఠశాలలను నియంత్రించే బాధ్యత స్వతంత్ర అధికారానికి ఉంటుందని ఇది ప్రతిపాదిస్తుంది. అదేవిధంగా, పాఠశాలల్లో విద్యా ప్రవాహాలు మరియు వృత్తి విద్యా ప్రవాహాల మధ్య ఏదైనా తీవ్రమైన విభజనను తగ్గించడం ఈ విధానం లక్ష్యం.

అదనపు పాఠ్యాంశాల మధ్య కఠినమైన విభజన కూడా ఉండదు. వృత్తి విద్య ఇంటర్మీడియట్ ఆరవ తరగతి నుండి ప్రారంభమవుతుంది. ఇప్పుడు, నూతన విద్యా విధానం 2020పై వ్యాసం మీకు పాలసీ యొక్క ప్రతికూలతల గురించి తెలియజేస్తుంది.

మొదటిది, ఇది విద్యా వ్యవస్థను ఖరీదైనదిగా మార్చగలదు. చెప్పాలంటే, విదేశీ విశ్వవిద్యాలయాలలో ప్రవేశం బహుశా దీనికి దారి తీస్తుంది. ఇంకా, ఇది మానవ వనరుల కొరతను సృష్టిస్తుంది.

ఇప్పుడున్న ప్రాథమిక విద్యను పరిశీలిస్తే నైపుణ్యం కలిగిన ఉపాధ్యాయుల కొరతను గమనించవచ్చు. అందువల్ల, దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, జాతీయ విద్యా విధానం 2020 ప్రాథమిక విద్య కోసం వ్యవస్థను అమలు చేయడంలో ఆచరణాత్మక సమస్యలను కలిగిస్తుంది.

ముగింపు

చివరగా, ఉపాధ్యాయుల వలసల లోపం కూడా ఉంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, విదేశీ విశ్వవిద్యాలయాలలో ప్రవేశం చివరికి మన నైపుణ్యం కలిగిన ఉపాధ్యాయులు ఆ విశ్వవిద్యాలయాలకు వలస వెళ్ళేలా చేస్తుంది.

నూతన విద్యా విధానం 2020 పై వ్యాసాన్ని ముగించడానికి, ఈ విధానం మన సమాజం మరియు దేశం యొక్క సర్వతోముఖాభివృద్ధికి సహాయపడే ఒక ముఖ్యమైన చొరవ అని మేము చెప్పగలం. అయితే, ఈ విధానం యొక్క అమలు దాని విజయాన్ని బాగా నిర్ణయిస్తుంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ, యువత ఆధిపత్య జనాభాతో, ఈ విద్యా విధానాన్ని సరిగ్గా అమలు చేయడం ద్వారా భారతదేశం నిజంగా మెరుగైన స్థితిని సాధించగలదు.

ఆగస్టు, 2023 నెల జాతీయ, అంతర్జాతీయ దినోత్సవాలు

తేదీ	ముఖ్యమైన రోజు
ఆగస్టు 1	నేషనల్ మౌంటైన్ క్లైంబింగ్ డే 2022
ఆగస్టు 1-7	ప్రపంచ టైప్స్ ఫీడింగ్ వీక్ 2022
ఆగస్టు 6	హిరోషిమా డే
ఆగస్టు 7	జాతీయ చేనేత దినోత్సవం
ఆగస్టు 9	క్విట్ ఇండియా ఉద్యమ వార్షికోత్సవం లేదా ఆగస్టు క్రాంతి దివస్
ఆగస్టు 9	నాగసాకి డే
ఆగస్టు 9	ప్రపంచ ఆదివాసీ ప్రజల అంతర్జాతీయ దినోత్సవం
ఆగస్టు 12	అంతర్జాతీయ యువజన దినోత్సవం
ఆగస్టు 12	ప్రపంచ ఏనుగుల దినోత్సవం
ఆగస్టు 15	భారతదేశ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం
ఆగస్టు 19	ప్రపంచ ఫోటోగ్రఫీ దినోత్సవం
ఆగస్టు 20	ప్రపంచ దోమల దినోత్సవం
ఆగస్టు 20	సద్భావనా దివస్
ఆగస్టు 23	స్టేప్ ట్రేడ్ మరియు నిర్మూలన జ్ఞాపకార్థం అంతర్జాతీయ దినోత్సవం
ఆగస్టు 26	మహిళా సమానత్వ దినోత్సవం
ఆగస్టు 29	జాతీయ క్రీడా దినోత్సవం
ఆగస్టు 29	తెలుగు భాషా దినోత్సవం
ఆగస్టు 30	చిన్న పరిశ్రమల దినోత్సవం

జూలై, 2023 నెల కరెంటు అప్డేట్స్

అంతర్జాతీయ అంశాలు

భారత్-మయన్మార్-థాయ్ లాండ్ త్రైపాక్షిక హైవే ప్రాజెక్టు

భారత విదేశాంగ మంత్రి S. జైశంకర్ తన మయన్మార్ కౌంటర్ థా స్వేతో సమావేశమై యాత్రల ప్రాజెక్టులు ముఖ్యంగా భారతదేశం-మయన్మార్-థాయ్ లాండ్ త్రైపాక్షిక రహదారి మరియు ప్రాజెక్ట్ సజావుగా అమలు చేయడంలో ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్ల గురించి చర్చించారు.

ఇండియా-మయన్మార్-థాయ్ లాండ్ హైవే:

భారతదేశం-మయన్మార్-థాయ్ లాండ్ హైవే అనేది భారతదేశం, మయన్మార్ మరియు థాయ్ లాండ్ మధ్య రహదారి సంబంధాన్ని ఏర్పరచడానికి ఉద్దేశించిన ముఖ్యమైన ప్రాంతీయ కనెక్టివిటీ ప్రాజెక్ట్.

ఈ రహదారి యొక్క మొత్తం దూరం సుమారుగా 1,360 కి.మీ (845 మైళ్ళు), ఇది భారతదేశంలోని మణిపూర్ లోని మోరే నుండి ప్రారంభమై మయన్మార్ గుండా వెళ్లి థాయ్ లాండ్ లోని మే సోట్ వద్ద ముగుస్తుంది.

ఇది మొదట మాజీ ప్రధాని అటల్ బిహారీ వాజ్ పేయిచే ప్రతిపాదించబడింది మరియు 2002లో

భారతదేశం, మయన్మార్ మరియు థాయ్ లాండ్ మధ్య జరిగిన మంత్రివర్గ స్థాయి సమావేశంలో ఆమోదించబడింది.

ఈ రహదారి నిర్మాణ పనులు 2012లో ప్రారంభమై అనేక దశల్లో అమలు చేస్తున్నారు.

నల్ల సముద్రం చొరవపై భారతదేశం U.N.కి మద్దతు ఇచ్చింది

బ్లూక్ సీ గ్రెయిన్ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించడానికి ఐక్యరాజ్యసమితి చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు భారత్ మద్దతు తెలిపింది మరియు ప్రతిష్టంభనను త్వరగా పరిష్కరించాలని పిలుపునిచ్చింది. ఫిబ్రవరి 2022 లో రష్యన్ దండయాత్ర కారణంగా అంతరాయాలను ఎదుర్కొంటున్న “ఐరోపా యొక్క బ్రెడ్ బాస్కెట్” అని పిలువబడే ఉక్రెయిన్ వ్యవసాయ రంగానికి నల్ల సముద్రం చొరవ గణనీయమైన ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉంది.

నల్ల సముద్రం ధాన్యం ప్రాజెక్టు:

ఆహార సంక్షోభానికి ప్రతిస్పందనగా, టర్కీ మరియు ఐక్యరాజ్యసమితి జూలై 2022 లో నల్ల సముద్రం ధాన్యం చొరవకు మధ్యవర్తిత్వం వహించాయి.

ఈ ఒప్పందం మూడు ఉక్రేనియన్ నల్ల సముద్ర నౌకాశ్రయాలను (ఒడెసా, చోర్నోమోర్స్కో మరియు పివ్డెన్ని) వాణిజ్య ఎరువులు మరియు ఆహారాన్ని ఎగుమతి చేయడానికి అనుమతించింది. ఉక్రెయిన్, రష్యా, టర్కీ మరియు ఐక్యరాజ్యసమితికి చెందిన బృందాలు ఈ ఓడరేవుల నుండి బయలుదేరే నౌకలను తనిఖీ చేయడంలో నిమగ్నమయ్యాయి, ఇస్తాంబుల్కు ముందుగా నిర్ణయించిన మార్గం ద్వారా సురక్షితమైన నావికేషన్ను నిర్ధారించాయి.

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో భారత సైన్యం చేసిన సేవలను ఇటలీ గౌరవించింది

“వి.సి.యశ్వంత్ ఘడ్గే నుండియల్ మెమోరియల్”ను ఇటలీలోని కమ్మాన్ ఆఫ్ మోనోటోన్ మరియు ఇటలీ సైనిక చరిత్రకారులు సంయుక్తంగా ఇటలీలోని మోంటోన్, పెరూజియాలో ఆవిష్కరించారు. ఈ స్మారక చిహ్నం రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో ఇటలీ దండయాత్రలో పోరాడిన భారత దళాల శౌర్యానికి మరియు త్యాగాలకు నివాళిగా నిలుస్తుంది.

ఎగువ టైబర్ లోయ ఎత్తైన ప్రాంతాల్లో జరిగిన తీవ్రమైన యుద్ధాల్లో ధైర్యసాహసాలతో పోరాడి ప్రాణాలు అర్పించిన విక్టోరియా క్రాస్ గ్రహీత నాయక్ యశ్వంత్ ఘడ్గే గౌరవార్థం ఈ స్మారక చిహ్నాన్ని అంకితం చేశారు.

మెమోరియల్ నినాదం:

ఈ స్మారక చిహ్నం యొక్క నినాదం “ఒమిన్స్ సబ్ ఎడెమ్ సోల్” అంటే ఆంగ్లంలో “మనమందరం ఒకే సూర్యుడి క్రింద నివసిస్తున్నాము”.
చీఫ్ ఆఫ్ డిఫెన్స్ స్టాఫ్ ఆఫ్ ఇటలీ: అడ్మిరల్ గిసెప్పే కావో డ్రాగన్
భారత సాయుధ దళాల చీఫ్ ఆఫ్ డిఫెన్స్ స్టాఫ్: జనరల్ అనిల్ చౌహాన్.

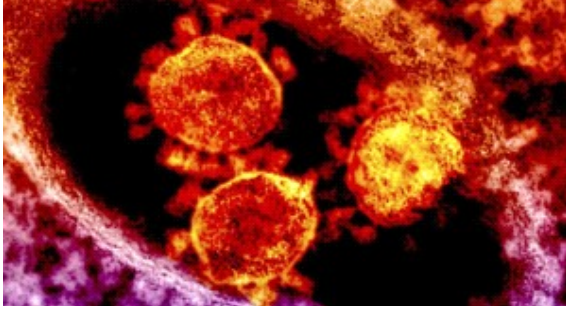
లింగమార్పిడి, ట్రాన్స్ జెండర్ వివాహాలపై రష్యా నిషేధం విధించింది

రష్యా అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ పుతిన్ దేశంలోని LGBTQ + కమ్యూనిటీకి గణనీయమైన దెబ్బను అందించే కొత్త చట్టంపై సంతకం చేశారు. పార్లమెంటు ఉభయ సభలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించిన ఈ చట్టం, వ్యక్తులు తమ లింగాన్ని అధికారికంగా లేదా వైద్యపరంగా మార్చడాన్ని ఖచ్చితంగా నిషేధిస్తుంది, రష్యా యొక్క సమస్యాత్మకమైన LGBTQ + జనాభాను మరింత తక్కువ చేస్తుంది.

UAEలో ఈ ఏడాది తొలి MERS-CoV కేసును గుర్తించింది

UAEలో ఈ ఏడాది తొలి MERS-CoV కేసును గుర్తించిన యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (యూఏఈ)కి చెందిన 28 ఏళ్ల యువకుడిలో మిడిల్ ఈస్ట్ రెస్పిరేటరీ సిండ్రోమ్ కరోనావైరస్ (మెర్స్-సీఓవీ) మొదటి కేసును గుర్తించినట్లు డబ్ల్యూహెచ్ఓ తెలిపింది.

రోగి అబుదాబిలోని AI ఐన్ నగరంలో నివాసి అని WHO పేర్కొంది. అతనికి ప్రయాణ చరిత్ర లేదు మరియు డ్రోమెడరీలు (ఒంటెలు), మేకలు లేదా గొర్రెలతో ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా సంబంధం లేదు.

MERS-CoV యొక్క మొదటి కేసు 2013లో UAEలో నమోదైంది. ఇప్పటి వరకు, UAEలో 94 ధృవీకరించబడిన కేసులు మరియు 12 మరణాలు నమోదయ్యాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా, 2012 నుండి MERS-CoV యొక్క మొత్తం కేసుల సంఖ్య 2,605, ఇందులో 936 మరణాలు ఉన్నాయి.

WTO మొక్క 13వ మంత్రివర్గ అధ్యక్షుడిగా UAE విదేశీ వాణిజ్య మంత్రి డాక్టర్ థానీ అల్ జెయోదీ

ఒక ముఖ్యమైన పరిణామంలో, యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (UAE) నుండి ఇద్దరు ప్రముఖ అధికారులు అంతర్జాతీయ సంస్థలలో కీలక స్థానాలకు ఎన్నికయ్యారు. ఫిబ్రవరి 2024లో అబుదాబిలో జరగనున్న వరల్డ్ ట్రేడ్ ఆర్గనైజేషన్ (WTO) 13వ మంత్రివర్గ సమావేశానికి UAE విదేశీ వాణిజ్య మంత్రి డాక్టర్ థానీ అల్ జెయోదీ అధ్యక్షుడిగా ఎంపికయ్యారు.

యా గ్యాంగ్ స్థానంలో సెంట్రల్ బ్యాంక్ కు నేతృత్వం వహించేందుకు పాన్ గాంగ్ షెంగ్

పాలక కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ దశాబ్దానికి ఒకసారి అధికార మార్పిడికి సంబంధించి విస్తృతంగా ఎదురుచూస్తున్న చివరి ప్రధాన నియామకంలో పాన్ గోంగ్ షెంగ్ జూలై 25న చైనా సెంట్రల్ బ్యాంక్ గవర్నర్ గా నియమితులయ్యారు. మిస్టర్ పాన్, డిప్యూటీ సెంట్రల్ బ్యాంక్ గవర్నర్ మరియు చైనా ప్రభుత్వ-యాజమాన్య బ్యాంకింగ్ పరిశ్రమలో అనుభవజ్ఞుడు, ఐదేళ్లపాటు ఆ పదవిలో కొనసాగిన అమెరికన్-శిక్షణ పొందిన ఆర్థికవేత్త యి గ్యాంగ్ వారసుడు. ఉత్పవ శాసనసభ, నేషనల్ పీపుల్స్ కాంగ్రెస్ ద్వారా పాన్ ప్రమోషన్ ఆమోదం, మార్చిలో ప్రకటించిన ఇతర క్యాబినెట్-స్థాయి నియామకాలను అనుసరిస్తుంది.

జాతీయ అంశాలు

భారత టూరిస్టులకు సాధికారత
కల్పిస్తూ ఫ్రాన్స్ కు యూపీఐ చెల్లింపులు

జూలై 13, 2023 న, ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోడీ ఫ్రాన్స్ పర్యటన సందర్భంగా, భారతదేశం మరియు ఫ్రాన్స్ ఒక అద్భుతమైన ఒప్పందంపై సంతకం చేశాయి, ఇది భారతీయ పర్యాటకులు భారతదేశ యూనిఫైడ్ పేమెంట్ ఇంటర్ఫేస్ (యుపీఐ) ను రూపాయల లావాదేవీల కోసం ఉపయోగించడానికి అనుమతిస్తుంది.

ప్రముఖ మొబైల్ ఆధారిత చెల్లింపు వ్యవస్థ అయిన యుపీఐని సింగపూర్ లో విజయవంతంగా అమలు చేసిన తరువాత మొదటిసారిగా ఐరోపాకు తీసుకురావడంతో ఈ భాగస్వామ్యం ఒక ముఖ్యమైన మైలురాయిని సూచిస్తుంది. ఈ చర్య ఫ్రాన్స్ లోని భారతీయ పర్యాటకులకు చెల్లింపు అనుభవంలో విప్లవాత్మక మార్పులను తీసుకురానుంది, విదేశీ కరెన్సీని తీసుకెళ్లాల్సిన అవసరాన్ని తొలగిస్తుంది, ఇది సౌకర్యవంతమైన సౌలభ్యాన్ని అందిస్తుంది

టెక్నాలజీ మదింపులో విప్లవాత్మక
మార్పులు - భారతదేశంలో - నీతి
ఆయోగ్ TCRM మ్యాట్రిక్స్

టెక్నో కమర్షియల్ రెడీనెస్ అండ్ మార్కెట్ మెచ్యూరిటీ మ్యాట్రిక్స్ (TCRM మ్యాట్రిక్స్)

ఫ్రేమ్వర్కు భారత ప్రధాన విధాన థింక్ ట్యాంక్ నీతి ఆయోగ్ ప్రవేశపెట్టింది. టెక్నాలజీ మదింపును మార్చడానికి ఉద్దేశించిన ఈ ఫ్రేమ్వర్క్ దేశవ్యాప్తంగా నృజనాత్మకత మరియు వ్యవస్థాపకతను ప్రేరేపించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. నీతి వర్కింగ్ పేపర్ సిరీస్ కింద టీసీఆర్ఎమ్ మ్యాట్రిక్స్ విడుదల ఒక ముఖ్యమైన మైలురాయిని సూచిస్తుంది, సాంకేతిక అభివృద్ధి చక్రంలో పాల్గొన్న వాటాదారులకు విలువైన అంతర్జాతీయ మరియు ఆచరణాత్మక మేధస్సును అందిస్తుంది.

ఇండియా ఏకీభావము భారత జాతీయ
అభివృద్ధి సమ్మిళిత కూటమి

భారతదేశం అంతటా ఉన్న 26 ప్రతిపక్ష రాజకీయ పార్టీల నాయకులు భారత జాతీయ అభివృద్ధి సమ్మిళిత కూటమిని రూపొందించడానికి ఏకమయ్యారు. రాబోయే 2024 లోక్ సభ ఎన్నికల్లో బిజెపి నేతృత్వంలోని అధికార జాతీయ ప్రజాస్వామ్య కూటమి (NDA)ని సవాలు చేయడమే ఈ కూటమి ప్రధాన లక్ష్యం. గతంలో యునైటెడ్ ప్రోగ్రెసివ్ అలయన్స్ అని పిలిచేవారు, కొత్త పేరును పశ్చిమ

బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి మమతా బెనర్జీ అధికారికంగా ప్రతిపాదించారు. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ కూటమికి నాయకత్వం వహిస్తుంది.

భారతీయ రైల్వే సాధారణ కేటగిరీ ప్రయాణీకుల కోసం Rs.20 ఎకానమీ మీల్ మెనూను అందించనుంది

భారతీయ రైల్వే సాధారణ కోచ్ లోని ప్రయాణీకులకు ఆర్థిక భోజనాన్ని సరసమైన ధరకు రూ.20 మరియు స్నాక్స్ రూ.50కి 200మి.లీ నీటి గ్లాసులతో సరసమైన ధరలకు అందించడానికి సమర్థవంతమైన చొరవ తీసుకుంది.

IRCTC కిచెన్ నుండి భోజనం సరఫరా చేయబడుతుంది. జనరల్ కోచ్ ల సమీపంలోని ప్లాట్ ఫారమ్ ల వద్ద ఈ కౌంటర్లను సమలేఖనం చేయడానికి సర్వీస్ కౌంటర్ యొక్క స్థానాన్ని జోనల్ రైల్వేలు నిర్ణయిస్తాయి.

పొడిగించిన సర్వీస్ కౌంటర్ ను ఆరు నెలల పాటు ప్రయోగాత్మకంగా అందించడం జరిగింది. సరసమైన ధరకు భోజనం మరియు నీటి సౌకర్యాన్ని అందించే ఈ సేవ ఇప్పటికే 51 స్టేషన్లలో పనిచేస్తోంది మరియు మరో 13 స్టేషన్లలో అమలు చేయబడుతోంది

మరియు కొత్త స్టేషన్లను గుర్తించడం జరిగింది మరియు ఈ సేవల పొడిగింపు కోసం కవర్ చేయబడుతుంది.

అందించిన భోజనం యొక్క వర్గాలు:

భోజనం రెండు వర్గాలుగా విభజించబడింది: రూ.20కి ఏడు పూరీలు, ఎండు ఆలు, ఊరగాయ కలిపినది. రెండవ దాని ధర రూ.50 మరియు ప్రయాణీకులకు రాజ్ యా, రైస్, చోలే, ఖిచ్చీ, భాతురే, కుల్చే, పావ్ భాజీ, మసాలా దోస వంటి దక్షిణ భారత ఆహారాల నుండి ఏదైనా అందిస్తారు.

అష్ట్రీరియా బ్రిక్స్ లో చేరడానికి వర్తిస్తుంది, గ్రూప్ బ్యాంక్ కి \$1.5 బిలియన్ల విరాళం ఇవ్వనుంది

బ్రిక్స్ దేశాల సమూహంలో చేరేందుకు అష్ట్రీరియా అధికారికంగా దరఖాస్తును సమర్పించినట్లు అష్ట్రీరియా అధ్యక్షుడు అబ్డెల్ మాడ్ జిద్ టెబాన్ ప్రకటించారు. ఈ చర్య ఉత్తర ఆఫ్రికాలోని చమురు మరియు గ్యాస్-సంపన్న దేశానికి కొత్త ఆర్థిక అవకాశాలను సృష్టించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది, ఎందుకంటే ఇది దాని ఆర్థిక వ్యవస్థను వైవిధ్యపరచడానికి మరియు చైనా వంటి దేశాలతో సంబంధాలను బలోపేతం చేయడానికి సహాయపడనుంది.

రాష్ట్ర అంశాలు

తెలంగాణ హైకోర్టు తొలిసారి తెలుగులో తీర్పు వెలువరించింది

తెలుగులో తొలి తీర్పు వెలువరించడం ద్వారా తెలంగాణ హైకోర్టు చరిత్ర సృష్టించింది. ఆస్తి వారసత్వానికి సంబంధించిన అప్పీల్ కు సంబంధించి సీనియర్ జస్టిస్ పి నవీన్ రావు, జస్టిస్ నగేష్ భీమపాక నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం ఇటీవల తెలుగులో 44 పేజీల సమగ్ర తీర్పును వెలువరించింది. సుప్రీం కోర్ట్ మరియు హైకోర్టులలోని అన్ని విచారణలు సాధారణంగా ఆంగ్లంలో నిర్వహించబడతాయి మరియు అసలు భాషతో సంబంధం లేకుండా కోర్టు రిజిస్ట్రీలో దాఖలు చేసినప్పుడు సహాయక పత్రాలు మరియు సాక్షులను తప్పనిసరిగా ఆంగ్లంలోకి అనువదించడం గమనించదగ్గ విషయం.

ప్రాంతీయ భాషలకు పెరుగుతున్న ప్రాముఖ్యతను గుర్తించిన న్యాయస్థానాలు మాతృభాషల వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించే దిశగా చర్యలు చేపట్టడం ప్రారంభించాయి. ముఖ్యంగా, సుప్రీంకోర్టు నుండి ముఖ్యమైన తీర్పులు ఇప్పుడు స్థానిక భాషలలోకి అనువదించబడుతున్నాయి. ఈ ధోరణికి అనుగుణంగా హైకోర్టులు కూడా స్థానిక భాషల్లో తీర్పులు వెలువరించేందుకు ఆసక్తిని కనబరుస్తున్నాయి. కేరళ తర్వాత ప్రాంతీయ భాషల్లో తీర్పులు వెలువరించిన రెండో కోర్టుగా తెలంగాణ హైకోర్టు నిలిచింది. ఈ

ఏడాది ఫిబ్రవరిలో కేరళ హైకోర్టు మలయాళంలో తీర్పు వెలువరించింది.

రెండు రాష్ట్రాల్లోని దిగువ కోర్టుల్లో కొన్ని మినహాయింపులతో తెలుగులో తీర్పులు వెలువడడం చాలా అరుదు. ఏది ఏమైనప్పటికీ, జస్టిస్ పి.నవీన్ రావు మరియు జస్టిస్ నగేష్ భీమపాకలతో కూడిన ధర్మాసనం తెలుగులో తీర్పు వెలువరించడంతో ఒక ముఖ్యమైన మలుపు తిరిగింది, ఇది కొత్త శకానికి సంకేతం. తీర్పు ముగింపులో, పాల్గొన్న పక్షాలు మరియు సాధారణ ప్రజల సౌలభ్యం కోసం దీనిని తెలుగులో ప్రచురించినట్లు ధర్మాసనం స్పష్టంగా పేర్కొంది. ఇంకా, అధికారిక విచారణల కోసం 41 పేజీల ఆంగ్ల తీర్పు కూడా అందించబడింది. తెలుగులో అనిశ్చితి ఏర్పడిన పక్షంలో ఇంగ్లీష్ వెర్షన్ తీర్పును పరిశీలించి స్పష్టత ఇవ్వాలని స్పష్టం చేసింది.

ఈ కేసుకు సంబంధించిన అంశాలేకాకుండా తమ కేసును రుజువు చేసుకోవడానికి ఇరుపక్షాల న్యాయవాదులు సమర్పించిన సుప్రీం కోర్టు తీర్పులను ధర్మాసనం తెలుగులోకి అనువదించింది. తెలంగాణ హైకోర్టు మాతృభాషలో తీర్పు వెలువరించడం భాషాభిమానులకు ఆనందాన్నిచ్చే అంశమే. భవిష్యత్తులో తెలుగులో మరిన్ని వెలువడటానికి ఇది మొదటి అడుగు

సింగరేణి సంస్థ నికరలాభంతో సరికొత్త రికార్డు సృష్టించింది

2022-23 ఆర్థిక సంవత్సరంలో, సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (SCCL) అపూర్వమైన రూ. 2,222 కోట్ల నికర లాభాన్ని నమోదు చేసింది, ఇది గత ఆర్థిక సంవత్సరంతో పోలిస్తే 81 శాతం వృద్ధిని సాధించింది. కంపెనీ టర్నోవర్ కూడా గణనీయమైన వృద్ధిని సాధించింది, ఇది రూ. 33,065 కోట్లకు చేరుకుంది, అంతకుముందు సంవత్సరం టర్నోవర్ రూ. 26,585 కోట్లతో పోలిస్తే ఇప్పుడు 24 శాతం పెరిగింది.

సింగరేణి చైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ఎన్.శ్రీధర్ విడుదల చేసిన 2022-23 ఆర్థిక సంవత్సర వార్షిక ఆర్థిక నివేదికలో బొగ్గు విక్రయాల ద్వారా రూ.28,650 కోట్లు, విద్యుత్ విక్రయాల ద్వారా రూ.4,415 కోట్లు ఆర్జించినట్లు వెల్లడించింది. సింగరేణి 2013-14లో రూ. 419 కోట్ల నికర లాభంతో ప్రారంభించి, గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో అత్యధికంగా రూ. 2,222 కోట్ల నికర లాభంతో 430 శాతం లాభాల్లో అశ్చర్యకరమైన వృద్ధిని సాధించింది.

తెలంగాణలో AI స్కైల్స్ ల్యాబ్ను ఏర్పాటు చేసేందుకు డెల్ టెక్నాలజీస్ తో ఇంటెల్ ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది

తెలంగాణలో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ) ల్యాబ్ ఏర్పాటుకు డెల్ టెక్నాలజీస్, ఇంటెల్ చేతులు కలిపాయి. ఇంటెల్ యొక్క 'ఏఐ ఫర్ యూత్' కార్యక్రమాన్ని వారి పాఠ్యాంశాలలో అనుసంధానించడం ద్వారా తెలంగాణలోని లార్డ్స్

ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంజనీరింగ్ & టెక్నాలజీలో డిజిటల్ నైపుణ్యాల అంతరాన్ని మాడ్చడం మరియు విద్యార్థులను శక్తివంతం చేయడం ఈ భాగస్వామ్యం లక్ష్యం. భవిష్యత్ ఉద్యోగ అవకాశాలకు అవసరమైన నైపుణ్యంతో విద్యార్థులను పరిశ్రమకు సిద్ధం చేయడం, క్యాంపస్ లో కృత్రిమ మేధస్సు కోసం సిద్ధంగా ఉండే వర్తమాన వ్యవస్థను పెంపొందించడం ఈ కార్యక్రమం ఉద్దేశం.

అత్యధిక పన్ను చెల్లింపుదారుల జాబితాలో తెలంగాణ 11వ స్థానంలో నిలిచింది

ఆదాయపు పన్ను శాఖ తాజా డేటా ఆధారంగా, తెలంగాణలో రాష్ట్రంలో గత నాలుగేళ్లలో పన్ను చెల్లింపుదారుల (ఐటీ రిటర్న్ ఫైలర్స్) సంఖ్య 25 శాతం పెరిగింది. 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో, రాష్ట్రంలో 21,58,703 మంది వ్యక్తులు ఐటీ రిటర్నులు దాఖలు చేయగా, 2022-23 నాటికి ఈ సంఖ్య 26,92,185కి పెరిగింది.

నాలుగేళ్ల కాలంలో 5.34 లక్షల మంది ఐటీ రిటర్నులు పెరిగాడం విశేషం. దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే, పంజాబ్ మరియు హర్యానాలలో పన్ను చెల్లింపు వ్యక్తుల వృద్ధి రేటు 20 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉంది, అయితే అన్ని రాష్ట్రాల సగటు 15

శాతంగా ఉంది. ఇదే కాలంలో పన్ను చెల్లింపుదారుల సంఖ్య తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 25 శాతం పెరుగుదల చోటు చేసుకోవడం గమనార్హం. ఈ ఆకట్టుకునే వృద్ధి ఉన్నప్పటికీ, పన్ను చెల్లింపుదారుల సంఖ్య పరంగా తెలంగాణ అన్ని రాష్ట్రాలలో 11వ స్థానంలో ఉంది, పది కంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాలు ఎక్కువ పన్ను చెల్లించే వ్యక్తులను కలిగి ఉన్నాయి.

పేదరికం నుంచి విముక్తి పొందిన రాష్ట్రాల్లో తెలంగాణ 14వ స్థానంలో ఉన్నాయి

గత ఐదేళ్లలో, దేశంలోని 13.5 కోట్ల మంది వ్యక్తులు బహుముఖ పేదరికం నుండి విముక్తి పొందారని పేర్కొంటూ నీతి ఆయోగ్ ఒక ముఖ్యమైన విషయాన్ని ప్రకటించింది. సుమన్ బేరి ప్రస్తుతం నీతి ఆయోగ్ వైస్ చైర్పర్సన్, సభ్యులు వీకేపాల్, అరవింద్ వీరమణి, సీఈవో బీవీఆర్ సుబ్రహ్మణ్యంతో కలిసి జూలై 17 న ఆవిష్కరించిన 'నేషనల్ మల్టీ డైమెన్షనల్ పావర్టీ ఇండెక్స్-ఎ ప్రోగ్రెసివ్ రివ్యూ-2023' నివేదికలో ఈ వివరాలను వెల్లడించింది.

వివిధ రాష్ట్రాలలో పరిస్థితిని అంచనా వేయడానికి, NITI ఆయోగ్ విద్య మరియు వైద్యం అనే రెండు కీలక కొలమానాలను ఉపయోగించింది. దేశవ్యాప్తంగా 36 రాష్ట్రాలు / కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు, 707 జిల్లాల గణాంకాల ఆధారంగా ఈ అంచనాలను రూపొందించారు. ఈ కొలమానాల ప్రకారం, 2015-16 మరియు 2019-21 మధ్య పేదరికం రేటు 24.85% నుండి 14.96%కి తగ్గింది, యుపి, బీహార్, మధ్యప్రదేశ్ మరియు రాజస్థాన్ లో రికార్డు స్థాయిలో తగ్గుదల కనిపించింది.

ఆర్థిక అంశాలు

2024 ఆర్థిక సంవత్సరం వృద్ధి రేటు అంచనాను 6.4 శాతంగా ఉంచిన ఏడీబీ

ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం 2024లో భారత ఆర్థిక వృద్ధి రేటు 6.4 శాతానికి పడిపోతుందని ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంకు (ఏడీబీ) ఇటీవల అంచనా వేసింది. కఠినమైన ఆర్థిక పరిస్థితులు, పెరిగిన చమురు ధరలే మందగమనానికి కారణమని పేర్కొంది. ఏదేమైనా, ఏడీబీ భారతదేశ ఆర్థిక అవకాశాలపై ఆశాజనకంగా ఉంది, 2025 ఆర్థిక సంవత్సరంలో వృద్ధి 6.7 శాతానికి పెరుగుతుందని అంచనా వేసింది.

భారత్ గ్రీన్ ఎనర్జీకి ఈయూ తొలి దశ నిధుల్లో 500 మిలియన్ యూరోలు

యూరోపియన్ యూనియన్ యొక్క రుణ విభాగమైన యూరోపియన్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ బ్యాంక్ (EIB), భారతదేశ పునరుత్పాదక ఇంధన రంగంలో సుమారు ఆ1 బిలియన్ పెట్టుబడి పెట్టాలనే ఉద్దేశాన్ని

వ్యక్తం చేసింది. EIB వైస్ ప్రెసిడెంట్, క్రిస్ పీటర్, మొదటి దశ నిధుల సమయంలో ఆ 500 మిలియన్లను అందించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చర్చలు జరుగుతున్నాయని ధృవీకరించారు. గ్రీన్ హైడ్రోజన్ మరియు సోలార్ ప్యానెల్స్ పై దృష్టి సారించి, పునరుత్పాదక రంగాలను బలోపేతం చేయడం ఈ పెట్టుబడి లక్ష్యం.

డిజిటల్ కరెన్సీ పైలట్ ప్రాజెక్టు వేగం పుంజుకుంది బీ SBI, HDFC బ్యాంక్ ప్రచారాన్ని పెంచాయి

భారతదేశంలోని సెంట్రల్ బ్యాంక్ డిజిటల్ కరెన్సీ (CBDC) పైలట్ ఇప్పుడు రెండవ దశలో పైలట్తో ఆన్ బోర్డ్ కస్టమర్లకు తమ ప్రయత్నాలను వేగవంతం చేసింది. ముంబై, న్యూఢిల్లీ, బెంగళూరు, భువనేశ్వర్ మరియు చండీగఢ్ వంటి ప్రధాన నగరాలను కవర్ చేసిన తర్వాత, బ్యాంకులు హైదరాబాద్, ఇండోర్, కొచ్చి, లక్నో, పాట్నా, సిమ్లా, గోవా, గౌహతి మరియు వారణాసి వంటి టైర్ II స్థానాల్లో ఎంపిక చేసిన కస్టమర్లకు తమ పరిధిని విస్తరింపజేస్తున్నాయి. పైలట్లో నమోదు చేసుకోవడానికి ఎక్కువ మంది వినియోగదారులను ఆకర్షించడం ఈ విస్తరణ లక్ష్యం.

రూపాయి ట్రేడింగ్ను వేగవంతం చేయడంలో సహాయపడేందుకు బ్యాంకుల కోసం ఆర్ బీఐ SOP

ఫారిన్ ఇన్వర్ట్ రెమిటెన్స్ సర్టిఫికేట్లు (FIRC), ఎలక్ట్రానిక్ బ్యాంక్ రియలైజేషన్ సర్టిఫికేట్లు (e-BRCs) జారీని వేగవంతం చేయడానికి బ్యాంకులకు వీలుగా స్టాండర్డ్ ఆవరేటింగ్ ప్రొసీజర్ (SOP)ను ప్రవేశపెట్టేందుకు రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా () సిద్ధమైంది. విదేశీ వాణిజ్యం కోసం రూపాయి ఆధారిత ట్రేడింగ్ యంత్రాంగాన్ని ఉపయోగించి ఎగుమతిదారులు ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లకు ప్రతిస్పందనగా ఈ క్రియాశీల చర్య జరిగింది.

విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులను ఆకర్షించడంలో తెలంగాణ 7వ స్థానం

ఎఫ్ డిఐ ఆకర్షణలో రాష్ట్రం 14వ స్థానంలో నిలిచింది. మరోవైపు తెలంగాణ 2.47 శాతం వాటాతో 7వ స్థానంలో నిలిచింది.

గత 27 ఏళ్లలో వ్యవసాయం మరియు దాని అనుబంధ రంగాలపై ఆధారపడిన కార్మికుల సంఖ్య 18% తగ్గిందని కేంద్ర వ్యవసాయ మంత్రి నరేంద్ర సింగ్ తోమర్ తెలిపారు. 1993-94లో, దాదాపు 64.8% మంది కార్మికులు ఈ రంగాలలో నిమగ్నమై ఉన్నారు, అయితే 2020-21 నాటికి ఈ సంఖ్య 46.5%కి తగ్గింది.

బెంగళూరులో రష్యాకు చెందిన
స్పెర్బ్యాంక్ ప్రధాన ఐటీ యూనిట్ను
ఎర్పాటు చేసింది

బెంగళూరులో ఐటీ యూనిట్ ఎర్పాటుకు రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్బీఐ) అనుమతి ఇచ్చింది. కొత్తగా ఎర్పాటు చేసిన ఐటీ కార్యాలయం స్పెర్బ్యాంక్ అంతర్గత డేటా ప్రాసెసింగ్ సెంటర్గా పనిచేస్తుంది.

బెంగళూరు: భారతదేశపు ప్రముఖ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ సెంటర్. భారతదేశపు మూడవ అతిపెద్ద నగరమైన బెంగళూరు దేశంలోని అగ్రగామి శాస్త్రీయ మరియు పారిశ్రామిక కేంద్రంగా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఏరోస్పేస్, ఇంజనీరింగ్, ఎలక్ట్రానిక్స్ పరిశ్రమలు, ఐటీ ఉత్పత్తుల అభివృద్ధిలో స్పెషలైజేషన్లతో ఈ నగరం “సిలికాన్ వ్యాలీ ఆఫ్ ఇండియా” అనే బిరుదును పొందింది.

2010 నుండి స్పెర్ బ్యాంక్ ఇండియా శాఖ న్యూఢిల్లీలో పనిచేస్తోంది, విస్తృత శ్రేణి ఆర్థిక సేవలను అందిస్తోంది, కొత్త బెంగళూరు కార్యాలయం ప్రత్యేకంగా సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేయడంపై దృష్టి పెడుతుంది.

శాస్త్ర సాంకేతిక విషయాలు

భారత సైన్యం నుంచి అశోక్ లే లాండ్కు
రూ.800 కోట్ల విలువైన
భారీ ఆర్డర్ దక్కింది

వాణిజ్య వాహనాల తయారీ సంస్థ అశోక్ లేలాండ్ ఇటీవల రూ.800 కోట్ల విలువైన రక్షణ ఒప్పందాలను దక్కించుకున్నట్లు వెల్లడించింది. వచ్చే 12 నెలల్లో 4x4 ఫీల్డ్, ఆర్టిలరీ ట్రాక్టర్లు, 6x6 గన్ టోయింగ్ వాహనాలను భారత సైన్యానికి సరఫరా చేయాలని ఈ ఒప్పందాలు నూచిస్తున్నాయి. తేలికపాటి, మీడియం తుపాకులను సమర్థవంతంగా పేల్చేందుకు భారత సైన్యానికి చెందిన ఆర్టిలరీ బెటాలియన్లు ఈ వాహనాలను వినియోగించనున్నాయి

అర్జెంటీనా HAL నుండి తేలికపాటి
మరియు మధ్యస్థ యుటిలిటీ
హెలికాప్టర్లను కొనుగోలు చేయనుంది

అర్జెంటీనా రక్షణ మంత్రి బెంగళూరులో పర్యటించారు, అక్కడ అర్జెంటీనా సాయుధ దళాల కోసం లైట్ మరియు మీడియం యుటిలిటీ హెలికాప్టర్ల కొనుగోలు కోసం ఇరు పక్షాల మధ్య సహకారాన్ని పెంపొందించడానికి హిందుస్తాన్ ఏరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్తో లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ (LOI) పై సంతకం చేశారు. HAL, అర్జెంటీనా రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ మధ్య ఉత్పాదక సహకారానికి ఈ LOIనిబద్ధతను సూచిస్తుంది.

రోజంతా సాగిన ఈ కార్యక్రమంలో అర్జెంటీనా రక్షణ మంత్రి, ఆయన బృందం HAL విమానాశ్రయంలో వివిధ HAL ఉత్పత్తుల ప్లైయింగ్ డిస్ప్లేను పరిశీలించారు. అదనంగా, వారు LCA మరియు హెలికాప్టర్ డివిజన్లను సందర్శించారు, HAL ఆఫర్లపై ఆసక్తిని ప్రదర్శించారు.

విశాఖపట్నంలోని కైలాసగిరిపై సైన్స్ & టెక్నాలజీ మ్యూజియం ఏర్పాటు

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విశాఖపట్నానికి సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ మ్యూజియం ఆమోదించబడింది మరియు ఇది కైలాసగిరిపై ఉంటుంది. కేంద్ర సాంస్కృతిక శాఖ నిధుల సహకారంతో వివిధ నగరాల్లో సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ మ్యూజియంలను ప్లాన్ చేస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ సైన్స్ సిటీ విభాగం ఆధ్వర్యంలో ఈ మ్యూజియం నెలకొల్పడానికి గత ఆరు నెలలుగా ప్రయత్నాలు కొనసాగుతున్నాయి.

విశాఖలో ఎకరా విస్తీర్ణంలో ఈ మ్యూజియం ఏర్పాటుకు ఏపీ సైన్స్ సిటీ అధికారులు ముందుకు వచ్చారు. మొదట్లో కైలాసగిరిపై ప్లానింగ్ రీయంగా ప్రతిపాదించినా ఆ ఆలోచన కార్యరూపం దాల్చకపోగా, ఆ తర్వాత సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ మ్యూజియం కోసం అవసరమైన భూమిని

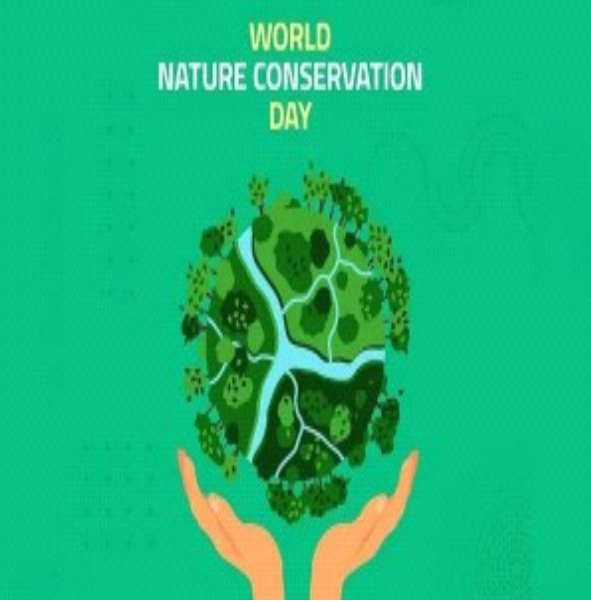
కేటాయించారు. సమగ్ర ప్రాజెక్టు నివేదికను వెంటనే తయారు చేసి ఢిల్లీకి పంపించి, ప్రాజెక్టు కోసం కోరిన మొత్తం రూ. 5 కోట్లతో ప్రతిపాదనలు పంపగా కేంద్రం రూ. 4.69 కోట్లకు ఆమోదం తెలిపింది. అందులో రూ. 3,75,20,000 గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ గా మంజూరుచేసింది.

కైలాసగిరిలోని సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ మ్యూజియంలో 3డి ఆర్ట్ గ్యాలరీ, ఆగ్నోటెడ్ రియాలిటీ ఎగ్జిబిట్లు, సిలికా విగ్రహాలు ఉంటాయి. మేఘాల ఏర్పాటు మరియు పవన విద్యుత్ ఉత్పత్తి వంటి సైన్స్ మరియు టెక్నాలజీకి సంబంధించిన వివిధ ఆకర్షణీయమైన అంశాలపై పిల్లలకు మరియు సందర్శకులకు అర్థమయ్యేలా ప్రదర్శనలు నిర్వహిస్తారు. భవిష్యత్ తరాలకు ఈ భావనలపై మంచి అవగాహన ఉండేలా ప్రదర్శనలు నిర్వహించబడతాయి. ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణ బాధ్యతను AP సైన్స్ సిటీ చేపడుతుంది మరియు మొదటి ఐదేళ్లపాటు మ్యూజియాన్ని వారు నిర్వహిస్తారు.

ఈ నిధులకు అదనంగా మరో కోటి రూపాయలు ఇవ్వడానికి ఇస్రో ముందుకు వచ్చిందని వీఎంఆర్ డీఎఫ్ వర్గాలు తెలిపాయి. మొత్తం ఆరు కోట్ల రూపాయలతో నిర్మాణం జరుగుతుంది. తొలి ఐదేళ్లకు ఏపీ సైన్స్ సిటీ ప్రతినిధులే దీనిని నిర్వహిస్తారు. సందర్శకుల నుంచి ప్రవేశరూసుము వసూలు చేస్తారు. అందులో 50 శాతం సైన్స్ సిటీ తీసుకొని మిగిలిన 50 శాతం వీఎంఆర్ డీఎఫ్ కి ఇస్తుంది. ఐదేళ్ల తరువాత ప్రాజెక్టు మొత్తం వీఎంఆర్ డీఎఫ్ కి అప్పగిస్తారు. త్వరలోనే పనులు ప్రారంభిస్తామని ఏపీ సైన్స్ సిటీ సీఈఓ జయరామిరెడ్డి తెలిపారు

ప్రపంచ ప్రకృతి పరిరక్షణ దినోత్సవం
2023: తేదీ, థీమ్, ప్రాముఖ్యత
మరియు చరిత్ర

ప్రతి సంవత్సరం జూలై 28న ప్రపంచ ప్రకృతి పరిరక్షణ దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తారు. ఈ రోజున, ప్రజలు ప్రకృతి సంరక్షణ యొక్క ప్రాముఖ్యత గురించి అవగాహన కల్పిస్తారు. ప్రతి ఒక్కరి నుండి ప్రతిరోజూ చిన్న చిన్న పనులతో, మనం భూగోళాన్ని రక్షించవచ్చు మరియు మనకు ప్రసాదించిన ప్రకృతిని తిరిగి పొందవచ్చు. ఇది ఆరోగ్యకరమైన జీవనానికి మరింత మార్గం సుగమం చేస్తుంది. భవిష్యత్ తరాల కోసం మన భూగోళాన్ని రక్షించాల్సిన ఆవశ్యకతపై అవగాహన పెంచడానికి రూపొందించిన రోజు ఇది.

ప్రపంచ ప్రకృతి పరిరక్షణ దినోత్సవం 2023 థీమ్ ప్రపంచ ప్రకృతి పరిరక్షణ దినోత్సవం 2023 థీమ్ “అడవులు మరియు జీవనోపాధి: సుస్థిర ప్రజలు మరియు గ్రహం.

అవార్డు

ప్రోఫెసర్ తలప్పిల్ ప్రదీప్ ప్రతిష్టాత్మక
అంతర్జాతీయ ఈని అవార్డు
గెలుచుకున్నారు

ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ మద్రాస్లోని కెమిస్ట్రీ విభాగానికి చెందిన ప్రోఫెసర్ తలప్పిల్ ప్రదీప్ ప్రతిష్టాత్మకమైన ‘ఎని అవార్డు’తో సత్కరింపబడ్డారు, ఇది శక్తి మరియు పర్యావరణ రంగాలలో శాస్త్రీయ పరిశోధనలకు ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపు. 2007లో స్థాపించబడింది, ఇది ఎని అవార్డు యొక్క 15వ ఎడిషన్. సమీప భవిష్యత్తులో ఇటువంటి అధ్యక్షుడు ఆయనకు ఈ అవార్డును అందజేయనున్నారు. ప్రోఫెసర్ T. ప్రదీప్ యొక్క అసాధారణమైన పని అధునాతన పదార్థాలను ఉపయోగించడం ద్వారా సరసమైన మరియు స్వచ్ఛమైన నీటి పరిష్కారాలను అభివృద్ధి చేయడం పై పనిచేశారు.

అతని సంచలనాత్మక పరిశోధన నీటి నుండి విషపూరిత కలుషితాలను సమర్థవంతంగా తొలగించే స్థిరమైన మరియు తక్కువ ఖర్చుతో కూడిన నానోస్కేల్ పదార్థాల ఆవిష్కరణకు దారితీసింది. ఈ సాంకేతికతలు తాగునీటి పరిష్కారాలుగా విజయవంతంగా అమలు చేయబడ్డాయి, ప్రతిరోజూ భారతదేశంలోని 1.3 మిలియన్ల మంది ప్రజలు

ప్రయోజనం పొందుతున్నారు.

ఎనీ అవార్డ్స్ గురించి:

ఎనర్జీ ట్రానిషన్, ఎనర్జీ ఫ్రాంటియర్స్, అడ్వాన్స్డ్ ఎన్విరాన్మెంటల్ సొల్యూషన్స్ అనే మూడు విభాగాల్లో ఈనీ అవార్డులను ప్రదానం చేస్తారు. ఎనర్జీ ట్రానిషన్ కేటగిరీలో యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కాలిఫోర్నియా (లాస్ ఏంజిల్స్, అమెరికా)కు చెందిన యు హువాంగ్, యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కాలిఫోర్నియా (బర్క్లీ, అమెరికా)కు చెందిన జెఫ్రీ ఆర్ లాంగ్ లను సత్కరించారు. ఎనర్జీ ఫ్రాంటియర్స్ కేటగిరీలో అవార్డు లివర్ పూల్ యూనివర్సిటీ (యూకే)కి చెందిన మాథ్యూ రోసెన్ స్కీకి దక్కింది. అడ్వాన్స్డ్ ఎన్విరాన్ మెంటల్ సొల్యూషన్స్ అవార్డును ప్రొఫెసర్ ప్రదీప్ అందుకున్నారు. ఈ ప్రతిష్టాత్మక బహుమతిలో బంగారు పతకం, ప్రశంసాపత్రం, ద్రవ్య భాగం ఉంటాయి.

కేంద్ర మంత్రి శ్రీ అనురాగ్ ఠాకూర్ 8వ మరియు 9వ కమ్యూనిటీ రేడియో అవార్డులను ప్రదానం చేశారు

రెండు రోజుల ప్రాంతీయ కమ్యూనిటీ రేడియో సమ్మేళనం ప్రారంభ సెషన్లో కేంద్ర మంత్రి శ్రీ అనురాగ్ ఠాకూర్ 8వ మరియు 9వ జాతీయ కమ్యూనిటీ రేడియో అవార్డులను ప్రదానం చేశారు.

ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మాస్ కమ్యూనికేషన్ 9వ జాతీయ కమ్యూనిటీ రేడియో అవార్డు - కార్తిక్ ఆర్యన్

న్యూఢిల్లీలోని ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మాస్ కమ్యూనికేషన్లో జరిగిన రెండు రోజుల ప్రాంతీయ కమ్యూనిటీ రేడియో సమ్మేళన ప్రారంభ సెషన్లో కేంద్ర సమాచార మరియు ప్రసార మంత్రి 8వ మరియు 9వ జాతీయ కమ్యూనిటీ రేడియో అవార్డులను ప్రదానం చేశారు.

ఆగస్టు 11న మెల్బోర్న్లో జరిగే 14వ ఇండియన్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ వార్షిక అవార్డుల గాలా నైట్లో బాలీవుడ్ నటుడు కార్తిక్ ఆర్యన్ను రైజింగ్ గ్లోబల్ సూపర్స్టార్ ఆఫ్ ఇండియన్ సినిమా అవార్డుతో సత్కరించనున్నారు.

14వ ఇండియన్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ మెల్బోర్న్ గురించి

14వ ఇండియన్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ మెల్బోర్న్ ఆగస్టు 11 నుంచి 20 వరకు జరగనుంది. ఈ ఫెస్టివల్ భారతీయ సినిమా మరియు సంస్కృతి యొక్క అద్భుతమైన వేడుకగా హామీ ఇస్తుంది, 20 భాషలలో 100 కి పైగా చిత్రాలను అందిస్తుంది, సినీ ఔత్సాహికులు మరియు విస్తృత సమాజం కోసం చర్చలు మరియు కార్యక్రమాలను అందిస్తుంది. అభిషేక్ బచ్చన్, సయామీ ఖేర్, షబానా అజ్మీ ప్రధాన తారాగణంగా ఆర్.బాలీ దర్శకత్వంలో రూపొందిన హిందీ భాషా చిత్రం ఘూమర్ ఓపెనింగ్ నైట్ చిత్రం.

క్రీడలు

500 అంతర్జాతీయ మ్యాచ్లు ఆడిన 10వ క్రికెటర్గా విరాట్ కోహ్లీ నిలిచారు

500 అంతర్జాతీయ మ్యాచ్లు ఆడిన 10వ క్రికెటర్గా విరాట్ కోహ్లీ అరుదైన ఘనత సాధించారు. పోర్ట్ ఆఫ్ స్పెయిన్ లోని క్వీన్స్ పార్క్ ఓవల్ మైదానంలో వెస్టిండీస్ తో జరిగిన భారత్ రెండో, చివరి టెస్టు మ్యాచ్ లో అతను ఈ అరుదైన ఘనత సాధించాడు. ఈ విజయంతో దిగ్గజ క్రికెటర్ సచిన్ టెండూల్కర్, రాహుల్ ద్రవిడ్, ఎంఎస్ ధోనీ సహా నలుగురు భారత ఆటగాళ్ల జాబితాలో కోహ్లీ చేరాడు. కోహ్లీ కెరీర్లో 274 వన్డేలు, 115 టీ20లు, 111 టెస్టులు ఆడాడు. ఈ చారిత్రాత్మక విజయం విరాట్ కోహ్లీ ఆట యొక్క గొప్ప ఆటగాళ్లలో ఒకరిగా స్థానాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తుంది.

పేరు

అంతర్జాతీయంగా

ఆడిన ఆటలు

Sachin Tendulkar	664
Mahela Jayawardene	652
Kumar Sangakkara	594
Sanath Jayasuriya	586
Ricky Ponting	560
MS Dhoni	538
Shahid Afridi	524
Jacques Kallis	519
Rahul Dravid	509
Virat Kohli	500

ఐసీసీ వరల్డ్ కప్ 2023 బ్రాండ్ అంబాసిడర్గా షారుఖ్ ఖాన్ నియమితులయ్యారు

ఐసీసీ వరల్డ్ కప్ 2023కు బ్రాండ్ అంబాసిడర్ గా బాలీవుడ్ నటుడు షారుఖ్ ఖాన్ నియమితులయ్యారు. బాలీవుడ్ సూపర్ స్టార్ షారుఖ్ ఖాన్ తన ఐకానిక్ వాయిస్ ఓవర్ లో వరల్డ్ కప్ 2023 క్యాంపెయిన్ 'ఇట్ టేక్ వన్ డే'ను ప్రారంభించారు. 2023 అక్టోబర్ 5 నుంచి నవంబర్ 19 వరకు భారత్లో ప్రపంచకప్ జరగనుంది. అక్టోబర్ 8న ఆస్ట్రేలియాతో, అక్టోబర్ 15న అహ్మదాబాద్లోని నరేంద్ర మోదీ స్టేడియంలో రోహిత్ శర్మ సారథ్యంలోని టీమిండియా పాకిస్థాన్తో తలపడనుంది.

అంతర్జాతీయ క్రికెట్లో అత్యధిక పరుగులు చేసిన ఐదో ఆటగాడిగా విరాట్ కోహ్లీ

భారత స్టార్ బ్యాటర్ విరాట్ కోహ్లీ దక్షిణాఫ్రికా ఆటగాడు జాక్వెస్ కలినసు అధిగమించి అంతర్జాతీయ

క్రికెట్ చరిత్రలో అత్యధిక పరుగులు చేసిన ఐదో ఆటగాడిగా నిలిచాడు. పోర్ట్ ఆఫ్ స్పెయిన్ లో వెస్టిండీస్ తో జరిగిన రెండో టెస్టులో కోహ్లా బ్యాటింగ్ లో ఈ ఘనత సాధించాడు. మ్యాచ్ లో మొదటి రోజు, ఇది అతని 500వ అంతర్జాతీయ గేమ్.

ఆగస్ట్ 18, 2008న దంబుల్లాలో శ్రీలంకతో జరిగిన మ్యాచ్ లో టీమ్ ఇండియాకు అరంగేట్రం చేసిన కుడిచేతి వాటం బ్యాటర్, తన 19 ఏళ్ల కెరీర్ లో అత్యధిక ఫార్మాట్ లలో ఆడిన 519 మ్యాచ్ లలో స్కోర్ చేయగలిగే లెజెండరీ సౌత్ ఆఫ్రికా ఆల్ రౌండర్ జాక్వెస్ కలిన్ ను 25,534 పరుగులతో అధిగమించాడు.

ఇప్పటి వరకు ఆడిన 500 మ్యాచ్ లో 559 ఇన్నింగ్స్ లో 25,548 పరుగులు చేసిన విరాట్.. 53.67 బ్యాటింగ్ సగటుతో 75 సెంచరీలు, 132 అర్ధసెంచరీలు సాధించాడు. అంతర్జాతీయ క్రికెట్ లో అత్యధికంగా 664 మ్యాచ్ లు ఆడిన దిగ్గజ క్రికెటర్ సచిన్ టెండూల్కర్ పరుగుల జాబితాలో అగ్రస్థానంలో ఉన్నాడు.

టెస్ట్ క్రికెట్ లో 600 వికెట్లు - రెండో వేగవంతమైన బౌలర్ స్టువర్ట్ బ్రాడ్

టెస్టు క్రికెట్ లో 600 వికెట్లు తీసిన రెండో పేస్ బౌలర్ గా ఇంగ్లండ్ కు చెందిన స్టువర్ట్ బ్రాడ్ నిలిచాడు. ఓల్డ్ ట్రాఫోర్డ్ లో జరిగిన నాల్గవ యాషెస్ టెస్టులో మొదటి రోజు ఆస్ట్రేలియాకు చెందిన ట్రావిస్ హెడ్ ను తొలగించడం ద్వారా 36 ఏళ్ల క్రికెటర్ మార్క్

చేరుకున్నాడు. ఇంగ్లండ్ జట్టు సహచరుడు జేమ్స్ ఆండర్సన్ మాత్రమే ఈ ఘనత సాధించిన ఏకైక వేగవంతమైన బౌలర్. స్పిన్నర్లు ముత్తయ్య మురళీధరన్, షేన్ వార్న్ మరియు అనిల్ కుంభే మొదటి ఐదు స్థానాలను పూర్తి చేయడంతో బ్రాడ్ ఆల్-టైమ్ జాబితాలో ఐదో స్థానంలో మరియు ఆండర్సన్ మూడవ స్థానంలో ఉన్నారు. బ్రాడ్ 2007లో కౌలంబోలో శ్రీలంకపై అరంగేట్రం చేశాడు, ఇప్పటి వరకు 166 టెస్ట్ మ్యాచ్ లు ఆడాడు మరియు నాలుగు యాషెస్-విజేత జట్లలో భాగంగా ఉన్నాడు.

హంగేరీ జీపీ: వరుసగా 12 సార్లు విజయం సాధించి రెడ్ బుల్ రికార్డును అధిగమించిన వెర్నాపెన్

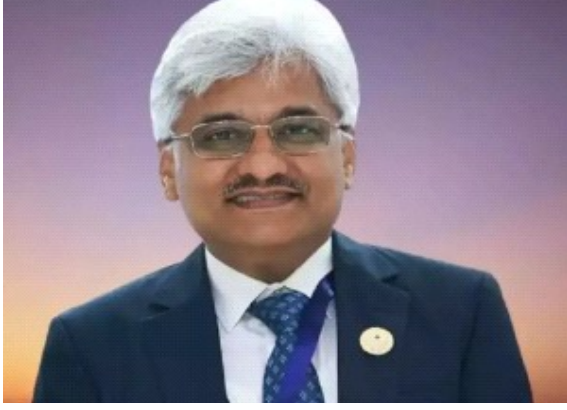

హంగేరియన్ జీపీలో మాక్స్ వెర్నాపెన్ మెక్ లారెన్ కు చెందిన లాండో నోరిస్ పై 33.731 సెకన్ల తేడాతో విజయం సాధించాడు. పాయింట్ల పట్టికలో అగ్రస్థానంలో ఉన్న వెర్నాపెన్ ఆధిక్యం 110 పాయింట్లకు చేరుకోగా, డచ్ ఆటగాడు వరుసగా రెండోసారి ప్రపంచ చాంపియన్ షిప్ ను కైవసం చేసుకోవాలని పట్టుదలగా ఉన్నాడు. హంగేరీలో నిరాశాజనక తొమ్మిదో స్థానంలో నిలిచిన ఫెర్నాండ్స్ అలోన్సోపై సహచర ఆటగాడు పెరెజ్ తన ఆధిక్యాన్ని నిలుపుకున్నారు.

వ్యక్తులు ప్రదేశాలు

రాజయ్ కుమార్ సిన్హా SBI CAPS చీఫ్ గా బాధ్యతలు స్వీకరించారు

రాజయ్ కుమార్ సిన్హా అధికారికంగా SBI క్యాపిటల్ మార్కెట్స్ లిమిటెడ్ (SBICAPS) చీఫ్ గా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఈ పాత్రను చేపట్టడానికి ముందు, అతను స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (SBI)లో ట్రెజరీ కార్యకలాపాలను పర్యవేక్షిస్తున్నారు, బ్యాంక్ యొక్క పెట్టుబడి పోర్ట్ ఫోలియో, మనీ మార్కెట్, ఈక్విటీ, ప్రైవేట్ ఈక్విటీ మరియు ఫారెక్స్ కార్యకలాపాలతో న హా వివిధ అంశాలను నిర్వహించారు

రాజ్యసభ వైస్ చైర్ పర్సన్ గా నామినేట్ అయిన ఏకైక నాగా మహిళ ఎంపీ ఫాంగ్సోన్

రాజ్యసభలో ఏకైక నాగాలాండ్ ఎంపీ ఎస్ ఫాంగ్సోన్ కొన్యాక్ రాజ్యసభ వైస్ చైర్మన్ లో ఒకరిగా నామినేట్ అయ్యారు. మహిళా సాధికారత పట్ల బీజేపీ నిబద్ధతకు గుర్తింపుగా ఈ నియామకం జరిగింది.

ప్రతిష్ఠాత్మక నామినేషన్:

రాజ్యసభలో ప్రొసీజర్ అండ్ కండక్ట్ ఆఫ్ బిజినెస్ నిబంధనల ప్రకారం, చైర్మన్ శ్రీ జగదీప్ ధన్వర్ జూలై 17 నుండి అమల్లోకి వచ్చే వైస్ చైర్మన్ ప్యానెల్లో ఫాంగ్సోన్ను నామినేట్ చేశారు. ఎంతో వినయంతో దేశానికి సేవ చేస్తానని, తన వంతు కృషి చేస్తానని ఫాంగ్సోన్ ట్వీట్ చేశారు.

ఇండియన్ కోస్ట్ గార్డ్ 25వ డైరెక్టర్ జనరల్ గా రాకేశ్ పాల్ నియమితులయ్యారు

ఇండియన్ కోస్ట్ గార్డ్ (ఐసీజీ) 25వ డైరెక్టర్ జనరల్ (డీజీ) గా రాకేశ్ పాల్ నియమితులయ్యారు. అతను ఇండియన్ నేవల్ అకాడమీ పూర్వ విద్యార్థి మరియు జనవరి 1989లో ఇండియన్ కోస్ట్ గార్డ్ లో చేరాడు. అతను కొచ్చిలోని ఇండియన్ నేవల్ స్కూల్ డ్రోణాచార్యలో గన్నెరీ మరియు వెపస్ సిస్టమ్స్ లో ప్రొఫెషనల్ స్పెషలైజేషన్ పొందాడని మరియు యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ లో ఎలక్ట్రో-ఆప్టిక్స్ ఫైర్ కంట్రోల్ సొల్యూషన్ కోర్సును పూర్తి చేసినట్లు రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ పేర్కొంది.

రాకేష్ పాల్ కు ఐసీజీ తొలి గన్ మెన్ గా గుర్తింపు ఉంది. ఆయన విశిష్ట సేవలకు గాను 2013లో తత్రక్షక్ మెడల్, 2018లో రాష్ట్రపతి తత్రక్షక్ మెడల్ అందుకున్నారు.

భారతీయ సంతతికి చెందిన డాక్టర్ ఇంటర్నేషనల్ మైలోమా ఫౌండేషన్ కి కొత్త చైర్మన్ గా నియమితులయ్యారు.

అంతర్జాతీయ మైలోమా ఫౌండేషన్ (ఐఎంఎఫ్) బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ చైర్మన్గా ప్రముఖ శాస్త్రవేత్త, వైద్యుడు, పరిశోధకుడు ఎస్.విన్నెంట్ రాజుమార్ నియమితులయ్యారు. ప్రస్తుత చైర్మన్ గా ఉన్న బ్రియాన్ జి.ఎం.డ్యూరీ నుంచి డాక్టర్ రాజ్ కుమార్ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. 33 ఏళ్లుగా డైరెక్టర్ బోర్డు కో ఫౌండర్, చైర్మన్ గా కొనసాగుతున్న డాక్టర్ డ్యూరీ తన ప్రస్తుత వదవీకాలం 2024 వసంతకాలంలో ముగియనున్న నేపథ్యంలో తిరిగి చైర్మన్ గా ఎన్నిక కాబోనని స్పష్టం చేశారు. అయితే ఆయన బోర్డు సభ్యుడిగా కొనసాగుతారు, చైర్మన్ ఎమెరిటస్ పదవిలో ఉంటారు మరియు తన ప్రస్తుత కార్యకలాపాలను కొనసాగిస్తారు.

ఇంటర్నేషనల్ మైలోమా ఫౌండేషన్ (IMF) గురించి మల్టిపుల్ మైలోమా అనేది ఎముక మజ్జ ప్లాస్మా కణాల క్యాన్సర్ - ప్రతిరోధకాలను తయారు చేసే తెల్ల రక్త కణాలు. క్యాన్సర్ లేదా ప్రాణాంతక ప్లాస్మా కణాన్ని మైలోమా సెల్ అంటారు. మైలోమాను “మల్టిపుల్” అని పిలుస్తారు, ఎందుకంటే అది పెరిగే ఎముకలో తరచుగా బహుళ పాచెస్ లేదా ప్రాంతాలు ఉంటాయి. ఇది కణితి మరియు/లేదా ఎముక క్షీణిత ప్రాంతంగా కనిపిస్తుంది మరియు పెద్దవారిలో ఎముక మజ్జ చురుకుగా ఉండే ప్రదేశాలను ప్రభావితం చేస్తుంది: వెన్నెముక, పుర్రె, కటి, పక్కలెముక మరియు భుజాలు మరియు తుంటి చుట్టూ ఉన్న ప్రాంతాలలో బోలు ప్రాంతం.

IMF 1999లో స్థాపించబడింది మరియు ఇది మల్టిపుల్ మైలోమాపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించే మొదటి, అతిపెద్ద గ్లోబల్ ఫౌండేషన్. ఫౌండేషన్ యొక్క పరిధి 140 దేశాలలో 5,25,000 కంటే ఎక్కువ మంది సభ్యులకు విస్తరించింది.

లద్దాఖ్ లో కార్గిల్ లో తొలి మహిళా పోలీస్ స్టేషన్

కేంద్ర పాలిత ప్రాంతమైన లద్దాఖ్ తన మొట్టమొదటి మహిళా పోలీస్ స్టేషన్ను ఏర్పాటు చేయడంతో ఒక ముఖ్యమైన సందర్భాన్ని గుర్తించింది. ఈ ముఖ్యమైన దశ మహిళలకు సాధికారత

కల్పించడం మరియు ఈ ప్రాంతంలో వారి భద్రతను నిర్ధారించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. అదనపు డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్ ఎస్ డి సింగ్ జమావల్ వర్యవేక్షించిన కార్గిల్ లోని పోలీస్ స్టేషన్ ప్రారంభోత్సవం మహిళలపై నేరాలను పరిష్కరించడంలో నిబద్ధతను ప్రదర్శిస్తుంది.

24 గంటలూ పనిచేస్తూ మహిళా పోలీస్ స్టేషన్ ఆపదలో ఉన్న మహిళలకు తక్షణ సహాయాన్ని అందజేస్తుంది. అంతకు మించి, సవాలుతో కూడిన పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్న మహిళలకు మార్గదర్శకత్వం మరియు కౌన్సెలింగ్ సేవలను అందించే విలువైన వనరుల కేంద్రంగా ఇది ఉపయోగపడుతుంది.

గుజరాత్ లోని గాంధీనగర్ లో సెమీకాన్ ఇండియా 2023 ఎగ్జిబిషన్ ప్రారంభం

గుజరాత్ లోని గాంధీనగర్ లో 'సెమికాన్ ఇండియా 2023' రెండో ఎడిషన్ ను ముఖ్యమంత్రి భూపేంద్రభాయ్ పటేల్ ప్రారంభించారు. ఇండియా సెమికండక్టర్ మిషన్ వివిధ పారిశ్రామిక సంఘాల సహకారంతో, ప్రధాన మంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ మార్గదర్శకత్వంలో జూలై 25 నుంచి 30 వరకు ఈ కార్యక్రమం జరగనుంది.

ఇండియా సెమికండక్టర్ మిషన్ దృష్టికి అనుగుణంగా సెమికండక్టర్ డిజైన్, మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్

మరియు టెక్నాలజీ డెవలప్ మెంట్ లో ప్రముఖ గ్లోబల్ ప్లేయర్ గా అవతరించడంలో భారతదేశం యొక్క గణనీయమైన పురోగతిని ప్రదర్శించడం దీని ప్రాథమిక లక్ష్యం.

తెలంగాణలో అరుదైన బ్లూ పుట్టగొడుగులు

తెలంగాణలో అరుదైన బ్లూ పుట్టగొడుగులు కనిపించడం ఈ ప్రాంతం జీవవైవిధ్యాన్ని సూచిస్తుందని నిపుణులు అంటున్నారు. ఎంటోలోమా హెరాచ్ స్టెటెరి అనేది ప్రపంచవ్యాప్తంగా కనిపించే మనోహరమైన, విభిన్నమైన పుట్టగొడుగుల సమూహమని ములుగులోని ఫారెస్ట్ కాలేజ్ అండ్ రీసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్ అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ జగదీష్ బత్తుల అన్నారు. వాటి రూపం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుందని అయన అన్నారు. వాటి గులాబీ, ఊదారంగు మొప్పల కారణంగా 'బ్లూ పింక్ గిల్స్' లేదా 'స్మై బ్లూ పుట్టగొడుగులు' అని పిలుస్తారన్నారు. కొన్ని చిన్నవిగా విలక్షణమైన రంగులలోనూ ఉండడానికి అజులీన్ పిగ్మెంట్లు కారణమని చెప్పారు.

జనరల్ స్టడీస్ (భారత దేశం)

భారత రాజ్యాంగం మరియు

రాజనీతి శాస్త్రం

టి.ఎస్.బి.సి.స్టడీ సర్కిల్, నల్లగొండ.

యూనియన్ మరియు టెరిటరీ

ప్రశ్నలు

1. 'విధ్వంసక రాష్ట్రాల యొక్క నాశనం చేయలేని యూనియన్' సూచనతో క్రింది స్టేట్‌మెంట్‌లలో ఏది సరైన వాదన?

1. వారి అనుమతి లేకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రం పేరు మార్చదు.

2. భారతదేశ భూభాగంలో ఉన్న పౌరులందరికీ ఒకే పౌరసత్వం.

3. విదేశాలతో నేరుగా వాణిజ్యం చుసుకునేందుకు రాష్ట్రాలకు అర్హత లేదు.

ఎ) 1 మరియు 2 మాత్రమే

బి) 2 మరియు 3 మాత్రమే

సి) కేవలం 2

డి) 1,2 మరియు 3

2. రాష్ట్రాల ఏర్పాటు/స్థాపన ప్రక్రియకు సంబంధించి.

1. దీని కోసం పార్లమెంటులో ప్రత్యేక మెజారిటీ అవసరం.

2. ఈ మేరకు సంబంధిత శాసనసభ అభిప్రాయాలను రాష్ట్రపతి నిర్ధారించాలి.

కింది ప్రకటనలలో ఏది నిజం?

ఎ) కేవలం 1

బి) కేవలం 2

సి) 1 మరియు 2 రెండూ

డి) 1 లేదా 2 కాదు.

3. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా అనే పదం

1. రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు యూనియన్‌లో సభ్యులు.

2. భారతదేశం "విధ్వంసక రాష్ట్రాల యొక్క నాశనం చేయలేని యూనియన్"

కింది ప్రకటనలలో ఏది నిజం?

ఎ) కేవలం 1

బి) కేవలం 2

సి) 1 మరియు 2 రెండూ

డి) 1 లేదా 2 కాదు.

4. కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి.

1. రాష్ట్ర మరియు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల నివాసం రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతం కింది ఉద్యోగానికి అవసరమైన అర్హత.

2. ఈ విషయంలో చట్టం చేసేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గళం విప్పాలి.

కింది కోర్టులను ఉపయోగించి సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకోండి.

ఎ) కేవలం 1

బి) కేవలం 2

సి) 1 మరియు 2 రెండూ

డి) 1 లేదా 2 కాదు.

5. ఉపోద్ఘాతం గురించి కింది వాటిలో ఏది నిజం?

1. ఇది కోర్టుల ద్వారా అమలు చేయబడదు.

2. ఇది రాజ్యాంగంలో భాగం

3. ప్రవేశిక ప్రభుత్వ సంకుచిత లక్ష్యాలను పొందుపరిచింది.

- ఎ) కేవలం 1
- బి) కేవలం 2
- సి) 1 మరియు 2 మాత్రమే
- డి) 1,2 మరియు 3

6. కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి.

1. వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం 1976 ద్వారా ప్రవేశిక ఒక్కసారి మాత్రమే సవరించబడింది.

2. వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం 1976 ద్వారా రాజ్యాంగానికి లౌకిక, సామ్యవాద మరియు స్వేచ్ఛ జోడించబడ్డాయి.

పై ప్రకటనలలో ఏది నిజం?

- ఎ) కేవలం 1
- బి) కేవలం 2
- సి) 1 మరియు 2 రెండూ
- డి) 1 లేదా 2 కాదు.

7. కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి.

1. సెక్యూలర్ అనే పదాన్ని ప్రవేశికలో చేర్చకముందు రాజ్యాంగంలో ఎక్కడా కనిపించలేదు.

2. సెక్యూలర్ అనే పదం రాష్ట్రంలో మెజారిటీ మతాన్ని రక్షిస్తుంది.

కింది ప్రకటనలలో ఏది నిజం?

- ఎ) కేవలం 1
- బి) కేవలం 2
- సి) 1 మరియు 2 రెండూ
- డి) 1 లేదా 2 కాదు.

8. ఉపోద్ఘాతంలో 'న్యాయం' మరియు 'సౌభ్రాతృత్వం' అనే పదాల సూచనలో కింది ప్రకటనలలో ఏది నిజం?

1. న్యాయం అనేది రాజకీయ మరియు ఆర్థిక న్యాయాన్ని మాత్రమే సూచిస్తుంది.

2. మానవ హక్కుల సార్వత్రిక ప్రకటన ఆర్టికల్ 1 నుండి సోదరభావం పొందుపరచబడింది.

- ఎ) కేవలం 1
- బి) కేవలం 2
- సి) 1 మరియు 2 రెండూ
- డి) 1 లేదా 2 కాదు.

9. కింది వారిలో భారత రాష్ట్రపతి పదవికి ఎవరు అర్హులు?

- ఎ) పుట్టుకతో పౌరుడు
- బి) భారత పౌరుడు
- సి) రిజిస్ట్రేషన్ ద్వారా పౌరుడు
- డి) ఎ మరియు సి రెండూ

10. ఉపోద్ఘాతంలో సోషలిస్ట్ అనే పదానికి సంబంధించి.

కింది ప్రకటనలలో ఏది నిజం?

1. అసలు రాజ్యాంగం సోషలిస్ట్ సూత్రాలను ప్రతిబింబించింది.

2. రాజ్యాంగంలో సామ్యవాద సూత్రాలు సవరణ ద్వారానే పొందుపరచబడ్డాయి.

- ఎ) కేవలం 1
- బి) కేవలం 2
- సి) 1 మరియు 2 రెండూ
- డి) 1 లేదా 2 కాదు.

జవాబులు

1	2	3	4	5
(బి)	(డి)	(బి)	(డి)	(బి)
6	7	8	9	10
(డి)	(డి)	(బి)	(బి)	(ఎ)

వివరణలు

1. రాష్ట్రాలు నాశనం చేయగలవు కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రం పేరు మార్చగలదు మరియు సరిహద్దులను మార్చగలదు. భారతదేశం సమాఖ్య ఇక్కడ రాష్ట్రాలకు యూరియన్ నుంచి విడిపోయే హక్కు లేదు.

2. రాష్ట్రపతి సిఫార్సుపై మాత్రమే ఈ ప్రభావానికి సంబంధించిన బిల్లును పార్లమెంటులోని ఏ సభలోనైనా ప్రవేశపెట్టవచ్చు. పేర్కొన్న వ్యవధిలోపు అభిప్రాయాలను తెలియజేయడానికి బిల్లును రాష్ట్రపతి రాష్ట్ర శాసనసభలకు పంపాలి. శాసనసభ అభిప్రాయం రాష్ట్రపతికి కట్టుబడి ఉండదు. బిల్లును సాధారణ మెజారిటీతో పార్లమెంటు ఆమోదించాల్సి ఉంది.

3. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా యూనియన్ ప్రభుత్వంతో సమాఖ్య అధికారాలను పంచుకునే రాష్ట్రాలను అంచనావేస్తుంది. పాలనా సౌలభ్యం కోసం దేశం మరియు ప్రజలు వివిధ రాష్ట్రాలుగా విభజించబడినప్పటికీ, యూనియన్ అనే పదాన్ని సూచిస్తుంది, దేశం మొత్తం ఒక సమగ్రమైనది.

4. రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లోని నివాసం కింద ఏదైన నిర్దిష్ట తరగతి ఉద్యోగానికి సంబంధించి ఆ రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లో తప్పనిసరిగా అర్హత ఉండాలని పార్లమెంటుకు అధికారం ఉంది. పార్లమెంటుకు మాత్రమే అధికారం ఉంటుంది మరియు రాష్ట్ర శాసనసభలకు స్వరం ఉండదు.

5. ప్రవేశికలో రాజ్యాంగ సారాంశం ఉంది కేవలనంద భారతి కేసు 1973 సుప్రీంకోర్టు పీఠిక రాజ్యాంగంలో

భాగమని మరియు అమలు చేయడగినది కాదని తేర్పు నిచ్చింది. ఇది రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక లక్షణాలు.

6. పీఠిక 42వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం 1976 ద్వారా ఒకసారి సవరించబడింది. సుప్రీంకోర్టు ప్రకారం కేవలనంద భారతి కేసు, ఉపోద్ఘాతం సంక్షిప్తీకరించబడదు. ఇది సుసంపన్నం కావచ్చు కాని పరిమితం కాదు.

7. సెక్యూలర్ అనే పదం భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 252 (ఎ) లో ఉంది. సెక్యూలరిజం అంటే అన్ని మతాల వల్ల రాజ్యం సమాన దూరం, పెక్యూలరిజం అంటే రాజకీయాల నుండి మతాన్ని పేరు చేయడం.

8. న్యాయ అనేది రాజకీయ, ఆర్థిక మరియు సామాజిక న్యాయాన్ని సూచిస్తుంది. సోదరభావం అంటే ఉమ్మడి సోదరభావం.

9. రాష్ట్రపతి ఉపాధ్యక్షుడు, సుప్రీంకోర్టు మరియు న్యాయమూర్తి, అటార్నీ జనరల్, రాష్ట్ర గవర్నర్, అడ్వకేట్ జనరల్ వంటి నిర్దిష్ట కార్యాలయాలకు పౌరులు మాత్రమే అర్హులు. పౌరులలో జననం, సంతతి, రిజిస్ట్రేషన్, సహజీకరణ, భూభాగాన్ని విలీనం చేయడం ద్వారా పౌరులు ఉంటారు.

10. 1976 లో 42వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా సోషలిస్ట్ అనే పదాన్ని పీఠికలో చేర్చినప్పటికీ, మన అసలు రాజ్యాంగం సోషలిస్ట్ సూత్రాలను ప్రతిబింబిస్తుంది. వంపిణీ న్యాయం సోషలిస్ట్ సమాజాలలో ఒక భాగం.

భారతదేశ భౌగోళిక శాస్త్రం

డ్రైక్టర్: టి.ఎస్. స్టడీ సర్కిల్ -
జోగులాంబ గద్వాల

భారతదేశ రారవాణా సౌకర్యాలు

పరిచయం:- ప్రయాణికులను, వస్తువులను ఒక ప్రదేశం నుంచి మరొక ప్రదేశానికి చేరవేసే వ్యవస్థే రవాణా వ్యవస్థ. ఒక ప్రాంతం గాని, దేశంగాని సాంఘికంగా రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే రవాణా అనేది చాలా ముఖ్యమైన సాధనం. భారత్ లాంటి పెద్ద అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల పురోగమనానికి చవకైన, సమర్థవంతమైన రవాణా సదుపాయాలు ఎంతో కీలకం. రవాణావల్ల ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న మానవుల యొక్క ఉనికిని వారి సంప్రదాయాలను తెలియజెప్పటమేకాక, సహజ సిద్ధమైన వనరులను ఉపయోగించుటలో తోడ్పడుతున్నాయి. రవాణా మార్గాలు ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఆర్థిక జీవనాడుల వంటివి. అందువల్ల రవాణా సౌకర్యాలను” మానవ సమాజాల జీవనాడి”(ట్రైఫలైన్ ఆఫ్ హ్యూమన్ సోసైటీస్) అంటారు.

- ◆ అత్యధిక మంది ఉపయోగించే రవాణా-రోడ్డు రవాణా.
- ◆ సరుకుల రవాణా వలన దేశంలో అధిక ఆదాయాన్ని ఇచ్చే రవాణా- రైల్వే రవాణా.
- ◆ అత్యధిక ఖర్చుతో కూడిన మరియు వేగవంతమైన రవాణా-వాయు రవాణా.
- ◆ అత్యల్ప ఖర్చుతో కూడిన మరియు నెమ్మదిగా వెళ్ళే రవాణా-జల రవాణా.

ఇండియన్ రోడ్డు ఇండస్ట్రీ రిపోర్ట్

ప్రకారం ప్రస్తుతం దేశంలో 63,86,217 కి.మీల పొడవైన జాతీయ రహదారులు, రాష్ట్ర

రహదారులు, ఇతర జిల్లా రోడ్లు, మరియు గ్రామీణ రోడ్లతో ప్రపంచంలోనే రెండవ అతిపెద్ద రోడ్డు నెట్వర్క్ లలో భారతదేశ రోడ్ నెట్వర్క్ ఒకటిగా నిలిచింది. భారతదేశ రహదారులు స్వల్పవ్యయంతో కూడుకున్న మరియు ప్రసిద్ధి చెందిన రవాణా వ్యవస్థ. రైలు మార్గాలతో పోలిస్తే రహదారుల నిర్మాణం, నిర్వహణ వ్యయం తక్కువ. వీటి ద్వారా అన్ని ప్రాంతాలకు ప్రయాణికుల రవాణా సులభంగా జరుగుతుంది. వాహన రద్దీలో సగటున ఏడాదికి 10% వృద్ధి నమోదు అవుతుంది.

రోడ్డు రవాణా

500 సం.రాల క్రితమే రోడ్డు నిర్మాణము ఉన్నట్లుగా మొహంజోదారో శిథిలాల వల్ల తెలుస్తుంది. సింధు నాగరి కత కాలంలో తొలిసారిగా భారతదేశంలో రోడ్ల నిర్మాణం ప్రారంభించి, వారి పట్టణ నాగరికతలో భాగంగా గ్రీడ్ విధానమును అనుసరించారు. క్రీ.పు 300 సం.రాల నాటి మౌర్య సామ్రాజ్యాధిపతి చంద్రగుప్త మౌర్యుడు భారతదేశంలో తొలిసారి తన రాజధాని అయిన పాటలీపుత్ర నగరము నుండి తన రాజ్యంలోని అన్ని ప్రాంతాలతో సంబంధం ఉండేట్లుగా రోడ్ల నిర్మాణం చెప్పట్టాడని తెలుస్తుంది.

రైల్వే రవాణా

ప్రపంచంలో చైనా మిలిటరీ తర్వాత అత్యధిక ఉద్యోగులు కలిగిన సంస్థాభారత రైల్వే వ్యవస్థ. ఇది మన దేశంలోనే అతిపెద్ద ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ. భారతరైల్వే మస్కోట్-బోల్దిగార్డ్/లాంతర్ను పెట్టుకున్న ఏనుగు పిల్ల. దీనిపై 17 రైల్వేజోన్లను సూచిస్తాయి. ప్రస్తుతం పరిపాలనా సదుపాయాల కోసం భారతీయ రైల్వేలను 18 జోన్లుగా మరియు 69 డివిజన్లుగా విభజించారు. ఇండియన్ రైల్వే హెల్ప్లైన్ నెంబర్: 139

జలరవాణా

అంతర్జాతీయంగా వస్తుసేవల రవాణా కోసం పోర్టులు మరియు నౌకారంగం దీనికి వెన్నెముకగా ఉంది. అంతర్జాతీయ అనుసందానతను కలిగి ఉండడమేకాక రవాణా వ్యయానిన్ని కూడా ఇది తగ్గిస్తుంది. భారతదేశంలో 95% అంతర్జాతీయ వాణిజ్యం నమూద్ర మార్గాన గుండానే జరుగుతున్నది. జలరవాణా తక్కువ వ్యయముతో భారీ మరియు అధిక పరిమాణములో గల సరుకులను రవాణా చేయటకు తోడ్పడుతుంది. ఇది పర్యావరణానికి హాని చేయని రవాణా.

వాయు రవాణా

భారత విమానయానరంగం ప్రపంచంలోనే అత్యధిక వృద్ధిరేటు పొందుతున్న రంగం. దేశంలోనే మొట్టమొదట టి ఎయిర్ ట్యాక్సీ సర్వీస్ చండీగఢ్ లో ప్రారంభమైంది. హఠానా ముఖ్యమంత్రి మనోహర్ లాల్ ఖట్టర్ ఛండీఘఢ్ విమానశ్రయంలో ఈ సర్వీసును ప్రారంభించారు. ఉడాన్ పథకంలో భాగంగా ప్రభుత్వం దీన్ని అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చింది. విమానయాన అధ్యయనరా "ఏరో నాటిక్స్" భారతదేశ శితోష్ణస్థితిని విమానయానానికి అనూకూలంగా ఉంది.

ప్రశ్నలు

1. ఈ క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

ఓడరేవు	రాష్ట్రం
1. కాండ్లా	ఎ. మహారాష్ట్ర
2. ఎన్నూర్	బి. ఒడిషా
3. పారాదీప్	సి. తమిళనాడు
4. నవసేన	డి. గుజరాత్
1. 1బి, 2సి, 3డి, 4ఎ	2. 1సి, 2బి, 3డి, 4ఎ
3. 1డి, 2సి, 3బి, 4ఎ	4. 1ఎ, 2బి, 3సి, 4డి

2. క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

NH పాత సంఖ్య	కొత్త సంఖ్య
1. ఎన్. హెచ్ 7	ఎ. ఎన్. హెచ్-16
2. ఎన్. హెచ్ 2	బి. ఎన్. హెచ్-19(GR)
3. ఎన్. హెచ్ 9	సి. ఎన్. హెచ్-44
4. ఎన్. హెచ్ 5	డి. ఎన్. హెచ్-65
1. 1ఎ, 2బి, 3సి, 4డి	2. 1సి, 2బి, 3డి, 4ఎ
3. 1బి, 2ఎ, 3సి, 4డి	4. 1సి, 2డి, 3బి, 4ఎ

3. క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

రైల్వే	జోన్
1. దక్షిణ రైల్వే	ఎ. చెన్నై
2. ఉత్తర రైల్వే	బి. ఢిల్లీ
3. తూర్పు రైల్వే	సి. ముంబాయి
4. పశ్చిమ రైల్వే	డి. కోల్ కత్తా
1. 1ఎ, 2బి, 3సి, 4డి	2. 1ఎ, 2సి, 3బి, 4డి
3. 1ఎ, 2బి, 3డి, 4సి	4. 1ఎ, 2డి, 3సి, 4బి

4. ఈ క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

జాతీయ జలమార్గం	ప్రకటించిన సంవత్సరం
1. NW - 4	ఎ. 2008
2. NW - 3	బి. 1986
3. NW - 2	సి. 1993
4. NW - 1	డి. 1988
1. 1ఎ, 2బి, 3సి, 4డి	2. 1ఎ, 2సి, 3బి, 4డి
3. 1ఎ, 2సి, 3డి, 4బి	4. 1ఎ, 2డి, 3సి, 4బి

5. ఈ క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

పాత జాతీయ రహదారి	కలిపే ప్రాంతాలు
1. NH - 1	ఎ. హాజిరా-కోల్ కత్తా
2. NH - 2	బి. ఢిల్లీ-ఇండోపాక్ సరిహద్దు
3. NH - 3	సి. ఢిల్లీ-కోల్ కత్తా
4. NH - 6	డి. అమృత్ సర్-లఢక్
1. 1ఎ, 2బి, 3సి, 4డి	2. 1ఎ, 2సి, 3బి, 4డి
3. 1బి, 2సి, 3డి, 4ఎ	4. 1ఎ, 2డి, 3సి, 4బి

6. ఈ క్రింది వానిని జతపరుచుము ?

రైల్వే	జోన్స్
1. ఉత్తర మధ్యరైల్వే	ఎ.సికింద్రాబాద్
2. దక్షిణ మధ్యరైల్వే	బి.హాజీపూర్
3. తూర్పు మధ్య రైల్వే	సి.అలహాబాద్
4. పశ్చిమ మధ్య రైల్వే	డి.జబల్పూర్
1. 1బి, 2ఎ, 3సి, 4డి	2. 1సి, 2డి, 3ఎ, 4బి
3. 1సి, 2ఎ, 3డి, 4బి	4. 1సి, 2ఎ, 3బి, 4డి

7. ఈ క్రింది వానిలో సూయాజ్ కాలువ గురించి

సరైన వాక్యాలను గుర్తించండి ?

1. దీనిని 1869 లో నిర్మించారు.
2. దీనికి ఉత్తరాన సెడ్ ఓడరేవు మరియు దక్షిణాన సూయాజ్ ఓడరేవు ఉంది.
3. ఇది మధ్యదరా మరియు ఎర్ర సముద్రాలను కలుపుతుంది.
4. పైవన్నియు సరైనవే.

8. ఈ క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

రైల్వేలు	రకాలు
1. వేగవంతమైన రైలు	ఎ. యువ
2. టాయ్ రైలు	బి. గతిమాన్
3. నిరుద్యోగ యువత కోసం రైలు	సి. వివేక్
4. అధిక దూరం ప్రయాణించే రైలు	డి. డార్జిలింగ్ హిమాలయన్ రైల్వే
1. 1ఎ, 2బి, 3సి, 4డి	2. 1బి, 2ఎ, 3సి, 4డి
3. 1బి, 2డి, 3ఎ, 4సి	4. 1బి, 2సి, 3డి, 4ఎ

9. ఈ క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

(NHDP)

1. PACE- 1	ఎ. స్వర్ణ చతుర్భుజి
2. PACE - 2	బి. కారిడార్స్
3. PACE - 3	సి. ఎక్స్ ప్రెస్ హైవేస్
4. PACE - 4	డి. రింగ్ రోడ్స్
1. 1ఎ, 2బి, 3సి, 4డి	2. 1బి, 2ఎ, 3సి, 4డి
3. 1ఎ, 2బి, 3డి, 4సి	4. 1డి, 2ఎ, 3సి, 4బి

10. ఈ క్రింది వానిని జతపర్చుము ?

Super National Highways

1. SNH-3	ఎ. పాట్నా నుండి గౌహతి
2. SNH-4	బి. పఠాన్ కోట్ నుండి జైసల్మీర్
3. SNH-5	సి. బెంగుళూర్ నుండి చెన్నై వరకు
4. SNH-7	డి. డిల్లీ నుండి కన్యాకుమారి వరకు
	ఇ. డిల్లీ నుండి బెంగుళూర్ వరకు
1. 1బి, 2ఎ, 3ఇ, 4సి	2. 1డి, 2సి, 3బి, 4ఎ
3. 1ఎ, 2బి, 3డి, 4సి	4. 1డి, 2సి, 3ఎ, 4బి

జవాబులు

- 1-3, 2-2, 3-3, 4-3, 5-3,
6-4, 7-4, 8-3, 9-1, 10-1.

వివరణలు

1. కాండ్లా ఓడరేవు(గుజరాత్) : 10కి.మీ లోతుతో సహజసిద్ధంగా ఏర్పడిన నౌకాశ్రయం ఇది. ఇది అత్యంత ఆధునిక సదుపాయాలు కల్గివుంది. ఇది వేలాతరంగరేవు పట్టణం.

ఎన్నూర్ ఓడరేవు(తమిళనాడు): దేశంలో ఉన్న ఏకైక మొదటి కార్పోరేట్ ఓడరేవు.

◆ చెన్నై రేవు పట్టణంపై ఒత్తిడి తగ్గించడానికి ఎన్నూర్ రేవు పట్టణాన్ని ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యంతో అభివృద్ధి చేశారు.

◆ చెన్నై ఓడరేవుకు సహకారంగా ఏర్పాటు చేశారు. దీని నిర్మాణానికి నెదర్లాండ్ దేశం సహకారం అందించింది.

◆ ఈ ఓడరేవును 2001లో భారత ప్రభుత్వం 12వ భారీ తరహా ఓడరేవుగా గుర్తించింది.

◆ 2014 ఫిబ్రవరి 20న ఎన్నూర్ ఓడరేవు పేరును కామరాజన్ ఓడరేవుగా గుర్తించింది.

పారాదీప్ ఓడరేవు(ఒడిశా) : కటక్ పట్టణానికి 100కి.మీ దూరంలో ఇనుప ఖనిజాన్ని జపాన్ కు ఎగుమతి చేయుటకు ప్రారంభించారు. ప్రధాన ఎగుమతులు: ముడి ఇనుము, బోగ్గు దేశంలోకెల్లా

లోతైన రేవు పట్టణం. ఇది ప్రధానంగా ఎగుమతి రేవు పట్టణం.

నవసేన ఓడరేవు (ముంబాయి, మహారాష్ట్ర): 1989లో ముంబాయి ఓడరేవు రద్దీ తగ్గించడం కోసం దీన్ని అభివృద్ధి చేశారు. దీన్ని జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ఓడరేవు(జెఎన్ టి) అని పిలుస్తారు.

2. NH-7 : శ్రీనగర్ - కన్యాకుమారి : ఈ NH నూతన నెం NH-44, వారాణాసి నుండి కన్యాకుమారి వరకు ఉంది. జమ్మూ కాశ్మీర్ (కేంద్రపాలిత ప్రాంతం) పంజాబ్, హర్యానా, డిల్లీ, ఉత్తర ప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాల గుండా వెళ్తుంది. ఇది భారతదేశంలో పొడవైన మొదటి జాతీయ రహదారి. ఈ జాతీయ రహదారి మొత్తం పొడవు 3,745 కి.మీ.

NH-2: పశ్చిమ ఢిల్లీ తూర్పు కలకత్తా: డంకుని చెన్నై: ప్రస్తుత ఈ జాతీయ రహదారి నూతన నెం NH19. ఈ రహదారి మొత్తం పొడవు 1465 కి.మీ, ఇది డిల్లీ-హర్యానా- ఉత్తరప్రదేశ్ బీహార్-జార్ఖండ్, పశ్చిమబంగ రాష్ట్రాల గుండా వెళుతుంది. ఇది డిల్లీతో కోల్ కత్తాను కలుపుతుంది. నోట్: NH-1, NH-2 లను కలిపి Grand Trunk Road లేదా షేర్ షా సూర్ మార్గము అంటారు.

NH-5: డంకుని - చెన్నై: ప్రస్తుత ఈ జాతీయ రహదారి నూతన నెం. NH-16, ఇది పశ్చిమ బెంగాల్, ఒడిశా, ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు రాష్ట్రాల గుండా వెళుతుంది. ఇది కలకత్తా, బలసోర్, కటక్, భువనేశ్వర్, విశాఖపట్నం, విజయవాడ, ప్రకాశం, నెల్లూరు, చెన్నై పట్టణాల గుండా వెళుతుంది. తూర్పు తీరం గుండా వెళ్ళే జాతీయ రహదారి, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అత్యధిక దూరం (1024 కి.మీ) వెళ్ళే జాతీయ రహదారి NH-5, ఈ NH మొత్తం పొడవు : 1711 కి.మీ

NH-9: పూణే మచిలీపట్నం: దీని ప్రస్తుతం 65వ నెంబర్ జాతీయ రహదారిగా పిలుస్తున్నారు. ఈ NH

మొత్తం పొడవు 926 కి.మీ. ఇది ప్రధానంగా మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తెలంగాణ, ఎపి రాష్ట్రాల గుండా వెళుతుంది. ఈ NH పూణే (మహారాష్ట్ర), షోలాపూర్, హైదరాబాద్, సూర్యాపేట్, విజయవాడ మరియు మచిలీపట్నం (ఎపి) వరకు ఉంది.

3. దక్షిణ రైల్వే : ఈ జోన్ 1951, ఏప్రిల్ 14న ప్రారంభమైనది. ఈ జోన్ యొక్క ప్రధాన కేంద్రం చెన్నై (తమిళనాడు) మొత్తం పొడవు 5098 కి.మీ

ఉత్తర రైల్వే : ఈ జోన్ 1952, ఏప్రిల్ 14న ప్రారంభమైనది. ఈ జోన్ యొక్క ప్రధాన కేంద్రం డిల్లీ, మొత్తం పొడవు 6968 కి.మీ

తూర్పు రైల్వే : ఈ జోన్ 1952, ఏప్రిల్ 14న ప్రారంభమైనది. ఈ జోన్ యొక్క ప్రధాన కేంద్రం కలకత్తా మొత్తం పొడవు 2414 కి.మీ

పశ్చిమ రైల్వే: ఈ జోన్ 1951, నవంబర్ 5న ప్రారంభమైనది. ఈ జోన్ యొక్క ప్రధాన కేంద్రం ముంబాయి (చర్చి గేట్) మొత్తం పొడవు 6182 కి.మీ

4. దేశంలోని 6 జాతీయ జలమార్గాలను అంతఃస్థలీయ జలమార్గాలుగా గుర్తించడం జరిగింది.

NW4: దీని మార్గం కాకినాడ-పుదుచ్చేరి మధ్య కలదు. మొత్తం పొడవు 1095 కి.మీ గోదావరి, కృష్ణా ఈ మార్గంలో భాగంగా ఉన్నాయి. దీన్ని ప్రకటించిన తేది 2008 నవంబర్ 25.

NW-3: దీని మార్గం కొట్టాపురం-కొల్లాం, మొత్తం పొడవు 205 కి.మీ దీన్ని పశ్చిమ తీర కాలువ అంటారు. దీన్ని ప్రకటించిన తేది : 1993 ఫిబ్రవరి

NW-2: దీని మార్గం సాదియా (అస్సాం) నుండి దుబ్రి మార్గం (బంగాదేశ్ సరిహద్దు వరకు) దీని మొత్తం పొడవు 891 కి.మీ, దీని బ్రహ్మపుత్ర జలమార్గం అంటారు. దీన్ని ప్రకటించిన తేది: 1988 అక్టోబర్ 26.

NW- 1: దీని మార్గం అలహాబాద్ నుండి హల్ద్వీయా (పశ్చిమ బెంగాల్) 1620 కి.మీ. దీన్ని గంగా-భగీరథి హుగ్లీ జలమార్గం అంటారు. దీన్ని ప్రకటించిన తేది: 1986 అక్టోబర్ 27.

5. NH- 1: డిల్లీ-ఇండోపాక్ సరిహద్దు : రహదారి మార్గం: ఉరి నుండి బారాముల్లా, శ్రీనగర్, సోన్వార్, జోజిలా, డ్రాస్, కార్గిల్ మరియు లేహ్ గుండా వెళుతుంది. ఈ రహదారి మొత్తం పొడవు 534 కి.మీ జమ్మూకాశ్మీర్ మరియు లడఖ్ల మధ్య విస్తరించి ఉంది.

NH- 2: పశ్చిమ డిల్లీ తూర్పు కలకత్తా : ఈ రహదారి మొత్తం పొడవు 1465 కి.మీ, ఇది డిల్లీహర్యానా ఉత్తర ప్రదేశ్ బీహార్-జార్ఖండ్ పశ్చిమ బంగ రాష్ట్రాల గుండా వెళుతుంది. ఇది డిల్లీతో కోల్ కత్తాను కలుపుతుంది. NH-1, NH-2 లను కలిపి Grand Trunk Road లేదా షేర్ షా సూర్ మార్గము అంటారు.

NH- 3: అమృత్ సర్ లాధక్ : రహదారి మార్గం: అటారి, అమృత్ సర్, కర్తాపూర్, జలంధర్, వనాళి, గ్రామ్పూ, కోయూంగ్, లేహ్ గుండా వెళ్తుంది. ఇది భారత్ మరియు పాకిస్తాన్ సరిహద్దును ఆనుకుని ప్రయాణించే రహదారి ఈ NH మొత్తం పొడవు: 556 కి.మీ.

NH- 6: హజీరాకోల్ కత్తా: దీనినే Economic Corridor (EC-1) అంటారు. ఇది హజీరాకోల్ కత్తా వరకు ఉంది. ఈ NH భారతదేశాన్ని ఉత్తర-దక్షిణ భాగాలుగా విభజిస్తుంది. ఈ NH మొత్తం పొడవు 1949 కి.మీ, ఈ మార్గాన్ని "ఆసియా హైవే 46 (AH46) & ముంబైకోల్ కత్తా హైవే మరియు గ్రేట్ ఈస్టర్న్ హైవే" అని కూడా పిలుస్తారు.

6. ఉత్తర మధ్య రైల్వే: ప్రధాన కేంద్రం అలహాబాద్, ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం నందు కలదు. దీని పొడవు 3151 కి.మీ

దక్షిణ మధ్య రైల్వే: ప్రధాన కేంద్రం సికింద్రాబాద్, తెలంగాణ రాష్ట్రం నందు కలదు. దీని పొడవు 5803 కి.మీ

తూర్పు మధ్య రైల్వే: ప్రధాన కేంద్రం హజీపూర్, బీహార్ రాష్ట్రం నందు కలదు. దీని పొడవు 3628 కి.మీ ప్రారంభమైన సం.రం 2002, అక్టోబర్ 1.

పశ్చిమ మధ్య రైల్వే: ప్రధాన కేంద్రం జబల్పూర్, మధ్య ప్రదేశ్ రాష్ట్రం. దీని పొడవు 2965 కి.మీ ప్రారంభమైన సంవత్సరం 2003, ఏప్రిల్ 1.

7. మన దేశంతో అనుసంధానం అయిన సముద్ర జలమార్గాలను అంతర్జాతీయ జలమార్గాలు అంటారు.

నూయాజ్ కాలువ : ఈ జిమ్మలోని ఒక కాలువ, 1869లో ప్రారంభించబడినది. యూరప్, ఆసియాల మధ్య జల రవాణా కోరకు ఆఫ్రికాను చుట్టిరాకుండా, దగ్గరి మార్గానికి అనువైనది. మధ్యదరా సముద్రాన్ని కలిపే ఓ కృత్రిమ జలసంధి లాంటిది. దానికి రెండు వైపులా ఉన్న అప్రోచ్ కాలువలతో కలిపి ఈ కాలువ పొడవు 193.3 కి.మీ, ఈ కాలువను ఈజిప్టుకు చెందిన సూయాజ్ కెనాల్ అథారిటీ (SCA) చే నిర్వహిస్తోంది.

8. గతిమాన్ ఎక్స్ ప్రెస్: భారతదేశంలో అత్యంత వేగవంతంగా ప్రయాణించే రైలు, ఇది డిల్లీ హజ్రత్ నిజాముద్దీన్ నుండి ఆగ్రా మధ్య 160 కి.మీ వేగంతో ప్రయాణిస్తుంది. డార్జిలింగ్ హిమాలయన్ రైల్వే లేదా టాయ్ ట్రైన్ భారతదేశంలోని పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రంలో న్యూజల్ పాయ్ గురి, డార్జిలింగ్ నగరాల మధ్య నారోగేజ్ మార్గంలో నడిచే రైలు. కొండ ప్రాంతాల్లో రైల్వేలైన్లకు డార్జిలింగ్ హిమాలయన్ రైల్వేలైన్ మంచి

యువ ఎక్స్‌ప్రెస్ : ఈ యువ ఎక్స్‌ప్రెస్ సిరీస్ రైళ్ళను మాజీ రైల్వే మంత్రి మమతా బెనర్జీ 2009-10 బడ్జెట్ లో దూరంతో ఎక్స్‌ప్రెస్ తో కలిసి ప్రవేశపెట్టారు.

వివేక్ ఎక్స్‌ప్రెస్ : ఇది మన దేశంలో ఎక్కువ దూరం ప్రయాణం చే రైలు. ఇది అస్సాంలోని దిబ్రూఘర్ నుండి తమిళనాడులోని కన్యాకుమారి వరకు 4286 కి.మీల దూరం ప్రయాణిస్తుంది. దీని ప్రయాణానికి పట్టే మొత్తం సమయం 82 గంటలు.

9. ఫేజ్-1: NHDP ఈ దశలో స్వర్ణ చతుర్భుజ నిర్మాణాన్ని ప్రతి పాదించారు. ఈ రహదారి మొత్తం పొడవు 14,846 కి.మీ, 6 లైన్ల రహ దారి గల ఈ రహదారి మొత్తం పొడవు 5,846 కి.మీ.

ఫేజ్-2: ఈ దశలో రెండు కారిడార్ ల నిర్మాణాన్ని ప్రతిపాదించారు. దీని పొడవు: 7,300 కి.మీ.

ఫేజ్-4: ఈ ఫేజ్ లో BOT పద్ధతి ద్వారా ముఖ్యమైన వాణిజ్య పారిశ్రామిక పట్టణాలను కలుపుతూ 1000 కి.మీ ల ఎక్స్‌ప్రెస్ హైవేలను అభివృద్ధి పరచడం.

ఫేజ్-6: NHDP పథకంలో ప్రస్తుతం 7వ దశ అమలులో ఉన్నది. ఈ దశలో ప్లైవర్లు, బైపాస్ లను, రింగ్ రోడ్లను నిర్మిస్తున్నారు.

10. SNH-3 : పటాన్ కోట్ నుండి జలంధర్ వరకు కలదు. దీన్ని సంత రవిదాస్ మార్గ్ అంటారు.

SNH-4 : పాట్నా నుండి గౌహతి వరకు కలదు. దీన్ని రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ మార్గ్ అంటారు.

SNH-5: డిల్లీ నుండి బెంగళూర్ వరకు కలదు. దీన్ని భగవాని మహవీర్ మార్గ్ అంటారు.

SNH-7: బెంగళూర్ నుండి చెన్నై వరకు కలదు. దీన్ని స్వామిదయానంద్ మార్గ్ అంటారు.

SNH-1: డిల్లీ నుండి కన్యాకుమారి వరకు కలదు. దీన్ని మహారాజ్ అగ్రసేన్ మార్గ్ అంటారు.

భారత దేశ చరిత్ర

(డైరెక్టర్ : టి.ఎన్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్ - నిజామాబాదు)

1857 (తిరుగుబాటు)

1857 నాటి భారతీయ తిరుగుబాటు 1857-58లో బ్రిటిష్ క్రౌన్ తరపున సార్వభౌమాధికారంగా పనిచేసిన బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ పాలనకు వ్యతిరేకంగా భారతదేశంలో జరిగిన పెద్ద తిరుగుబాటుగా తిరుగుబాటు 1857 మే 10న ఢిల్లీకి ఈశాన్యంగా 40మైళ్ళ 64 కిమీ దూరంలో (ఉన్న మీరట్ యొక్క గ్రామ సైన్ పట్టణంలో కంపెనీ సైన్యంలోని సిపాయిల తిరుగు బాటు రూపంలో ప్రారంభమైంది. ఇది తరువాత ఇతర తిరుగుబాట్లు మరియు పౌర తిరుగుబాట్లు ప్రధానంగా ఎగువ గంగా మైదానం మరియు మధ్య భారతదేశంలో, తిరుగుబాటు సంఘటనలు ఉత్తరం మరియు తూర్పున కూడా సంభవించాయి. తిరుగుబాటు ఆ ప్రాంతంలో బ్రిటిష్ అధికారానికి సైనిక ముప్పుగా పరిణమించింది, మరియు 20 జూన్ 1858 గ్వాలి యర్ లో తిరుగుబాటు దారుల ఓటమితో మాత్రమే అది అదుపులోకి వచ్చింది. 1 నవంబర్ 1858న హత్యలో పాలుపంచుకోని తిరుగుబాటు దారులందరికీ బ్రిటిష్ వారు క్షమాభిక్ష ప్రసాదించారు, అయినప్పటికీ 8 జులై 1859 వరకు అధికారికంగా శత్రుత్వం ముగిసిందని వారు ప్రకటించలేదు దీని పేరు పోటి చేయబడింది మరియు దీనిని సిపాయిల తిరుగుబాటు, భారతీయ తిరుగుబాటు, మరియు మొదటి స్వతం త్ర్య యుద్ధం.

భారతీయ సిపాయిలకు బ్రిటిష్ అధికారులకూ మధ్యగల జాతీయ, సాంస్కృతిక వైరుధ్యాలు, బ్రిటిష్ వారి తీవ్రమైన సాంఘిక

నంస్కరణలు, కఠినమైన భూమి శిస్తులు, భూస్వాములు, జమీందార్ల అకృత్యాలు బ్రిటిషు వారి పాలన పట్ల ఉన్న వ్యతిరేకత ఈతిరుగుబాటుకు పురికొల్పాయి. భారత పాలకులైన మొటలాయి, పేష్వాల పట్ల బ్రిటిషు వారికి ఉన్న నిర్లక్ష్య వైఖరి, ఔథ్ విలీనం లాంటి రాజకీయ కారణాలూ భారతీయులలో బ్రిటిషు పాలన పట్ల వ్యతిరేకత కలిగించాయి. చాలామంది భారతీయులు ఈ తిరుగుబాటులో పాల్గొనలేదు. కొంతమంది బ్రిటిషు వారికి మద్దతుగా పోరాడారు కూడా. అధికశాతం ప్రజలు బ్రిటిషు వారి అధికారానికి విదేయులుగా ఉన్నారు. ఇరుపక్షాల వైపునా హింస జరిగింది. తిరుగుబాటుదార్లు బ్రిటిషు వారిపైన, వారి స్త్రీలు పిల్లలపైన హింసాకాండ జరపగా, బ్రిటిషు వారు గ్రామాలకు గ్రామాలనే తగలబెట్టారు. ఢిల్లీ, లక్నో నగరాలను ధ్వంసం చేసారు.

ఆధునిక భారతదేశ చరిత్రలో 1857 తిరుగుబాటుకు ప్రత్యేకస్థానం ఉంది. దీన్ని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాధికారంపై స్వదేశీ బలాలు చేసిన చారిత్రక తిరుగుబాటుగా పేర్కొన్నారు. కానీ దీనికి భారతదేశంలో మెజారిటీ వర్గం మద్దతు లభించలేదు. ఈ తిరుగుబాటును బ్రిటిషు వర్లకు మూర్తిగా అణచివేయగలిగారు. 1757 ప్లాసీ యుద్ధానంతరం నంఘటనలన్నీ బ్రిటిషు వర్లకు విజయాలను తెచ్చిపెట్టాయి. ప్లాసీ యుద్ధం తరువాత సరిగ్గా ఒక శతాబ్ది కాలానికి జరిగిన ఈ తిరుగుబాటులో అణచివేతకు గురైన ఒక చిన్న వర్గం మాత్రమే బ్రిటిషు ఆది పత్యాన్ని వ్యతిరేకించి పోరాడింది.

ప్రశ్నలు

1. కింది వారిలో 1857 తిరుగుబాటులో బ్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా ఎవరు పోరాడారు ?

- ఎ. కున్వర్ సింగ్   బి. తాంతియాతోపే
సి. నానా సాహెబ్   డి. మాలవీ అహ్మదుల్లా
ఎ. పైవన్నీ   బి. ఎ సి మరియు డి

సి. ఎ బి మరియు సి   డి. బి సి మరియు డి

సమాధానం : ఎ

2. కింది వాటిలో 1857 తిరుగుబాటుకు కారణాలేవి

1. భారతదేశంలో బ్రిటిష్ పాలన యొక్క గౌరవాజీరి సార్వభౌమాధికారం.
  2. అధికారం కొద్ది మంది ప్రభువుల మధ్య కేంద్రీకృతమై ఉంది.
  3. భారతదేశంలో కొత్త పరిశ్రమల ఆగమనం
  4. జాతి వివక్ష
- దిగువ ఇవ్వబడిన కోడ్ల నుండి సమాధానాన్ని ఎం చుకోండి :

- ఎ. 1 మరియు 4 మాత్రమే
బి. 2 మరియు 3 మాత్రమే
సి. 1 మరియు 2 మాత్రమే
డి. 1,2 మరియు 4 మాత్రమే

సమాధానం : ఎ

3. 1857 భారత విప్లవం యొక్క క్రింది సంఘటనలను వాటి సరైన కాలక్రమానుసారం క్రింది ఇవ్వబడిన కోడ్ల సహాయంతో అమర్చండి :

1. బరాక్ పూర్లో మంగళ్ పాండే ఘటన
2. మెరుట్ వద్ద సైనికుల సంఘటన
3. రూనీ వద్ద తిరుగుబాటు
4. కాన్పూర్లో తారుగుబాటు

కోడ్లు :

- ఎ. 2, 3, 1, 4
బి. 1, 2, 3, 4
సి. 4, 3, 2, 1
డి. 4, 2, 1, 3

సమాధానం : బి

4. అస్సాం ప్రాంతంలో 1857 సిపాయిల తిరుగుబాటులో ముఖ్యపాత్ర వహించిన నాయకుడు.

- ఎ. దివాన్ మనీరాందత్తా
బి. కందర్ పేశ్వర్ సింగ్

సి. పురందర్ సింగ్

డి. వీరచారి

సమాధానం : బి

5. ఈ క్రింది వర్గం 1857 తిరుగుబాటును సమర్థించలేదు.

ఎ. స్వదేశీరాజులు

బి. రైతులు వృత్తిపనులవారు

సి. భూస్వాములూజమిందార్లు

డి. మధ్యతరగతి వర్గాలు

సమాధానం : డి

6. క్రింది స్టేట్‌మెంట్‌లు సరైనవని పరిగణించండి.

ఎ. 1857చట్టం విక్టోరియా మహారాణి ప్రకటనలో భారతదేశంలో పెను మార్పులకు కారణమయ్యాయి.

బి. 1858 చట్టం గవర్నర్ జనరల్ స్థానంలో వైశ్రాయి భారత రాజ్య కార్యదర్శి అనే పదవులు ఏర్పడ్డాయి.

సి. 1858 నవంబర్ 1న విక్టోరియా మహారాణి ప్రకటనను అన్ని జిల్లా ముఖ్య పట్టణాలలో చదవడం జరిగింది.

ఎ. ఎ బిలు మాత్రమే సరైనవి

బి. ఎ బి సిలు అన్ని సరైనవే

సి. ఎ మాత్రమే సరైనది

డి. బి. మాత్రమే సరైనది.

సమాధానం : బి

7. 1857 తిరుగుబాటు ద్వారా ఎవరి పాలన ముగిసింది.

ఎ. ఈస్టిండియా కంపెనీ

బి. గవర్నర్ జనరల్

సి. బ్రిటీష్

డి. ఏదికాదు

సమాధానం : ఎ

8. 1857 తిరుగుబాటును సాంప్రదాయ శక్తులు క్రిస్టియానిటీకి చేసిన యుద్ధం అని వ్యాఖ్యానించింది ?

ఎ. కాయే

బి. రీస్

సి. కూంప్లైండ్

డి. డిజ్రాయిలీ

సమాధానం : బి

9. క్రింది స్టేట్‌మెంట్‌లు సరైనవని పరిగణించండి.

ఎ. ఆధునిక భారత్ 1861 చట్టం ప్రాతినిధ్య పద్ధతికి ప్రారంభం పలికింది.

బి. 1861 చట్టం ప్రకారం బాంబే, మద్రాసు ప్రభుత్వాలకు కార్యాలు చేసే అధికారం దక్కింది

సి. 1861 చట్టం ద్వారా కారణాలు రూపొందించే విధానంలో భారతీయులు కూడా భాగస్వాములయ్యారు.

ఎ. ఎ బిలు మాత్రమే సరిఅయినవి

బి. బి సిలు మాత్రమే సరిఅయినవి

సి. ఎ మాత్రమే సరిఅయినవి

డి. పైవన్నీ సరైనవే

సమాధానం : డి

10. క్రింది స్టేట్‌మెంట్‌లు సరైనవని పరిగణించండి.

ఎ. లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ లోకి భారతీయులను చేర్చుకోకపోవటమే తీవ్ర సరిణామాలకు దారితీసింది అని సర్. సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్ అభిప్రాయపడ్డారు.

బి. 1861 భారత మండలముల చట్టం ద్వారా వైశ్రాయి కౌన్సిల్ లోకి న్యాయ నిపుణుని చేర్చడం ద్వారా సభ్యుల సంఖ్యను 5కు పెంచారు.

సి. 1861చట్టం ద్వారా వ్యాపార, వాణిజ్య కార్యకలాపాలకై పోర్ట్ ఫోలియో పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టారు.

ఎ. ఎ బి మాత్రమే సరిఅయినవి

బి. సి మాత్రమే సరిఅయినవి

సి. ఎ బి సి మూడు సరైనవే

డి. బి సి మాత్రమే సరిఅయినవి

సమాధానం : సి

భారత ఆర్థికవ్యవస్థ

(డైరెక్టర్: టి.ఎన్. బి.సి. స్టడీసర్కిల్ - కఠినగర్)

బ్యాంకింగ్ రంగం

(BANKING SECTOR)

బ్యాంకింగ్ రంగము - ముఖ్యమైన పదాలు :

Unit Banking: ఏకైక బ్రాంచిని కలిగి, అదే ప్రధాన కార్యాలయంగా పని చేయు బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థను “Unit Banking” అంటారు. దీనిని మొదటి సారిగా అమెరికా దేశంలో ప్రారంభించారు.

Branch Banking : ఒక బ్యాంకు ఒక ప్రధాన కార్యాలయం కలిగి, దేశ వ్యాప్తంగా అనేక బ్రాంచిలు కలిగివుండి బ్యాంకింగ్ కార్యకలాపాలను నిర్వహించుటను Branch Banking అంటారు. దీనిని మొదటిసారిగా ఇంగ్లాండు దేశంలో ప్రారంభించారు.

Core Banking : ఒక బ్యాంకు యొక్క ప్రధాన కార్యాలయం, వివిధ బ్రాంచిల నెట్వర్క్ తో అనుసంధానం బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ Branch Banking రకానికి చెందినది. చేయబడి Inter -Branch Operations చేయడానికి అవకాశం కలిగి వుంటే దానిని “Core Banking” వ్యవస్థ అంటారు. Core Banking Solutions ద్వారా ఒక బ్యాంకు యొక్క కస్టమర్ దేశ వ్యాప్తంగా, ఆ బ్యాంకుకు సంబంధించిన బ్రాంచీలలో లావాదేవీలు నిర్వహించుకునే అవకాశం వుంటుంది. అనగా కస్టమర్ Branch oriented customer నుంచి Bank oriented customer గా గుర్తించబడుతాడు.

Universal Banking : ఒక వాణిజ్య బ్యాంకు వాణిజ్య విధులతో పాటుగా భీమా, పెట్టుబడి,

Stock Broking మొదలగు ఇతర సేవలు కూడా అందిస్తే దానిని “Universal Banking” అంటారు. India లో R.H.ఖాన్ కమిటీ Universal Banking వ్యవస్థను సూచించింది.

Mixed Banking : Short term రుణాలతో పాటు Long term రుణాలు మంజూరు చేయు బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థను Mixed Banking అంటారు.

Lead Banking: వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో సర్వేలు నిర్వహించి, సమాచారాన్ని సేకరించి ఆ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం సమగ్ర ప్రణాళికలను, పథకాలను రచించి అమలు చేయుటకు ఏదైనా ఒక జాతీయ బ్యాంకుకు బాధ్యతను అప్పగిస్తే దానిని “Lead Banking” అంటారు. భారతదేశంలో గాడ్గిల కమిటీ (1968), నారీమన్ కమిటీ (1969)ల సూచనల తోటి Area approach లో భాగంగా 1969 డిసెంబర్లో Lead Banking Scheme ను ప్రవేశపెట్టినారు.

Narrow Banking : రుణాలు మంజూరు చేయడంలో కఠినమైన నియమ నిబంధనలు పాటించే బ్యాంకుల వ్యవస్థను Narrow Banking అంటారు. ఇండియాలో దీనిని యం. నరసింహం కమిటీ (1991) సూచించింది.

Casino Banking : రుణాలు మంజూరు చేయడంలో సులభమైన నియమ నిబంధనలు పాటించే బ్యాంకుల వ్యవస్థను Casino Banking అంటారు. దీని వలన రుణాలు తిరిగి చెల్లించక పోవడం వలన బ్యాంకుల నిరర్థక ఆస్తులు (NPA) పెరుగుతాయి.

Developmental Banks : పెద్ద మొత్తంలో దీర్ఘకాల రుణాలను మంజూరు చేయు బ్యాంకులను “Developmental Banks” అంటారు. జాతీయ

బ్యాంకులు : భారత ప్రభుత్వం చేత జాతీయం చేయబడి దేశవ్యాప్తంగా కార్యకలాపాలు నిర్వహించే ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులను జాతీయ బ్యాంకులు అంటారు.

ప్రాంతీయ బ్యాంకులు (Regional Banks) :

ఏదైనా ఒక నిర్దేశించబడిన ప్రాంతానికి మాత్రమే పరిమితమై సేవలు అందించు బ్యాంకులను ప్రాంతీయ బ్యాంకులు అంటారు. ఉదా : 1975లో ఇండియాలో ప్రారంభించబడిన 5 RRB లు.

IFSC (Indian Financial System Code) :

భారతదేశం భౌగోళిక సరిహద్దు లోపల గల బ్యాంకులు Inter bank operations నిర్వహించడానికి ఉపయోగించే కోడ్ను “IFSC” అంటారు. IFSC కోడ్ ఒక 11 అక్షరాలు గల

Alphanumeric code (అనగా అంకెలు మరియు English Alphabets కలిసి వుంటాయి).

ATM (Automatic Teller Machine) : ATM

లు 3 రకాలుగా వుంటాయి. అవి

1) **Offsite ATM** : ATM కు సంబంధించిన అన్ని నిర్వహణ బాధ్యతలను సంబంధిత బ్యాంకు చూసుకుంటుంది.

2) **Brown Label ATM** : ATM లకు నగదును సప్లయ్ చేయడం, నెట్వర్క్ బాధ్యతలు సంబంధిత బ్యాంకు చూసుకోగా ఇతర బాధ్యతలను 3వ పార్టీ వారికి అప్పగించబడుతాయి.

3) **White Label ATM** : ATM కు సంబంధించిన అన్ని బాధ్యతలను 3వ పార్టీ వారికి అప్పజెప్పుతారు. సంబంధిత బ్యాంకు వీరికి లావాదేవీల ఆధారంగా చెల్లింపులు చేస్తుంది. ఇండియాలో **ATM** లకు సంబంధించి కొన్ని ముఖ్యాంశాలు

a) తొలి ATM ను 1987లో ముంబాయిలో HSBC Bank ఏర్పాటు చేసింది.

b) తొలిసారిగా Internet banking సేవలను 2002లో ICICI ప్రారంభించింది.

c) తొలిసారిగా Mobile phones ద్వారా బ్యాంకింగ్ సేవలను ICICI bank ప్రారంభించింది.

d) Newyork stock లో నమోదైన తొలి భారతదేశ బ్యాంకు ICICI bank

e) Blind people కోసం మాట్లాడే ATM లను ప్రవేశపెట్టినది Union Bank of India.

f) 1784లో బెంగాల్ బ్యాంక్ తొలిసారిగా చెక్కులను ప్రవేశపెట్టినది.

g) ISO చేత Certify చేయబడిన తొలి బ్యాంకు కెనరా బ్యాంకు

అంబుడ్స్ మన్ :

వినియోగదారులు, ఖాతాదారుల సమస్యల పరిష్కారానికి, ఖాతాదారుల సేవల పట్ల బ్యాంకు బాధ్యతగా వ్యవహరించేందుకు 1995లో అంబుడ్స్ మన్ లను RBI ప్రవేశపెట్టింది. వాణిజ్య, సహకార బ్యాంక్ల సేవలపట్ల, సంతృప్తి చెందని ఖాతాదారు 30 రోజుల్లోగా అంబుడ్స్ మన్ కి ఫిర్యాదు చేయవచ్చు. 2006 నుండి ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులు దీని పరిధిలోకి వచ్చాయి.

దేశవ్యాప్తంగా అంబుడ్స్ మన్ ప్రాంతీయ కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేసింది. ప్రస్తుతం 17 ప్రాంతీయ కేంద్రాలు కలవు. ఉదా: న్యూఢిల్లీ, చండీఘర్, పాట్నా, గౌహతి, ముంబయి, బెంగుళూరు, జైపూర్, భువనేశ్వర్, హైదరాబాద్, భూపాల్, కాన్పూర్, చివరగా డెహ్రాడూన్ లో ఏర్పాటు చేశారు.

Retail Banking : ఒక బ్యాంకు ఇతర బ్యాంకులు, విత్త సంస్థలు, Corporations లతో కాకుండా కేవలం బ్యాంకు వినియోగదారులతో మాత్రమే ప్రత్యక్షంగా వ్యవహారాలు నిర్వహిస్తే దానిని “Retail Banking” అంటారు.

ప్రశ్నలు

1. క్రింది వాటిలో భారతదేశములో బ్యాంకుల సంస్కరణలకు “సంకుచిత బ్యాంకింగ్ పద్ధతి”కి సూచించిన కమిటీ?

(AP Constable-Prelimis- 2016)

- 1) రంగరాజన్ కమిటీ
- 2) నరసింహం కమిటీ
- 3) దామోదర్ కమిటీ
- 4) ఆహ్లావాలియా

2. 29 ఆగస్టు 2018న ప్రకటించిన రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా వార్షిక నివేదిక 2017-18 ప్రకారం ఎంతశాతం రద్దయిన నోట్లు బ్యాంకింగ్ రంగానికి తిరిగి వచ్చాయి?

(AP Constab- Prelimis-2018)

- 1) 97.3
- 2) 98.3
- 3) 99.3
- 4) 100

3. క్రింది వాటిలో భారతదేశంలో మూలధన మార్కెట్లను నియంత్రించే సంస్థ ఏది?

(AP-Constable-Prelimis-2018)

- 1. SEBI
- 2. RBI
- 3. IFCI
- 4. WTO

4. క్రింద ఇచ్చిన వారిలో ఆర్ బిఐ గవర్నర్లుగా పనిచేసిన వారు?

(AP-Constable-Prelimis-2016)

- ఎ) సి. రంగరాజన్
- బి) డా? మనోమోహన్ సింగ్
- సి) ఎమ్.ఎస్.ఆహ్లావాలియా
- డి) డి. సుబ్బారావు

- 1) అందరూ పనిచేసారు
- 2) ఎ, బి మరియు సి మాత్రమే పని చేసారు
- 3) ఎ, సి మరియు డి మాత్రమే పని చేసారు
- 4) ఎ, బి మరియు డి మాత్రమే పని చేసారు.

5. పెద్ద నోట్ల రద్దు వ్యవహారాన్ని పరిశీలించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్ కమిటీని నియమించింది.

దాని అధ్యక్షుడు?

- 1) నవీన్ పట్నాయక్
- 2) వి. నారాయణ స్వామి
- 3) దేవేంద్ర ఫడ్డవీస్
- 4) ఎన్.చంద్రబాబునాయుడు

6. భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు వద్ద మిగులు నిధులు ఎంతమేర ఉంచాలనే అంశాన్ని నిర్ణయించుటకు 2018 డిసెంబర్లో భారతీయ రిజర్వుబ్యాంక్ ఈ క్రింది కమిటీని నియమించింది.

(AP Constable-Prelimis-2018)

- 1) రఘురామ్ రాజన్ కమిటీ
- 2) సి.రంగరాజన్ కమిటీ
- 3) బిమల్ జలాన్ కమిటీ
- 4) ఆర్.ఎన్.మల్హోత్రా కమిటీ

7. ‘నగదు నిల్వల నిష్పత్తి’ అంటే ఏమిటి?

(TS-SI-Mains-2016)

- 1) ఖాతాదారులకు వాణిజ్య బ్యాంకుల వాటి డిపాజిట్ల నుండి అప్పుగా ఇచ్చే భాగం/శాతం.
- 2) వాణిజ్య బ్యాంకుల వద్ద భారత రిజర్వు బ్యాంకు తన డిపాజిట్ల నుండి భద్రపరిచే భాగం/శాతం.
- 3) RBI వద్ద తప్పనిసరిగా వాణిజ్య బ్యాంకులు తమ డిపాజిట్ల నుండి అట్టి పెట్టే భాగం/శాతం.
- 4) కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్ద తప్పనిసరిగా వాణిజ్య బ్యాంకు లు తమ డిపాజిట్ల నుండి అట్టి పెట్టే భాగం/శాతం.

8. ‘పునర్నిర్మాణం మరియు అభివృద్ధి కోసం యూరోపియన్ బ్యాంకు’ (EBRD) గురించి క్రింది వివరణలను (అంశాలను పరిశీలించండి:

(TS-SI-Mains--2018)

- ఎ) బెర్లిన్ గోడ(వాల్) పతనం తర్వాత ఈ బ్యాంకు 1991లో ఏర్పాటు చేయబడింది.
- బి) బ్యాంకు ప్రధాన కార్యాలయం బెర్లిన్లో ఉంది.

సి) బ్యాంకు 69వ వాటాదారుగా భారతదేశం ఉంది. లక్ష్య ఎదుగుతున్న యూరోపాలో ప్రజా మౌలిక

డి) బ్యాంకు సదుపాయాల కల్పనను ప్రోత్సహించడం.

సరియైన జవాబును ఎంపిక చేయండి:

- 1) ఎ, బి మరియు సి మాత్రమే
- 2) ఎ, బి మరియు డి మాత్రమే
- 3) బి మరియు డి మాత్రమే
- 4) ఎ మరియు సి మాత్రమే.

9. బిజినెస్ కరస్పాండెంట్స్ వద్ద ఉన్న మైక్రో ATM ద్వారా ఆధార్ తో యుక్తమైన చెల్లింపు విధానం (AFPS) ను ఉపయోగించి దిగువ తెలిపిన సేవలలో దేనిని వినియోగించుటకు వీలు కాదు ? (TS-SI-Mains--2018)

- 1) డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్
- 2) నిధుల బదిలీ
- 3) నగదు ఉపసంహరణ
- 4) నగదు జమ

10. ఇటీవల రాజీనామా చేసిన RBI డిప్యూటీ గవర్నర్?

- 1) ఎమ్.కె.జైన్
- 2) విరాల్ ఆచార్య
- 3) ఉర్జిత్ పటేల్
- 4) వై.వి.రెడ్డి

జవాబులు

1. 2	2. 3	3. 1	4. 4
5. 3	6. 3	7. 3	8. 4
9. 1	10. 2		

జనరల్ సైన్స్

(డైరెక్టర్: టి.ఎన్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్ - సంగారెడ్డి)

మొక్కలు ప్రాథమిక అంశాలు

1. వేరు వ్యవస్థ (ROOT SYSTEM)

మొక్కలలో శాఖీయ భాగాలు, పుష్పభాగాలు, వివిధ జీవ క్రియలు అనే అంశాలు కలవు. వేరు, కాండం, పత్రములనే 'శాఖీయభాగాలు' అంటారు. వీటిద్వారా కొత్త మొక్కలు ఏర్పడటాన్ని 'శాఖీయ ప్రత్యుత్పత్తి' అంటారు.

ఉదా: వేప, కరివేప (వేరు), గులాబీ, చెరకు, అరటి(కాండం), రణపాల (పత్రం)

భూమిలోపల పాతుకుపోయి మొక్కలకు నీటిని, ఖనిజ లవణాలను అందిస్తూ యాంత్రిక ఆధారాన్ని ఇచ్చే వ్యవస్థను 'వేరువ్యవస్థ' అంటారు. వేరు గోధుమ రంగులో ఉండును. వేర్లు 2 రకాలు అవి.....

1. తల్లివేరు వ్యవస్థ: మధ్యలో తల్లివేరు, చుట్టూ చిన్న చిన్న పార్శ్వ వేళ్ళు ఏర్పడును. వీటిపై మూలకేశాలు ఉండి నీటిని, లవణాలను పీల్చును. ఇది ద్విదళబీజ మొక్కలలో కనబడును. ఉదా: చిక్కుడు, బఠాని.

2. పీచువేరు వ్యవస్థ: కాండం క్రిందిభాగం నుండి గుబురుగా సమానంగా ఉండే వేర్లు ఉద్భవించును. ఇది ఏకదళబీజ మొక్కలలో కనబడును.

ఉదా: వరి, గోధుమ.

వేర్లులేని మొక్కలు: నీటిలో పెరిగే ఉల్పియా, యుట్రిక్యూలేరియా.

2. కాండము (STEM)

◆ వాయుగతంగా పెరిగే అక్షాన్ని “కాండం” అంటారు.
◆ కాండంలో జరిగే మార్పులను “కాండ రూపాంతరాలు” అంటారు.

◆ దీనిపై పత్రాలు ఏర్పడే ప్రాంతం: కణువు.

◆ 2 కణువుల మధ్య ప్రాంతం: కణువు మధ్యమం.

భూగర్భకాండ రూపాంతరాలు: ఇవి నాలుగు రకాలు.

(): కొమ్ము: ఇది భూమికి సమాంతరంగా పెరుగును.

ఉదా: అల్లం, పసుపు, శంఠి

(): కందము: ఇది భూమికి నిలువుగా పెరుగును

ఉదా: కొలకేసియా(చేమ), కంద.

(): దుంపకాండం: దుంపవలె ఉండి స్టార్చ్ ను

నిల్వచేయును. దీనిపై కన్నుల వంటి నిర్మాణాలు

ఉంటాయి.

ఉదా: బంగాళాదుంప.

(): లశునము: ఈ కాండం క్షీణించి ఫలకంగా మారును.

దీనిచుట్టూ రసభరిత పొలుసాకులు ఉండును. వీటినే

ఆహారంగా ఉపయోగిస్తారు.

ఉదా: ఉల్లి, వెల్లుల్లి.

3. పత్రము (LEAF)

◆ కాండం, శాఖలపై ఏర్పడే పార్శ్వ ఉపాంగాన్ని “పత్రము” అంటారు.

◆ అతిపెద్ద పత్రం: విక్టోరియా రీజియా

◆ పొడవైన పత్రం గల మొక్క: రాఫియా వినిఫెరా

◆ వెడల్పయిన పత్రం విక్టోరియా అమెజోనికా

◆ 2 పత్రాలు మాత్రమే గల మొక్క - మోనోఫిల్లియా

◆ ఒకే పత్రం మాత్రమే గల మొక్క - ఉల్పియా

◆ అతిపెద్ద/పొడవైన ఆవృత బీజం యూకలిప్టస్ రెగ్నెస్

◆ అతిచిన్న పత్రం: లెమ్నా

పత్రం విధులు:

◆ కిరణజన్య సంయోగక్రియ జరపడం.

◆ పత్ర రంధ్రాల ద్వారా వాయువుల మార్పిడి.

◆ పత్రరంధ్రాల ద్వారా బాష్పితేయాన్ని జరపడం.

పత్రంలో ఉండే గీతల వంటి నిర్మాణాలను ‘ఈనెలు’ అంటారు. వీటినుండి పార్శ్వ ఈనెలు, పిల్ల ఈనెలు ఏర్పడును

పత్ర రూపాంతరాలు (LEAF MODIFICATION)

పత్రంలో కలిగే మార్పు: రూపాంతరం

1. ప్రత్యుత్పత్తి పత్రాలు: ఇవి కొత్త మొక్కలను ఏర్పాటు చేయును. ఉదా: బ్రయోఫిల్లం

2. బోను/కీటకాహార/మాంసాహార పత్రాలు: ఈ మొక్కలు కిరణ జన్య సంయోగ క్రియ జరుపును. కానీ ఇవి నత్రజని లోపించిన నేలల్లో పెరగడం వల్ల ప్రోటీన్ల ఉత్పత్తి లేక

పెరుగుదల, అభివృద్ధి మందగించును. కావున కీటకాలను ఆహారంగా తీసుకొనును. ఎక్కువగా అస్సాం అడవులలో పెరుగును.

4. పుష్పవిన్యాసం (INFLORESCENCE)

కాండ/వృంతం పైన అనేక పుష్పాలు అమరి ఉండటాన్ని పుష్పవిన్యాసం అంటారు.

అతిపెద్ద పుష్పవిన్యాసం: అమార్ఫోఫాలస్ టైటానం (కాలీ ప్లవర్)

అతిపెద్ద శాఖీయ మొగ్గ: క్యూబేబి.

పుష్పము: (Flower)

◆ దీని అధ్యయనం: ఆంథాలజి

◆ పుష్పాలనిచ్చే మొక్కల పెంపకం: ఫ్లోరికల్చర్

◆ అతిపెద్ద పుష్పం: రఫీషియా

◆ అతిచిన్న పుష్పం: ఉల్పియా

పుష్పానికి ఉండే కాడను పుష్పవృంతం అని, దాని చివర ఉచ్చిన నిర్మాణాన్ని “పుష్పాసనం” అంటారు.

పుష్పం మొగ్గదశలో ఉన్నప్పుడు రక్షించే ఆకువచ్చని నిర్మాణాలు: రక్షకపత్రాలు. ఇవి

సాధారణంగా 5 ఉంటాయి. టమేటా, మిరప, వంకాయలలో ఇవి ఫలంతో పాటుగా ఉంటాయి (దీర్ఘకాలం).

వివిధ రంగులలో ఉండి కోటకాలను ఆకర్షించేవి: ఆకర్షణపత్రాలు. రక్షక, ఆకర్షణ పత్రాలు రెండింటినీ అనావశ్యకంగాలు అంటారు.

5. పరాగసంపర్కం (POLLINATION)

◆ పరాగరేణువులు కీలాగ్రాన్ని చేరడాన్ని “పరాగ సంపర్కం” అంటారు.

- ◆ పరాగ సంపర్కం అనేక విధాలుగా జరుగును.
- ◆ ఒక పుష్పంలోని పరాగ రేణువులు అదే పుష్పంలోని కీలాగ్రాన్ని చేరితే ఆత్మస్వపరాగసంపర్కం.
- ◆ ఒక పుష్పంలోని పరాగ రేణువులు అదే జాతి వేరొక పుష్పానికి చేరితే పర పరాగసంపర్కం.

ఫలదీకరణ (Fertilisation)

◆ పరాగరేణువులో అంతిమంగా రెండు ఏకస్థితిక పురుష బీజాలు ఏర్పడును.

◆ అండంలోని పిండకోశంలో ఉన్న స్త్రీబీజంతో ఒకటి, ద్వితీయ కేంద్రకాలతో ఒకటి కలవడం వల్ల 2 ఫలదీకరణలు జరుగును.

◆ మొదటి ఫలదీకరణ వల్ల “ద్వయస్థితిక సంయుక్త బీజం” (సంయుక్త సంయోగం) రెండవ ఫలదీకరణ వల్ల “త్రయస్థితిక అంకురచ్ఛదం” ఏర్పడును.

◆ ఫలదీకరణ తర్వాత రక్షక, ఆకర్షణ పత్రాలు, కీలము, కీలాగ్రము, కేసరాలు, సహాయకణాలు, ప్రతిపాదక కణాలు నశించును.

◆ అండాశయం ఫలంగా, అండాలు విత్తనాలుగా, సంయుక్త బీజం పిండంగా మారును.

◆ మిగిలిన అండాంత కణజాలాన్ని పరిచ్ఛదం అంటారు.

◆ దీనినే కాఫీ గింజలలో తింటారు.

6. ఫలం (FRUIT)

వీటి అధ్యయనం: పోమాలజి

వీటి పెంపకం: పోమికల్చర్

1. అనృత ఫలాలు: వీటిలో అండాశయం కాకుండా ఇతర భాగం ఫలంగా మారును.

ఉదా: ఆపిల్లో తినదగు భాగం: పుష్పాసనం

జీడిమామిడిలో తినదగు భాగం: పుష్పవృంతం

2. నిజఫలాలు: అండాశయం ఫలంగా మారును.

7. విత్తనం (SEED)

◆ అధ్యయనం: స్పెరాలజి

◆ అతిపెద్ద విత్తనం కలిగిన మొక్క: లడీషియా

◆ అతిచిన్న విత్తనం కలిగిన మొక్క: ఆర్కిడేసి మొక్కలు

◆ దీనిలో ఆహారపదార్థం నిల్వచేసిన భాగాలు ‘బీజదళాలు’

◆ విత్తనం మొలకెత్తడానికి నేల, నీరు, కాంతి, ఉష్ణోగ్రత ముఖ్యకారకాలు.

మొలకెత్తుట 3 రకాలు

1. ఊర్జ్వ భూమిజ అంకురణ: బీజదళాలు భూమిపైకి వచ్చును.

2. అధో భూమిజ అంకురణ: బీజదళాలు లోపలే ఉండును

3. వివిపారి: ఫలం మొక్కపైన ఉండగానే మొలకెత్తును.

ఉదా: మడ మొక్కలు

ప్రశ్నలు

1. భూగర్భ కాండ రూపాంతరాలకు సంబంధించినది ఏది?

ఎ. కొమ్మ బి. కందము

సి. దుంపకాండము డి. అన్ని

2. పత్రంలో ఉండే గీతల వంటి నిర్మాణాలు ఏన్ని రకాలు?

ఎ. 2 బి. 3 సి. 4 డి. 5

3. అతిపెద్ద పుష్పవిన్యాసం ఏది?

- ఎ. ఉల్పయం బి. కాలీఫ్లవర్
సి. ఎ & బి డి. ఏదికాదు

4. ఒక పుష్పంలోని పరాగరేణువులు అదే జాతి వేరొక పుష్పానికి చేరితే దానిని ఏమని అంటారు?

- ఎ. స్వపరాగ సంపర్కం బి. పరపరాగ సంపర్కం
సి. ఎ & బి డి. ఏదికాదు

5. మొక్కలలో ద్విఫలదీకరణ, త్రిసంయోగం జరుగును. దీనిని ఎవరు కనుగొన్నారు?

- ఎ. నవాశిన్ బి. రాబిన్ హెత్
సి. కెల్విన్ డి. ఏదికాదు

6. ఫలం అధ్యయనంను ఏమని అంటారు?

- ఎ. పోమాలజి బి. పోమికల్చర్
సి. ఎ & బి డి. ఏదికాదు

7. విత్తనం మొలకెత్తడానికి ముఖ్యకారకాలు ఏవి?

- ఎ. నేల బి. నీరు
సి. ఉష్ణోగ్రత డి. అన్ని

8. విత్తనం మొలకెత్తడంకు సంబంధించినవి ఏవి?

- ఎ. ఊర్ధ్వ భూమిజ అంకురం
బి. అధో భూమిజ అంకురం
సి. వివిపారి డి. అన్ని

9. ఏకలింగ పుష్పాలకు సంబంధించినవి ఏవి?

- ఎ. తాటి బి. బప్పాయి
సి. బెండ డి. ఎ & బి

10. ద్విలింగ పుష్పాలు వేటిని కలిగి ఉంటాయి?

- ఎ. కేసరావళి బి. అండకోశం
సి. ఎ & బి డి. ఏదికాదు

సమాధానాలు

- 1.డి, 2.ఎ, 3.బి, 4.బి, 5.ఎ,
6.ఎ, 7.డి, 8.డి, 9.డి, 10.సి

వివరణ

1. భూగర్భ కాండ రూపాంతరాలు 4 రకాలు అవి
1. కొమ్మ ,2.కందము , 3. దుంపకాండము

4. లశునము

2. పత్రంలో ఉండే గీతల వంటి నిర్మాణాలను ఈనెలు అంటారు. వీటి నుండి పార్శ్వ ఈనెలు మరియు పిల్ల ఈనెలు ఏర్పడును.

3. కాడ/వృంతం అతిపెద్ద పుష్పవిన్యాసం: అమార్ఫోఫాలస్ టైటానం (కాలీ ఫ్లవర్).

4. ఒక పుష్పంలోని పరాగ రేణువులు అదే జాతి వేరొక పుష్పానికి చేరితే పర పరాగసంపర్కం అంటారు.

5. మొక్కలలో ద్విఫలదీకరణ, త్రిసంయోగం జరుగును. దీనిని నవాశిన్ కనుగొన్నారు.

6. ఫలం అధ్యయనంను పోమాలజి అంటారు. వీటి పెంపకంను పోమికల్చర్ అంటారు.

7. విత్తనం మొలకెత్తడానికి ముఖ్యకారకాలు నేల, నీరు, కాంతి మరియు ఉష్ణోగ్రత.

8. మొలకెత్తుట 3 రకాలు. 1. ఊర్ధ్వ భూమిజ అంకురణ: బీజదళాలు భూమిపైకి వచ్చును.

2. అధో భూమిజ అంకురణ: బీజదళాలు లోపలే ఉండును. 3. వివిపారి: ఫలం మొక్కపైన ఉండగానే మొలకెత్తును. ఉదా: మడ మొక్కలు

9. ఏకలింగ పుష్పాలు: కేసరావళి లేదా అండకోశాలలో ఒకటి మాత్రమే ఉండును. ఉదా: తాటి, బప్పాయి

10. ద్విలింగ పుష్పాలు కేసరావళి, అండకోశం రెండు కలిగి ఉంటాయి ఉదా: టమాట, వంకాయ, బెండ.

అరిథ్మెటిక్

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్ - ఖమ్మం)

పడవలు & ప్రవాహాలు

బోట్ మరియు స్ట్రీమ్ - కాన్సెప్ట్

1) వాగు: నదిలో కదిలే నీటిని ప్రవాహం అంటారు.

2) నిశ్చల నీరు: కదలకుండా ఉండే నీటిని నిశ్చల నీరు అంటారు.

3) అప్ స్ట్రీమ్: నీటిలో, ప్రవాహానికి వ్యతిరేకంగా ఉండే దిశను అప్ స్ట్రీమ్ అంటారు.

4) దిగువ: నీటిలో, ప్రవాహం వెంట ఉన్న దిశను దిగువ ప్రవాహం అంటారు.

5) ఈ అధ్యాయంలో సమస్యలు పడవల కదలికపై నీటి ప్రవాహం ప్రభావంపై ఆధారపడి ఉంటాయి. ఈ అధ్యాయానికి ఆధారమైన రెండు ముఖ్యమైన దృగ్విషయాలు ఉన్నాయి - అప్ స్ట్రీమ్ (నీటి ప్రవాహానికి వ్యతిరేకంగా) & దిగువ (నీటి ప్రవాహంతో పాటు).

6) పడవలు & ప్రవాహాల వంటి సమస్యలు కూడా సంభవించవచ్చు -

ఎ) సైక్లిస్ట్ & విండ్ (ఇక్కడ సైక్లిస్ట్ పడవతో సమానంగా ఉంటుంది, అయితే గాలి ప్రవాహానికి సమానంగా ఉంటుంది)

బి) స్విమ్మర్ & స్ట్రీమ్ (ఇక్కడ ఈతగాడు పడవతో సమానంగా ఉంటుంది)

ముఖ్యమైన సూత్రాలు:

1) నిశ్చల నీటిలో పడవ వేగం 'x' km/hr మరియు ప్రవాహ వేగం 'y' km/hr అయితే దిగువ వేగం (Sd) = (x + y) km/hr

2) దిగువకు వెళ్తున్నప్పుడు, పడవ నది ప్రవాహ దిశలో కదులుతుంది. కాబట్టి నీటి ప్రవాహం పడవ వేగాన్ని పెంచుతుంది. అందువల్ల, దిగువకు

వెళ్లేటప్పుడు వేగం జోడించబడుతుంది.

అప్ స్ట్రీమ్ వేగం (సు) = (x - y) కిమీ/గం

3) పైకి వెళ్తున్నప్పుడు, పడవ నది ప్రవాహానికి వ్యతిరేక దిశలో కదులుతుంది. కాబట్టి, నీటి ప్రవాహం వ్యతిరేక ప్రవాహం కారణంగా పడవ వేగాన్ని తగ్గిస్తుంది. అందువల్ల, పైకి వెళ్లేటప్పుడు వేగం తీసివేయబడుతుంది.

నిశ్చల నీటిలో, పడవ వేగం (x) = (1/2) x [దిగువ వేగం (Sd) + అప్ స్ట్రీమ్ వేగం(సు)]

పై సూత్రాన్ని మనం దగ్గరగా చూస్తే, అప్ స్ట్రీమ్ మరియు డౌన్ స్ట్రీమ్ వేగాన్ని జోడించడం వల్ల మనకు 2X వస్తుంది, ఇది బోట్ వేగం కంటే రెండింతలు, అంటే [x + y + x - y] = 2x.

మీరు ఈ కాన్సెప్ట్ను గుర్తుంచుకుంటే, సమస్యలను పరిష్కరించేటప్పుడు పై సూత్రాన్ని గుర్తుంచుకోవాల్సిన అవసరం లేదు.

4) మీకు అప్ స్ట్రీమ్ మరియు డౌన్ స్ట్రీమ్ లో పడవ వేగం అందించబడి, కరెంట్ వేగాన్ని తెలుసుకోవాలంటే, కింది భావన చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది: డౌన్ స్ట్రీమ్ స్పీడ్ - అప్ స్ట్రీమ్ స్పీడ్ = 2 (కరెంట్ వేగం)

$$x + y - (x - y) = 2y.$$

దీన్ని సగానికి తగ్గించడం వల్ల మీకు కరెంట్ వేగం వస్తుంది.

అంటే స్ట్రీమ్ వేగం (y) = (1/2) x [డౌన్ స్ట్రీమ్ స్పీడ్ (Sd) - అప్ స్ట్రీమ్ స్పీడ్(సు)]

5) ఒక పడవ 'x' కిమీ/గం వేగంతో కదులుతూ, అదే దూరాన్ని 'y' km/hr వేగంతో పైకి క్రిందికి కవర్ చేస్తే, పడవ సగటు వేగం దీని ద్వారా లెక్కించబడుతుంది,

సగటు వేగం = దిగువ వేగం % ఇ % అప్ స్ట్రీమ్ వేగం/నిశ్చల నీటిలో వేగం = (x + y) (x - y)/x km/hr

6) పడవ అదే దూరానికి దిగువకు వెళ్లడం కంటే పైకి వెళ్లడానికి 't' గంటలు ఎక్కువ సమయం తీసుకుంటే, దూరం దీని ద్వారా ఇవ్వబడుతుంది, దూరం = $[(x^2 - y^2) (t)] / (2సం)$ కిమీ

7) పడవ 't1' గంటలలో కొంత దూరం దిగువకు వెళ్లి 't2' గంటలలో అదే దూరాన్ని అప్ స్ట్రీమ్ కి తిరిగి ఇస్తే, అప్పుడు నిశ్చల నీటిలో పడవ వేగం = $y (t_2 + t_1) / (t_2 - t_1)$ km/hr

8) పడవ ఒక నిర్దిష్ట ప్రదేశాన్ని తరలించడానికి మరియు మళ్లీ తిరిగి రావడానికి 't' గంటలు పట్టినట్లయితే, అప్పుడు ప్యాలెసెల మధ్య దూరం = $[t (x^2 - y^2)] / 2 x$ కిమీ

ప్రశ్నలు

1) ఒక పడవ నిశ్చల నీటిలో గంటకు 10 కి.మీ వేగంతో మరియు ప్రవాహ వేగం గంటకు 5 కి.మీ ఉంటే, పడవ 60 కి.మీ దిగువకు వెళ్లడానికి పట్టే సమయం ఎంత?

- ఎ. 2 గంటలు బి. 4 గంటలు
సి. 6 గంటలు డి. 8 గంటలు

2) ఒక వ్యక్తి 2 గంటల్లో 8 కి. మీ అప్ స్ట్రీమ్ లో మరియు 40 నిమిషాల్లో 2 కి.మీ దిగువకు పడవను నడుపుతాడు. అతను నిశ్చల నీటిలో 7 కి.మీ చేరుకోవడానికి ఎంత సమయం పడుతుంది?

- ఎ. 2 గంటలు బి. 4 గంటలు 15 నిమిషాలు
సి. 6 గంటలు డి. 7 గంటలు 40 నిమి

3) నది ప్రవాహంతో పాటు ఈతగాళ్ల వేగం గంటకు 40 కి. మీ మరియు నది ప్రవాహానికి వ్యతిరేకంగా గంటకు 22 కి.మీ. నిశ్చల నీటిలో ఈత కొట్టేవారి వేగం ఎంత?

- ఎ. గంటకు 11 కి.మీ బి. గంటకు 31 కి.మీ
సి. గంటకు 55 కి.మీ డి. గంటకు 62 కి.మీ

4) 2 గంటల్లో దిగువకు కొంత దూరాన్ని చేరుకుని 3 గంటల్లో తిరిగి వచ్చే మోటార్ బోట్ కోసం,

ప్రవాహం వేగం గంటకు 6 కి.మీ అయితే నిశ్చల నీటిలో దాని వేగం ఎంత?

- ఎ. గంటకు 9 కి.మీ బి. గంటకు 15 కి.మీ
సి. గంటకు 30 కి.మీ డి. గంటకు 36 కి.మీ

5) నిశ్చల నీటిలో పడవ వేగం 10 కి.మీ/గం మరియు ప్రవాహం వేగం 3 కి.మీ/గం ఉంటే, పడవ 50 కి.మీ దూరంలో ఉన్న ప్రదేశానికి వరుసలో ఉంటుంది & అదే మార్గం గుండా తిరిగి వస్తుంది. ప్రయాణంలో పడవ సగటు వేగం ఎంత?

- ఎ. గంటకు 2 కి.మీ బి. గంటకు 4.5 కి.మీ
సి. గంటకు 9.1 కి.మీ డి. గంటకు 15 కి.మీ

6) నది పక్కనే రోడ్డు ఉంది. ఇద్దరు స్నేహితులు రామ్ & శ్యామ్ P స్థలం నుండి తమ ప్రయాణాన్ని ప్రారంభించారు, మరొక ప్రదేశం Q వద్ద ఉన్న తోటకి వెళ్లారు గంటకు సుమారు 12 కి.మీ. నీటి ప్రవాహం గంటకు 6 కి.మీ వేగంతో ఉంటే, పడవ నావికుడి సగటు వేగం ఎంత?

- ఎ. గంటకు 6 కి.మీ బి. గంటకు 9 కి.మీ
సి. గంటకు 12 కి.మీ డి. గంటకు 18 కి.మీ

7) 6 km/hr వేగంతో కదిలే పడవను పరిగణించండి. నీరు గంటకు 4 కి.మీ వేగంతో ప్రవహిస్తే, పడవ ఒక నిర్దిష్ట ప్రదేశానికి చేరుకుని తిరిగి రావడానికి 3 గంటలు పడుతుంది. ఆ స్థలం & పడవ ప్రారంభ స్థానం మధ్య దూరాన్ని లెక్కించండి.

- ఎ. 5 కి.మీ బి. 10 కి.మీ
సి. 16 కి.మీ డి. 36 కి.మీ

8) ఒక వ్యక్తి గంటకు 10 కి.మీ వేగంతో నిశ్చల నీటిలో పడవను నడుపుతున్నాడు మరియు నీరు గంటకు 4 కి.మీ వేగంతో నడుస్తుందని అనుకుంటాం. ఈ వ్యక్తి కొంత దూరం ప్రయాణించి తిరిగి వస్తాడు. అతను దిగువ ప్రయాణం కంటే పైకి ప్రయాణించడానికి 4 గంటలు ఎక్కువ తీసుకుంటే,

దూరం ఎంత ఉంటుంది?

- ఎ. 16 కి.మీ   బి. 30 కి.మీ
సి. 42 కి.మీ   డి. 70 కి.మీ

9) ఒక పడవ నిశ్చల నీటిలో గంటకు 13 కి.మీ వేగంతో ప్రయాణించగలదు. ప్రవాహం యొక్క వేగం గంటకు 4 కి.మీ అయితే, పడవ 68 కి.మీ దిగువకు వెళ్లడానికి పట్టే సమయాన్ని కనుగొనండి.

- ఎ. 2 గంటలు   బి. 3 గంటలు
సి. 4 గంటలు   డి. 5 గంటలు

10) ప్రవాహంతో మనిషి వేగం గంటకు 15 కి.మీ మరియు కరెంట్ వేగం గంటకు 2.5 కి.మీ. ప్రవాహానికి వ్యతిరేకంగా మనిషి యొక్క వేగం:

- ఎ. 8.5 km/hr   బి. 9 km/hr
సి. 10 కిమీ/గం   డి. 12.5 km/hr

జవాబులు

1	2	3	4	5
బి	ఎ	బి	సి	సి
6	7	8	9	10
బి	ఎ	సి	సి	సి

వివరణలు

1) సూచన: దిగువన, నీటి ప్రవాహం పడవ వేగాన్ని పెంచుతుంది, ఎందుకంటే అవి రెండూ ఒకే దిశలో ఉన్నాయి. అందువల్ల, రెండు వేగం జోడించబడింది. అందువలన, దిగువ వేగం (Sd) = (x + y) km/hr _____ (1)
సమయం = దూరం/వేగం _____ (2)
నమీకరణం (1)లో 'x' & 'y' విలువలను ప్రత్యామ్నాయం చేయడం ద్వారా, మనకు లభిస్తుంది
= 10 + 5 = 15 కిమీ/గం మన దగ్గర ఉంది, సమయం = దూరం/వేగం 60 కి.మీ దిగువకు ప్రయాణించడానికి పడవ పట్టే సమయం, దిగువ వేగంతో ప్రయాణించే దూరం యొక్క నిష్పత్తికి సమానంగా ఉంటుంది.

పడవ పట్టే సమయం 60/15 = 4 గంటలు

2) సూచన: నిశ్చల నీటిలో, పడవ వేగాన్ని ఇస్తారు, పడవ వేగం (x) = (1/2) x [దిగువ వేగం(Sd) + అప్‌స్ట్రీమ్ వేగం(సు)]

అప్‌స్ట్రీమ్ & డౌన్‌స్ట్రీమ్ వేగం యొక్క విలువలను మనం తెలుసుకోవాలి.

అప్‌స్ట్రీమ్ వేగం = దూరం/సమయం 8/2 = 4 కిమీ/గం

దిగువ వేగం = దూరం/సమయం 2/40 కిమీ/నిమి = 2/40 x 60 = 3 కిమీ/గం

అందువల్ల, పడవ వేగం (x) = 1/2 [3 + 4] % = 7/2 = 3.5 కిమీ/గం

ఈ విధంగా, 7 కిమీ దూరం చేరుకోవడానికి అవసరమైన సమయం = కవర్ చేయబడిన దూరం/ పడవ వేగం = 7/3.5 = 2 గంటలు

3) సూచన: నిశ్చల నీటిలో, అది మనకు తెలుసు పడవ వేగం (x) = (1/2) x [దిగువ వేగం(Sd) + అప్‌స్ట్రీమ్ వేగం(సు)]

SD = 40 km/hr & SU = 22 km/hr వంటి అందించిన పారామీటర్లతో, ఈ విలువలను పై సమీకరణంలో భర్తీ చేయడం ద్వారా, మేము పొందుతాము

x = 1/2 [SD + SU] = 1/2 [40 + 22] = 31 కిమీ/గం

4) సూచన: పడవ 't1' గంటలలో దిగువకు కొంత దూరం వరకు వెళ్లి 't2' గంటలలో అదే దూరాన్ని అప్‌స్ట్రీమ్‌కి తిరిగి పంపితే, అప్పుడు నిశ్చల నీటిలో పడవ వేగం = y (t2 + t1)/ (t2 - t1) km/hr

ఇచ్చిన పారామితులతో, y = 6 km/hr, t1 = 3 hrs, t2 = 2 hrs

నిశ్చల నీటిలో పడవ వేగం (x) = 6 (3 + 2)/ (3 - 2) = 30 కిమీ/గం

5) సూచన: ఒక పడవ 'x' km/hr వేగంతో

కదులుతుంది మరియు 'y' km/hr వేగంతో ప్రవాహంలో పైకి క్రిందికి అదే దూరాన్ని కవర్ చేస్తే, సగటు వేగం దీని ద్వారా లెక్కించబడుతుంది, సగటు వేగం = దిగువ వేగం X అప్‌స్ట్రీమ్ వేగం/ నిశ్చల నీటిలో వేగం = $(x + y) (x - y)/x$ km/hr

ఇచ్చిన పారామితులు: నిశ్చల నీటిలో పడవ వేగం = $x = 10$ km/hr

ప్రవాహ వేగం = $y = 3$ km/hr మన దగ్గర ఉంది, సగటు వేగం = దిగువ వేగం X అప్‌స్ట్రీమ్ వేగం/నిశ్చల నీటిలో వేగం = $(x + y) (x - y)/x$ km/hr = $(10 + 3)(10 - 3)/10 = (102 - 32)/10 = (100 - \% 9)/10 = 9.1$ కిమీ/గం

6)సూచన: సగటు వేగం = దిగువ వేగం X అప్‌స్ట్రీమ్ వేగం = $(x + y) (x - y) / x$ km/hr నిశ్చల నీటిలో వేగం X నిశ్చల నీటిలో పడవ వేగం = $y (t_2 + t_1)/(t_2 - t_1)$ km/hr రామ్ 15 కి.మీ/గం వేగంతో రెండు విధాలుగా ఈదుతున్నందున, ఈత కొట్టే సగటు వేగం గంటకు 15 కి.మీ. పడవ నావికుడు కావడంతో, శ్యామ్ దిగువకు వేగం = $12 + 6 = 18$ కిమీ/గం & అప్‌స్ట్రీమ్ వేగంతో = $12 - 6 = 6$ కిమీ/గం

కాబట్టి, పడవ నావికుడి సగటు వేగం = దిగువ వేగం X అప్‌స్ట్రీమ్ వేగం / నిశ్చల నీటిలో వేగం

$$= \frac{[\text{డౌన్ స్ట్రీమ్ స్పీడ్} \times \text{అప్ స్ట్రీమ్ స్పీడ్}]}{([\text{డౌన్ స్ట్రీమ్ స్పీడ్} + \text{అప్ స్ట్రీమ్ స్పీడ్}])} (1/2) \times$$

$$= \frac{(18 \times 6)}{[(1/2) \times (18 + 6)]} = 2 \times 18 \times 6/18 + 6 = 9 \text{ కిమీ/గం}$$

7)సూచన: రెండు పాయింట్లు/స్థలాల మధ్య దూరాన్ని కనుగొనమని అడిగినప్పుడు, మనకు ఉంటుంది

$$\text{రెండు ప్రదేశాల మధ్య దూరం} = [(x^2 - y^2)$$

$$(t)]/(2x) \text{కిమీ}$$

ఇవ్వబడిన పారామితులు:

$$\text{పడవ వేగం } (x) = 6 \text{ కిమీ/గం}$$

$$\text{నీటి వేగం } (y) = 4 \text{ కిమీ/గం}$$

$$\text{బోట్ వెళ్లి తిరిగి రావడానికి పట్టే సమయం} = t = 3 \text{ గంటలు}$$

పడవ యొక్క స్థలం & ప్రారంభ స్థానం (అంటే రెండు ప్రదేశాల మధ్య) మధ్య దూరాన్ని కనుగొనడానికి, మేము కలిగి ఉన్నాము

$$D = [\text{పడవలో తీసుకున్న సమయం}] (\text{పడవ వేగం})^2 - (\text{నీటి వేగం})^2 / (2 \times \text{పడవ వేగం})$$

$$D = 3 \times (6^2 - 4^2) / (2 \times 6) = (3 \times 20) / 12 = 5 \text{ కిమీ/గం}$$

8)సూచన: పడవ అదే దూరానికి దిగువకు వెళ్లడం కంటే అప్‌స్ట్రీమ్‌లో 't' గంటలు ఎక్కువ సమయం తీసుకుంటే, దూరం దీని ద్వారా ఇవ్వబడుతుంది, దూరం = $[(x^2 - y^2) (t)]/(2సం) \text{కిమీ}$

ఇవ్వబడిన పారామితులు:

$$\text{నిశ్చల నీటిలో పడవ వేగం} = \text{గంటకు } 10 \text{ కి.మీ}$$

$$\text{ప్రవహించే నీటి వేగం} = 4 \text{ km/hr}$$

దిగువ కంటే అప్‌స్ట్రీమ్‌లో ప్రయాణించడానికి అవసరమైన సమయం = 4 గంటలు

కాబట్టి, మేము పొందుతాము,

$$D = 4 \times (10^2 - 4^2) / (2 \times \% 4) = 42 \text{ కి.మీ}$$

$$9) \text{దిగువ వేగం} = (13 + 4) \text{ km/hr} = 17 \text{ km/hr.}$$

$$68 \text{కిమీ దిగువకు ప్రయాణించడానికి పట్టే సమయం} = (68/17) \text{ గంటలు} = 4 \text{ గంటలు.}$$

$$10) \text{నిశ్చల నీటిలో మనిషి రేటు} = (15 - 2.5) \text{ km/hr} = 12.5 \text{ km/hr.}$$

$$\text{ప్రస్తుతానికి వ్యతిరేకంగా మనిషి రేటు} = (12.5 - 2.5) \text{ km/hr} = 10 \text{ km/hr.}$$

రీజనింగ్

(డ్రైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్- సిద్దిపేట)

అంకగణిత తార్కికం

ఇచ్చిన ప్రశ్న నుండి అవసరమైన సమాచారాన్ని ఎంచుకోవడానికి మరియు కొన్ని గణిత భావనలను ఉపయోగించి ఆ ప్రశ్నను పరిష్కరించడానికి అంకగణిత తార్కికం మనకు సహాయపడుతుంది. ఇటువంటి ప్రశ్నలు సాధారణంగా పద సమస్యను కలిగి ఉంటాయి, ఇది ప్రశ్న వాస్తవానికి మన నుండి ఏమి అడుగుతుందో గుర్తించడంలో సహాయపడుతుంది. కూడిక, తీసివేత, గుణకారం మరియు భాగహారం వంటి గణిత కార్యకలాపాలతో పరిష్కరించాల్సిన అవసరం ఉన్నప్పుడు అంకగణిత కార్యకలాపాలు నిర్వహించబడతాయి.

సమస్యను పరిశీలించి, గణితంలో ఏ కాన్సెప్ట్‌ను వర్తింపజేయాలో తనిఖీ చేసి, ఆపై సరైన సమాధానాన్ని పొందడం మాకు అవసరం.

ఉపయోగకరమైన సమాచారాన్ని విశ్లేషించడానికి మరియు అవసరమైన డేటాను మినహాయించడానికి మా తార్కిక నైపుణ్యాలను ఉపయోగించండి.

ప్రాథమికంగా అంకగణిత తార్కికం ప్రాథమికంగా పద సమస్యను మార్చడం మరియు పరిష్కారాన్ని చేరుకోవడానికి దానిని సమీకరణాలుగా మార్చడం ద్వారా సమస్యలను సాధించవచ్చు.

ప్రశ్నలు

1. **A, B, C, D** మరియు **E** కార్డుల ఆట ఆడతారు. **A, B** తో “మీరు నాకు మూడు కార్డులు ఇస్తే, మీకు **E** వద్ద ఉన్న అన్ని కార్డ్స్ అవతాయి, మరియు నేను మీకు మూడు కార్డులు ఇస్తే, మీకు **D** వద్ద ఉన్న అన్ని కార్డ్స్ అవతాయి “అని చెప్పారు. **A** మరియు

B కలిసి **D** మరియు **E** కలిసి కలిగి ఉన్నదాని కంటే 10 కార్డులను కలిగి ఉంటాయి. **C** ఉన్నదాని కంటే **B** రెండు కార్డులను కలిగి ఉంటే మరియు మొత్తం కార్డుల సంఖ్య 133 అయితే, **B** వద్ద ఎన్ని కార్డులు ఉన్నాయి ?

a. 8   b. 12   c. 16   d. 24

2. సిటీ ఎ నుండి బి కి రెండు బస్సు టికెట్లు మరియు సిటీ ఎ నుండి సికి మూడు టికెట్లు రూ. 77 అయితే సిటీ ఎ నుండి బికి మూడు టికెట్లు మరియు సిటీ ఎ నుండి సికి రెండు టికెట్లు రూ. 73. **A** నుండి **B** మరియు **C** నగరాల ధరలు ఏమిటి?

a. Rs. 4, Rs. 23
b. Rs. 13, Rs. 17
c. Rs. 15, Rs. 14
d. Rs. 17, Rs. 13

3. ఒక దర్జీ బట్ట యొక్క రోల్ నుండి కత్తిరించడానికి అనేక చొక్కాల ముక్కలను కలిగి ఉన్నాడు. అతను సమాన పొడవు ఉన్న ప్రతి రోల్ ను 10 ముక్కలుగా కట్ చేశాడు. అతను నిమిషానికి 45 కట్స్ చొప్పున కట్ చేశాడు. 24 నిమిషాల్లో ఎన్ని రోల్స్ కట్ చేయబడతాయి?

a. 32 రోల్స్   b. 54 రోల్స్
c. 108 రోల్స్   d. 120 రోల్స్

4. ఒక మహిళ చెప్పింది, “మీరు నా స్వంత వయస్సును రివర్స్ చేస్తే, గణాంకాలు నా భర్త వయస్సును సూచిస్తాయి. అతను నా కంటే సీనియర్ మరియు మా వయస్సుల మధ్య వ్యత్యాసం వారి మొత్తంలో పదకొండో వంతు.” స్త్రీ వయస్సు ?

a. 23 సంవత్సరాలు   b. 34 సంవత్సరాలు
c. 45 సంవత్సరాలు   d. ఇవి ఏవి కావు

5. ఒక అమ్మాయి తన ఎడమ చేతి వేళ్లపై ఈ క్రింది విధంగా లెక్కించబడుతుంది: ఆమె బొటనవేలు 1, చూపుడు వేలు 2, మధ్య వేలు 3, ఉంగరపు వేలు 4, చిటికెన వేలు 5 అని పిలవడం ప్రారంభించి, ఆపై ఉంగరపు వేలు 6, మధ్య అని పిలుస్తూ దిశను తిప్పికొట్టింది. 7 వేలు మరియు మొదలైనవి. ఆమె 1994 వరకు లెక్కించబడింది. ఆమె ఏ వేలితో లెక్కించడం ముగించింది?

- a. బొటనవేలు
- b. చూపుడు వేలు
- c. మధ్య వేలు
- d. ఉంగరపు వేలు

6. ఒక వ్యక్తి వద్ద రూ. ఒక రూపాయి నోట్లు, ఐదు రూపాయల నోట్లు మరియు పది రూపాయల నోట్ల డినామినేషన్లలో 480. ప్రతి డినామినేషన్ నోట్ల సంఖ్య సమానంగా ఉంటుంది. అతని వద్ద ఉన్న మొత్తం నోట్ల సంఖ్య ఎంత?

- a. 45   b. 60
- c. 75   d. 90

7. టెలిఫోన్ డయల్‌లోని అన్ని సంఖ్యల లబ్ధం ఎంత?

- a. 1,58,480
- b. 1,59,450
- c. 1,59,480
- d. ఇవి ఏవి కావు

8. **A** లు **B** కంటే 3 సంవత్సరాలు పెద్దవారు మరియు **C** కంటే 3 సంవత్సరాలు చిన్నవారు, అయితే **B** మరియు **D** కవలలు. **C** నుండి **D** కి ఎన్ని సంవత్సరాలు పెద్దది?

- a. 2   b. 3   c. 6   d. 12

9. ఒక క్లబ్‌లోని 30 మంది సభ్యులు బ్యాడ్మింటన్ సింగిల్స్ టోర్నమెంట్ ఆడాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ఒక అటలో సభ్యుడు ఓడిపోయిన ప్రతిసారి అతను టోర్నమెంట్ నుండి తప్పుకుంటాడు. బంధాలు లేవు. విజేతను నిర్ణయించడానికి ఆడాల్సిన కనీస మ్యాచ్‌ల సంఖ్య ఎంత?

- a. 15
- b. 29
- c. 61
- d. ఇవి ఏవి కావు

10. ఒక తోటలో, 10 వరుసలు మరియు 12 నిలువు మామిడి చెట్లు ఉన్నాయి. రెండు చెట్ల మధ్య దూరం 2 మీటర్లు మరియు తోట యొక్క సరిహద్దు యొక్క అన్ని వైపుల నుండి ఒక మీటరు దూరం మిగిలి ఉంది. తోట పొడవు ఉంది?

- a. 20 మీ   b. 22 మీ
- c. 24 మీ   d. 26 మీ

జవాబులు

1	2	3	4	5
d	d	d	c	b
6	7	8	9	10
d	d	c	b	c

వివరణలు

- 1. స్పష్టంగా, $B-3 = E \dots(i)$
 $B + 3 = D \dots(ii)$
 $A+B = D + E+10 \dots(iii)$
 $B = C + 2 \dots(iv)$
 $A+B + C + D + E= 133 \dots(v)$
 (i) మరియు (ii) నుండి, మనకు : $2 B = D + E \dots(vi)$
 (iii) మరియు (vi) నుండి, మనకు : $A = B + 10 \dots(vii)$

(v)లో (iv), (vi) మరియు (vii) ఉపయోగించి,
మనకు లభిస్తుంది:
 $(B + 10) + B + (B - 2) + 2B = 133$
 $5B = 125$
 $B = 25$.

2. రూ. x నగరం A నుండి నగరం B యొక్క ధర మరియు రూ. y నగరం A నుండి సిటీ C యొక్క ధర.

అప్పుడు, $2x + 3y = 77$ ... (i) మరియు

$3x + 2y = 73$ ... (ii)

(i)ని 3తో మరియు (ii)ని 2తో గుణించి, తీసివేస్తే మనకు లభిస్తుంది: $5y = 85$ లేదా $y = 17$.

(i)లో $y = 17$ ని ఉంచడం వలన, మనకు $x = 13$ వస్తుంది.

3. రోల్స్ను 10 మొక్కలుగా కత్తిరించడానికి చేసిన కట్ల సంఖ్య = 9.

కాబట్టి అవసరమైన రోల్స్ సంఖ్య = $(45 \times 24) / 9 = 120$.

4. స్త్రీ వయస్సును సూచించే సంఖ్యకు x మరియు y వరుసగా పది మరియు యూనిట్ యొక్క అంకెలుగా ఉండనివ్వండి.

అప్పుడు, స్త్రీ వయస్సు = $(10x + y)$ సంవత్సరాలు
భర్త వయస్సు = $(10y + x)$ సంవత్సరాలు.

కాబట్టి $(10y + x) - (10x + y) = (1/11)$
 $(10y + x + 10x + y)$
 $(9y - 9x) = (1/11)(11y + 11x) = (x + y)$
 $10x = 8y$
 $x = (4/5)y$

స్పష్టంగా, y అనేది 5 యొక్క ఏక-అంకెల గుణకారం అయి ఉండాలి, అది 5.

కాబట్టి, $x = 4$, $y = 5$.

కాబట్టి, స్త్రీ వయస్సు = $10x + y = 45$ సంవత్సరాలు.

5. స్పష్టంగా, లెక్కించేటప్పుడు, బొటనవేలుతో అనుబంధించబడిన సంఖ్యలు : 1, 9, 17, 25, ...

అంటే ఫారమ్ సంఖ్యలు $(8n + 1)$.

1994 నుండి = $249 \times 8 + 2$, కాబట్టి 1993 బొటనవేలు మరియు 1994 చూపుడు వేలికి అనుగుణంగా ఉండాలి.

6. ప్రతి డినామినేషన్ నోట్ల సంఖ్య x గా ఉండనివ్వండి.

అప్పుడు, $x + 5x + 10x = 480$
 $16x = 480$
 $x = 30$.

అందువల్ల, మొత్తం నోట్ల సంఖ్య = $3x = 90$.

7. టెలిఫోన్ డయల్లోని సంఖ్యలలో ఒకటి సున్నా కాబట్టి, దానిపై ఉన్న అన్ని సంఖ్యల ఉత్పత్తి 0.

8. B మరియు D కవలలు కాబట్టి, $B = D$.

ఇప్పుడు, $A = B + 3$ మరియు $A = C - 3$.

అందువలన, $B + 3 = C - 3$
 $D + 3 = C - 3$
 $C - D = 6$.

9. స్పష్టంగా, విజేతను నిర్ణయించడానికి ఒకరు తప్ప ప్రతి సభ్యుడు (అంటే విజేత) తప్పనిసరిగా ఒక గేమ్ను కోల్పోవాలి. అందువలన, ఆడవలసిన మ్యాచ్ల కనీస సంఖ్య = $30 - 1 = 29$.

10. ప్రతి వరుసలో 12 మొక్కలు ఉంటాయి.

రెండు మూలల చెట్ల మధ్య 11 ఖాళీలు (11×2) మీటర్లు మరియు ప్రతి వైపు 1 మీటర్ మిగిలి ఉన్నాయి.

కాబట్టి పొడవు = $(22 + 2) \text{ MT} = 24 \text{ మీ}$.

సామాజిక శాస్త్రం

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్- ఆదిలాబాద్)

పర్యావరణ ఉద్యమాలు

వేదకాలం నుండి కూడా పర్యావరణ పరిరక్షణ అనునది ప్రతిపౌరుడి బాధ్యతగా పరిగణించబడుతుంది, గృహస్థుల ఆశ్రమంలో ప్రతి వ్యక్తి నిర్వహించవలసిన పంచమహాయలలో ఒకటైన భూతమహాయజ్ఞం పంచభూతాలను సంరక్షించేందుకు మరియు పూజించేందుకు ఉద్దేశించినదే. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పర్యావరణ ఉద్యమాలకు రేచల్ కార్నన్ రచించిన సైలెంట్ స్ప్రింగ్ అనే గ్రంథం బీజాలు వేసేందుకు తోడ్పడింది. ఐఖ్యరాజ్యసమితి మరియు దీనియొక్క అనుబంధ అంగాలు ఎప్పటికప్పుడు పర్యావరణానికి సంబంధించిన ఒప్పందాలను ఏర్పరుస్తున్నప్పటికీ అభివృద్ధి పేరుమీద పర్యావరణాన్ని విచక్షణా రహితంగా వినియోగించుకోవడం వలన వ్యాధులు, కరువులు, విపత్తులు, వనరుల క్షీణత మరియు ముందు తరాలకు వనరుల కొరత పలురకాల కాలుష్యపరమైన ఎన్నో సంభవిస్తున్నవి. ప్రకృతి నందు మనుషుల అవసరాలు తీర్చుకోవలసినన్ని వనరులు ఉన్నాయి. కాని మనుషుల యొక్క సమస్యలైన ఓజోన్ పొర క్షీణత, ఆటపుల క్షీణత, భూతాపం మరియు గ్రీన్ హౌస్ వాయువుల మోతాదు పెరగడం లాంటి సమస్యలు దురాశను తీర్చడానికి ప్రయత్నిస్తే ప్రకృతి సమతుల్యం దెబ్బతింటుందని మహాత్మాగాంధీ పేర్కొన్నాడు. పర్యావరణ ఉద్యమాలు పాఠ్యాంశం నందు భారతదేశంలో సంభవించిన పర్యావరణ ఉద్యమాలు వాటికి గల కారణాలు మరియు ఆయా ఉద్యమాల ఫలితాలను వివరించడమైనది.

పర్యావరణ ఉద్యమాలు-కారణాలు

1. కాలుష్య ప్రభావాలు మరియు ఆరోగ్య రంగంపై

తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూపెట్టడం. ఉదా: యురేనియం తవ్వకాలపై వ్యతిరేక పోరాటాలు, మూసి నది వ్యతిరేక పోరాటాలు.

2. కాలుష్యానికి మరియు తీవ్ర అనారోగ్యానికి కారణమవుతున్న పారిశ్రామిక విపత్తులు. ఉదా: 1984లో జరిగిన భోపాల్ దుర్ఘటన మరియు విశాఖపట్టణం పరిసరాలలో జరిగిన స్టెర్లిన్ గ్యాస్ దుర్ఘటన.

3. అడవులు మరియు వృక్షాలను సంరక్షించేందుకే చేసిన ఉద్యమాలు. ఉదా: చిస్కీ మరియు అప్పికో ఉద్యమాలు.

4. జీవ వైవిధ్య పరిరక్షణ కోసం కొనసాగించిన ఉద్యమాలు. ఉదా: సైలెంట్ వ్యాలీ ఉద్యమం.

5. గిరిజనులు భూ నిర్వాసితులుగా మారడం.

ఉదా: ఒరిస్సాలోని భాక్షైట్ వ్యతిరేక ఉద్యమాలు మరియు పోలవరం వ్యతిరేక ఉద్యమాలు

6. పెద్ద మరియు భారీ తరహా డ్యామ్ లకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన పోరాటాలు. ఉదా: నర్మదా బచావో ఆందోళన్

7. నీటిని సంరక్షించడం మరియు కరువును ఎదుర్కొనేందుకు సాగించిన ఉద్యమాలు. ఉదా: రాలేగావ్ సిద్దిలో అన్నాహజారే చేపట్టిన వాటర్ షడ్ ఉద్యమం.

8. మెట్రోపాలిటన్ నగరాల్లో కాలుష్యానికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఉద్యమాలు. ఉదా: పటాన్ చెరువు కాలుష్య ఉద్యమాలు.

9. సేంద్రీయ వ్యవసాయం మరియు దేశీయ వంగడాల సంరక్షణ కోసం జరిగిన ఉద్యమాలు.

ఉదా: వందనా శివ గారి నవధాన్య ఉద్యమం.

10. నదుల కాలుష్యానికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఉద్యమాలు. ఉదా: గంగా సంరక్షణ పోరాటాలు.

11. వాతావరణ మార్పులకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఉద్యమాలు.

భారతదేశంలో పర్యావరణ ఉద్యమాలు

1. బిష్టోయ్ ఉద్యమం

- ◆ ఇది భారతదేశంలో చాలా ప్రాచీనమైన పర్యావరణ ఉద్యమం.
- ◆ ఇది సుమారు 400 సం.ల క్రితం “సోంబాజి “ అనే వృక్షి చేత ప్రారంభించబడింది.
- ◆ ఇది రాజస్థాన్ రాష్ట్రంలో జరిగింది.
- ◆ బిష్టోయ్ తెగకు చెందిన ప్రజలు ‘చెట్ల’ను చాలా పవిత్రంగా పూజిస్తారు.
- ◆ కానీ కొన్ని అవసరాల కోసం చెట్లను నరికి వేస్తుంటే వాటిని రక్షించుటకు బిష్టోయ్ తెగ వారు ఈ ఉద్యమాన్ని నిర్వహించి చెట్ల నరికివేతను ఆపి విజయం సాధించారు.

ఈ బిష్టోయ్ తెగ వారు ‘జింకను చాలా పవిత్రమైనదిగా భావిస్తారు.

- ◆ సినీనటుడు సల్మాన్ ఖాన్ బిష్టోయ్ తెగకు చెందిన ప్రాంతంలో జింకను వేటాడిన కేసులో నిందుతుడిగా ఉన్నాడు.

2. చిప్కో ఉద్యమం

- ◆ ఇది భారతదేశంలో చాలా ప్రాముఖ్యత పొందిన పర్యావరణ ఉద్యమం.
- ◆ ఇది 1973లో ఉత్తరాఖండ్ లోని ఛమేలి జిల్లాలో ప్రారంభమైంది.
- ◆ ఈ ఉద్యమాన్ని నడిపినవారు 1. సుందర్ లాల్ బహుగుణ 2. గౌరీదేవి 3. ఛంధీప్రసాద్ భట్
- ◆ ఈ ఉద్యమం అడవుల నరికివేతకు వ్యతిరేకంగా జరిగింది.
- ◆ తెహ్రీడ్యాం నిర్మాణం వల్ల చాలా శాతం అడవీ ప్రాంతాన్ని నిర్మూలిస్తుంటే ఈ ఉద్యమకారులు దానికి వ్యతిరేకంగా చెట్లను గట్టిగా కౌగిలించుకుని మొదలు మమ్మల్ని సరికి ఆ తర్వాత చెట్లను నరకండని నినదిస్తూ ఈ ఉద్యమాన్ని కొనసాగించారు.

3. సైలెంట్ లోయ రక్షణ ఉద్యమం

- ◆ సైలెంట్ వ్యాళీ అనేది కేరళ రాష్ట్రంలోని పాలక్కాడ్ జిల్లాలో ఉంది.
- ◆ ఇది ప్రకృతి సౌందర్యానికి పెట్టింది పేరు
- ◆ ఈ ప్రాంతంలో పెరియార్ నది యొక్క ఉపనది అయిన “కుంటిపూజ” నది ప్రవహిస్తుంది.
- ◆ కావున ఈ కుంటి పూజ నదిపై ఒక జలవిద్యుత్తు ప్రాజెక్టు నిర్మించుటకు ఇక్కడ అడ్డంగా ఉన్న అటవీ ప్రాంతాన్ని నిర్మూలించుటకు ప్రయత్నాలు జరిగాయి.
- ◆ కావున దీనికి వ్యతిరేకంగా ఈ ఉద్యమం 1973లో జరిగింది.
- ◆ 1985లో ఈ సైలెంట్ వ్యాళీ ‘సైలెంట్ వ్యాళీ జాతీయ పార్క్ ప్రకటించబడి నేటికి రక్షించబడింది.

4. బలియాపాల్ ఉద్యమం

- ◆ బలియాపాల్ అనే ప్రాంతంలో భారతదేశానికి చెందిన క్షిపణులను పరిరక్షిస్తుంటారు.
- ◆ ఈ అణ్వస్త్రాల ప్రయోగాల వలన ఈ ప్రాంతంలోని నేలలు సారాన్ని కోల్పోవడం మూలంగా అక్కడి ప్రజలు ఈ క్షిపణి ప్రయోగాలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం నడిపారు.
- ◆ బలియాపాల్ అనే ప్రదేశం ఒడిషా రాష్ట్రంలోని బేళేశ్వరంలో కలదు.

5. నర్మదా బచావో ఆందోళన

- ◆ ఈ ఉద్యమం భారతదేశంలో పర్యావరణ ఉద్యమాలలోకెల్లా చాలా ప్రసిద్ధి పొందిన ఉద్యమం.
- ◆ ఈ ఉద్యమం నర్మదా నదిపై నిర్మిస్తున్న బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టు అయిన సర్దార్ సరోవర్ ప్రాజెక్టుకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతుంది.
- ◆ ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వల్ల అనేక గ్రామాలు ముంపునకు గురై కొన్ని లక్షలాది మంది ప్రజల నిరాశ్రయులయ్యే అవకాశం ఉండటం వల్ల నర్మదా బచావో ఆందోళన పేరిట ‘మేధా పాట్వార్’ అనే సామాజిక కార్యకర్త ఈ

ఉద్యమానికి నేతృత్వం వహించింది.

తరువాత ఈ ఉద్యమానికి ప్రముఖ సామాజిక కార్యకర్తలు అయిన అరుంధతిరాయ్ మరియు బాబా అమ్మేలు మద్దతివ్వడం జరిగింది.

6. అప్పికో ఉద్యమం

- ◆ ఇది ఒక విప్లవాత్మకమైన పర్యావరణ ఉద్యమంగా పేరొందవచ్చును.
- ◆ ఈ ఉద్యమం చిపోక్కి ఉద్యమం వల్ల ప్రభావితమైనది.
- ◆ ఈ ఉద్యమంలో కూడా ప్రజలు చిపోక్కి ఉద్యమంలో మాదిరిగా చెట్లను నరకకుండా వాటిని గట్టిగాకొగిలించుకుని ఉద్యమించారు.
- ◆ చెట్లను కొగిలించుకోవడాన్ని కన్నడ భాషలో అప్పికో అంటారు. కావున ఈ ఉద్యమానికి “అప్పికో ఉద్యమం” అనే పేరు వచ్చింది.
- ◆ ఈ ఉద్యమం 1983లో కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని ఉత్తర కన్నడ జిల్లాలో ప్రారంభమైంది.
- ◆ ఈ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన వ్యక్తి - పాండురాం హేగ్డే.

7. గంగా పరిరక్షణ ఉద్యమం

- ◆ ఈ ఉద్యమాన్ని సన్యాసులు మరియు కొందరు సామాజిక పర్యావరణ ఉద్యమకారులు గాంధేయ మార్గంలో నడిపారు.
- ◆ ఈ ఉద్యమం ఉత్తరప్రదేశ్ & బీహార్ రాష్ట్రాలలో జరిగింది.
- ◆ ఈ ఉద్యమాన్ని గంగా సేవా అభియాన్ మరియు పూణే కేంద్రంగా పనిచేస్తున్న జాతీయ మహిళా ఆర్గనైజేషన్ లు ముందుండి నడిపాయి.
- ◆ అలాగే గంగానది ప్రక్షాళనకు గంగా పిలుస్తోంది. గంగాను కాపాడుదాం. అనే పేరులో ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఫర్ హోరో లీజిల్ యాక్షన్ అనే సంస్థ ఉద్యమాన్ని నడిపింది. ఇటీవల సరేంద్రమోడీ ప్రభుత్వం నమామి గంగా పేరుతో ఒక కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది. పర్యవేక్షణకు ఉమాభారతిని మంత్రిగా

నియమించింది.

8. జంగల్ బదావ్ ఆందోళన

- ◆ ఈ ఉద్యమం 1980లో మొదటగా బీహార్ రాష్ట్రంలో మొదలై క్రమేపి జార?ండ్ మరియు ఒడిషా రాష్ట్రాలకు విస్తరించింది.
- ◆ ఈ ఉద్యమాన్ని బీహార్ లోని సింగమ్ జిల్లాకు చెందిన ఆదివాసీలు ప్రారంభించారు.
- ◆ ఈ ప్రాంతంలో గల విలువైన టేకు చెట్లు నరికివేతకు వ్యతిరేకంగా ఈ ఉద్యమం నడిచింది.
- ◆ ఈ ఉద్యమం యొక్క నినాదం Against Agreed game, Political populism.

9. నవధాన్య ఉద్యమం

- ◆ నవధాన్య అనే సంస్థను ‘వందనా శివ’ అనే ఆమె 1982లో ప్రారంభించింది.
- ◆ ఈ ఉద్యమం ఆర్గానిక్ ఎరువుల ద్వారా వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడమే కాకుండా రైతులకు సరైన మార్కెట్ సదుపాయాలు కల్పించటంతో పాటు నాణ్యమైన ఆహారపదార్థాలను వినియోగదారులకు అందేలా కృషి చేసింది.

10. అభివృద్ధి ప్రత్యామ్నాయాల ఉద్యమం

- ◆ 1983లో అశోక్ ఖోస్లా అనే వ్యక్తి పేరులో ఒక NGO ను స్థాపించాడు.
- ◆ ఇతను పర్యావరణ అనుకూలమైన సాంకేతిక పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టి 3 లక్షలకు పైగా ఉద్యోగాలు కల్పించాడు.
- ◆ ఇవే కాకుండా ఇటీవల కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన స్వచ్ఛ భారత్ కార్యక్రమాన్ని కూడా ఒక పర్యావరణ ఉద్యమంగా భావించవచ్చు. అలాగే తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన ‘హరిత హారం’ కార్యక్రమం కూడా ఒక విధమైన పర్యావరణ ఉద్యమం లాంటిదే.

ప్రశ్నలు

1. బిష్టోయ్ తెగవారి పవిత్ర జంతువు ఏది?

1. ఆవు   2. ఒంటె   3. జింక   4. పులి

2. చిప్కో ఉద్యమం ఏ ప్రాంతంలో ప్రారంభమైంది?

1. సైలెంట్ లోయలో   2. అరకు లోయలో
3. గరియావాల్ లోయలో   4. డెహ్రాడూన్ లోయలో

3. చిప్కో అనే పదాన్ని మొదటిసారి ఉపయోగించిన వారెవరు?

1. సుందర్ లాల్ బహుగుణ
2. చండిప్రసాద్ భట్
3. గౌరీ దేవి
4. షాలీనీ ఫుణ్ష్యామ్

4. ఈ క్రింది వానిని సరిగ్గా జతపర్చండి?

1. చండిప్రసాద్ భట్   ఎ. నవధాన్య ఉద్యమం
2. రామిల్లా విట్టేకర్   బి. అప్పికో ఉద్యమం
3. పాండురంగ హెగ్డే   సి. సైలెంట్ వ్యాళీ ఉద్యమం

4. ప్రొఫెసర్ వందనా శివ   డి. చిప్కో ఉద్యమం

1. 1-ఎ , 2-బి , 3-సి , 4-డి
2. 1- డి , 2- సి , 3- బి , 4-ఎ
3. 1- బి , 2- డి , 3- ఎ , 4-సి
4. 1-సి , 2- ఎ , 3- డి , 4-బి

5. ఈ క్రింది వానిని సరిగ్గా జతపర్చండి?

1. అడవుల సంరక్షణ   ఎ. చిప్కో ఉద్యమం
2. జీవ వైవిధ్య పరిరక్షణ   బి. సైలెంట్ వ్యాళీ ఉద్యమం
3. అణు ఇంధన ఉత్పత్తికి వ్యతిరేకత   సి. కుడంకుళ ఉద్యమం

4. యురేనియం మైనింగ్   డి. సేవ్ వ్యతిరేకత నల్లమల ఉద్యమం

1. 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
2. 1- డి , 2- సి , 3- బి , 4-ఎ
3. 1-బి, 2-డి, 3-ఎ, 4-సి

4. 1-సి , 2- ఎ , 3- డి , 4-బి

6. ఈ క్రింది వానిని సరిగ్గా జతపర్చండి?

1. ఉత్తరాఖండ్   ఎ. అప్పికో ఉద్యమం
2. రాజస్థాన్   బి. సైలెంట్ వ్యాళీ ఉద్యమం
3. కేరళ   సి. బిష్టోయి ఉద్యమం
4. కర్ణాటక   డి. చిప్కో ఉద్యమం

1. 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
2. 1- డి , 2- సి , 3- బి , 4-ఎ
3. 1-బి, 2-డి, 3-ఎ, 4-సి
4. 1-సి , 2- ఎ , 3- డి , 4-బి

7. ఎవరిని వాటర్ షెడ్ ఉద్యమానికి పితామహుడిగా పేర్కొంటారు?

1. రాజేందర్ కుమార్   2. రాజేందర్ సచార్
3. కైలాష్ సత్యార్థి   4. అన్నాఆజాదీ

8. ఈ ఉద్యమ పోరాట ఫలితంగా మీనన్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు?

1. చిప్కో   2. అప్పికో
3. నర్మదా బచావ్   4. సైలెంట్ వ్యాళీ

9. సేవ్-గ్రో-రేషనల్ యూస్ అనునది ఏ ఉద్యమం యొక్క నినాదం?

1. చిప్కో   2. అప్పికో
3. నర్మదా బచావ్   4. సైలెంట్ వ్యాళీ

10. కామ్ రకో ఆందోళనలో పాల్గొన్న గిరిజనులు ఎవరు?

1. సంతాలులు   2. ముండాలు
3. ఒరావన్లు   4. హెరీలు
1. 1,2   2. 2, 3   3. 1,2,3,4   4. 2, 3, 4

జవాబులు

Q	Ans	Q	Ans
1	3	6	2
2	3	7	4
3	4	8	4
4	2	9	2
5	1	10	2

జనరల్ స్టడీస్ (తెలంగాణ)

తెలంగాణ భౌగోళిక శాస్త్రం

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీసర్కిల్ -
జోగులాంబ గద్వాల)

తెలంగాణ - ఖనిజ వనరులు

పరిచయం:

భారతదేశంలో ఛోటా నాగ్ పూర్ పీఠభూమిని మినరల్ హార్ట్ ల్యాండ్ ఆఫ్ ఇండియా అంటారు. 1958 నవంబర్లో నేషనల్ మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (చీ.పీ.ఐ.జి)ను ఏర్పాటు చేశారు. 1993-94 లో న్యూ నేషనల్ మినరల్ పాలసీ ప్రకటించారు.

భారతదేశంలో ఖనిజసంపద ద్వీపకల్ప పీఠభూమి, కొండలు తెలంగాణ ప్రధానంగా బగ్గు, మాంగనీస్, ఇనుపధాతువు, గ్రానైట్ ఉత్పత్తిలో ప్రధానంగా నిలుస్తుంది. రాష్ట్రంలో విద్యుత్ అవసరాలను తీర్చడంలో సింగరేణి బోగ్గు ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది. దేశంలోని బగ్గు ఉత్పత్తిలో 20% తెలంగాణ నుండే లభిస్తుంది.

రాష్ట్ర పారిశ్రామిక రంగంలో ఖనిజాలు దాదాపు 37 మిలియన్ మెట్రిక్ టన్నులు, బగ్గు 65 నుంచి 68 మిలియన్ టన్నులు ఉత్పత్తి చేస్తుంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఖనిజ సంపదకు పెట్టింది పేరు. రాష్ట్రంలో గల బయ్యారంలో అధిక మొత్తంలో మధ్య శ్రేణి ఇనుప ఖనిజ నిల్వలు కలవు. ఖనిజాలను ప్రధాన మైనర్ మరియు ఇతర ఖనిజాలుగా వర్గీకరించడం జరిగింది. బగ్గు, గ్రానైట్, గ్రాఫైట్ ముడి ఇనుము, సున్నపురాయి, మాంగనీస్ ధాతువు, స్టోవింగ్ ఇసుకలను ప్రధాన ఖనిజాలు అంటారు. ఎమెథిస్ట్,

బరైటీస్, డోలమైట్, ఫెల్డ్‌స్పర్, పింగాణి మట్టి, లేటరైట్, మైకా, క్వార్ట్జ్, సిలికా ఇసుక, షేల్, తెల్ల మన్ను, గోపి చందనం మొదలగు వాటిని మైనర్ ఖనిజాలు అంటారు. బ్లాక్ గ్రానైట్, కలర్ గ్రానైట్, గ్రావెల్, చవిలి మట్టి, నాపరాళ్ళు, లైమ్ కంకర, మొజాయిక్ చిప్స్, మార్బుల్, రోడ్డు మెటల్, సాధారణ ఇసుక మొదలగు వాటిని ఇతర ఖనిజాలుగా వర్గీకరించారు. గ్రానైట్ కట్టింగ్ & పాలిషింగ్ రంగంలో అధిక సంఖ్యలో ఖనిజ పరిశ్రమలు రిజిస్టర్ తీసుకున్నాయి. స్టోన్ క్రషింగ్ సెక్టార్ ఆ తరువాత స్థానంలో ఉంది.

ఖనిజ వనరులు-తెలంగాణ సామాజిక

ఆర్థిక సర్వే 2022

తెలంగాణ రాష్ట్రం వైవిధ్యమైన భూగర్భ లక్షణాలతో ప్రత్యేకమైన ఖనిజ పరిశ్రమలకు తగిన విస్తృతమైన మరియు సుసంపన్నమైన వివిధ రకాల ఖనిజాలను కల్గి ఉంది. ప్రభుత్వం 88,809 హెక్టార్ల భూమిని మైనింగ్ మరియు క్వారీయింగ్ కార్యకలాపాల కొరకు కేటాయించింది. రాష్ట్రంలో 1904 కు పైగా ఖనిజ పరిశ్రమలు ఉండగా జోగులాంబ గద్వాల(723), ఖమ్మం(463), వికారాబాద్ (234) మరియు కుమురంభీం (183).

జిల్లాలు అధిక సంఖ్యలో పరిశ్రమలను కల్గియున్నాయి. 2019-20లో ఖనిజ ఉత్పత్తి నుండి రాష్ట్రానికి 3715.78 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం లభించింది. 2014-15 నుండి 2019-20 మధ్య కాలంలో ఖనిజ ఆదాయం 19.776 కోట్ల రూపాయల లభించింది.

వివరణలు

1. ఇనుప ఖనిజం తెలంగాణలోని ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో నిక్షిప్తమై ఉంది. దాదాపు 16 మిలియన్ టన్నుల ఇనుప ఖనిజం ఇక్కడ లభిస్తుంది. ఖమ్మం జిల్లాలో కూడా ఇనుప ఖనిజం లభిస్తుంది. ముఖ్యమైన గనులలో ఒకటైన బయ్యారం గనులు మహబూబాబాద్ జిల్లాలో ఉన్నాయి. వరంగల్ జిల్లా గుండూరు మండలంలో కొన్ని ఇనుప ఖనిజం గనులు ఉన్నాయి.

ఇనుప ఖనిజాలు ప్రధానంగా 3 రకాలుగా విభజించారు. అవి హెమటైట్, మాగ్నెటైట్, లిమోనైట్. హెమటైట్ ఎరుపురంగు ఖనిజం మరియు లిమోనైట్ పసుపు రంగులో ఉంటుంది. భారతదేశంలోనే ఒడిశాలో ఇనుప ఖనిజం అత్యధిక నిల్వలు ఉన్నాయి.

2. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాలోని మైలారం ప్రాంతంలో తెలంగాణలోనే అత్యధికంగా రాగి నిల్వలు ఉన్నాయి. జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా ప్రకారం రాగిని 800 మీటర్ల వరకు పోడగించారు. ఇది దాదాపు 0.814 మెట్రిక్ టన్నుల ఉత్పత్తి చేస్తుంది రాగి మందం 1.5 నుండి 5.3 మీటర్ల మధ్య ఉంటుంది. బంజర్, ఎల్లంబైలులో కూడా రాగి నిల్వలు ఉన్నాయి. రాగిని మంచి విద్యుత్ వాహకం అంటారు. ఇది ఆటోమొబైల్ మరియు రక్షణ పరిశ్రమలో కూడా ఉపయోగించబడుతుంది.

భారతదేశం తక్కువ గ్రేడ్ రాగికి ప్రసిద్ధి చెందింది. కాబట్టి ఇతర దేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకోవాలి. యు.ఎస్.ఎ, కెనడా, జింబాంబ్వే భారతదేశానికి ప్రధాన ఎగుమతిదారులు. భారత దేశంలో రాజస్థాన్ లో అత్యధిక రాగి నిల్వలు ఉన్నాయి. ఆ తర్వాతి స్థానాల్లో మధ్యప్రదేశ్, జార్ఖండ్ ఉన్నాయి.

3. తెలంగాణలోని నల్గొండ జిల్లాలో బగ్గునిల్వలు లేవు. బగ్గునిల్వలు ప్రధానంగా ప్రాణహిత-గోదావరి ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. ఖమ్మం, వరంగల్, కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల్లో బగ్గు నిల్వలు ఉన్నాయి. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో అత్యధిక బగ్గు నిల్వలు ఉన్నాయి. ఖమ్మం జిల్లాలో అత్యధికంగా బగ్గు ఉత్పత్తి అవుతోంది. దేశంలో దాదాపు 20% బగ్గు నిల్వలు తెలంగాణలో ఉన్నాయి. శిలాజ ఇంధనం అయిన బగ్గు దేశంలోని ఇంధన అవసరాలలో దాదాపు 55% వాటాను కల్గివుంది. భారతదేశంలో అత్యధిక బగ్గునిల్వలు జార్ఖండ్ లో ఉన్నాయి. ఆ తర్వాతి స్థానాల్లో ఒడిశా, చత్తీస్ ఘడ్, వశ్చిమ బెంగాల్, మధ్యప్రదేశ్ ఉన్నాయి. సంవత్సరానికి 942 మిలియన్ టన్నుల బగ్గు వినియోగిస్తారు.

4. క్రోమైట్ ప్రధానంగా ఖమ్మం జిల్లాలో లభ్యమయ్యే లోహ ఖనిజం. ఇవి ప్రధానంగా ఖమ్మంలో తెలియాడే దాతువు రూపంలో ఉంటాయి. ఇది పైరోక్సెనైట్, నెఫ్లైన్ నైట్ మొదలైన అల్ట్రాబాసిక్ శిలలు అందుబాటులో ఉంది. మాంగనీస్ మరియు ఇనుప ఖనిజం ప్రధానంగా ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో లభ్యమవుతుంది. ప్రధానంగా కరీంనగర్ జిల్లాలో అమెథిస్ట్ దొరుకుతుంది. క్రోమైట్ ఒడిశా, జార్ఖండ్, కర్ణాటక, తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదలైన రాష్ట్రాలలో వ్యాపించింది. ఒడిశా భారతదేశంలో అతిపెద్ద ఉత్పత్తి రాష్ట్రం. ఇది దాదాపు 99% క్రోమైట్ను ఉత్పత్తి చేస్తుంది. దేశంలో క్రోమైట్ ఉత్పత్తిలో కర్ణాటక 2వ స్థానంలో ఉంది.

5. నాస్-ఫైరస్ మెటల్ ఒకలోహం, ఇది ఇనుము విలువైన మొత్తంలో కలిగి ఉండదు. నాస్-ఫైరస్ లోహాలలో అల్యూమినియం, రాగి, సీసం, జింక్ మరియు టీన్ ఉన్నాయి. అలాగే బంగారం మరియు

వెండి వంటి విలువైన లోహాలు ఉన్నాయి. నాన్-ఫ్రెరస్ లోహాలు తక్కువ బరువు.

6.సున్నపురాయి: తెలంగాణ లోని ఆదిలాబాద్, పెద్దపల్లి,మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, సూర్యాపేట్, వికారాబాద్ మరియు మంచుర్యాల జిల్లాలో సున్నపురాయిని అధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న జిల్లా సూర్యాపేట్, ఈ ప్రాంతాల్లో మొత్తం 7,519 మిలియన్ టన్నుల సున్నపురాయి నిక్షేపాలు ఉన్నట్లు అంచనా. రాష్ట్రంలోని 21 సిమెంట్ కర్మా గారాలు (వీటిలో 10 పెద్దవి, 11 చిన్నవి) సున్నపురాయి సిమెంట్ తయారీలో వినియోగిస్తున్నాయి. ఈ కర్మాగారాల వార్షిక సిమెంట్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 29.50 మెట్రిక్ టన్నులు.

7.హుస్సేన్ సాగర్ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ : ఇది తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొదటి థర్మల్ పవర్ స్టేషన్, దీనిని 1920 సం.రంలో మీర్ ఉస్మాన్ అలీఖాన్ చే హుస్సేన్ సాగర్ ఒడ్డున ప్రారంభించారు. దీనిని 1992లో మూసివేశారు. దీని స్థానంలో ప్రస్తుతం ప్రసాద్ ఐమాక్స్ మరియు ఎన్.టి.ఆర్ గార్డెన్స్ ఉన్నాయి.

8..తెలంగాణలో లభించే ఒకే ఒక శిలా ఇంధనం బొగ్గు. దక్షిణ భారతదేశంలో అత్యధిక బొగ్గు నిల్వలు కలిగిన రాష్ట్రం తెలంగాణ ఇది బిట్ట్యుమినస్ రకానికి చెందినది.

తెలంగాణలో విస్తరించిన జిల్లాలు: జయశంకర్ భూపాలపల్లి, ములుగు, ఖమ్మం, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, కోమురంభీం ఆసిఫాబాద్ మంచుర్యాల మరియు పెద్దపల్లి . తెలంగాణలో బొగ్గును అత్యధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న జిల్లా : భద్రాద్రి కొత్తగూడెం.

9.దేశంలో తొలి ఇనుప గని: సింగభం, మాంగనీస్ అధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న ప్రాంతం తాంపి, ఆదిలాబాద్ జిల్లా, దేశంలో అధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న రాష్ట్రం మధ్యప్రదేశ్, డోలమైట్ అధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న జిల్లా ఖమ్మం. బెరైటీస్ అధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న జిల్లా మహబూబ్ నగర్.

10.శ్రీశైలం ఎడమగట్టు జల విద్యుత్ కేంద్రం: శ్రీశైలం ఎడమ గట్టు జలవిద్యుత్ కేంద్రమును కృష్ణానదిపై నిర్మించారు. దీనిని 1960లో ప్రారంభించి 1980 జూలై 26న పూర్తి చేశారు. (దీని ఎత్తు 270మీ. పొడవు 512మీ) ఇది నాగర్ కర్నూల్ జిల్లాలో ఉంది. ఈ కేంద్రం యొక్క స్థాపిత సామర్థ్యం 900 మెగావాట్స్ (6X150 మెగావాట్స్) రాష్ట్రంలో అత్యధిక జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తి చేస్తున్న కేంద్రం.

నాగార్జున సాగర్ ఎడమగట్టు కాలువ విద్యుత్ కేంద్రం: ఈ విద్యుత్ కేంద్రం నల్గొండ జిల్లా, నందికోండ గ్రామం వద్దగలదు.

ఈ కేంద్రం యొక్క విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 60 మెగావాట్లు (2 X 30 మెగావాట్లు)

సింగూర్ జలవిద్యుత్ కేంద్రం: ఈ విద్యుత్ కేంద్రం సంగారెడ్డి జిల్లా, సింగూర్ రిజర్వాయర్ పై కలదు.

ఈ కేంద్రం యొక్క విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 15 మెగావాట్లు (2 X 7.5 మెగావాట్లు) పోచంపాడు

జలవిద్యుత్ కేంద్రం: ఈ జల విద్యుత్ కేంద్రం నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఉంది. ఈ విద్యుత్ కేంద్రం యొక్క ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 36 మెగావాట్స్ (4 X 9 మెగావాట్లు)

పోచంపాడు జలవిద్యుత్ కేంద్రం: ఈ జల విద్యుత్ కేంద్రం నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఉంది. ఈ విద్యుత్ కేంద్రం యొక్క విద్యుత్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం 36 మెగావాట్స్ (4 X 9 మెగావాట్లు).

తెలంగాణ చరిత్ర,

సంస్కృతి, కళలు

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీసర్కిల్ -
నిజామాబాదు)

తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం

తెలంగాణ పోరాటం 1946-51 మధ్యన కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వంలో ఏడవ నిజాం నవాబు మీర్ ఉస్మాన్ అలీఖాన్కు వ్యతిరేకంగా జరిగింది. ఈ పోరాటంలో స్టేట్ హైద్రాబాద్. నాలుగున్నర వేల మంది తెలంగాణ వ్రజలు తమ ప్రాణాలు కోల్పోయారు. అంతర్భాగంగా తెలంగాణ ప్రాంతం బ్రిటిష్ పాలనతో ఎలాంటి సంబంధం లేకుండా ఆసఫ్ జాహీల పాలనలో ఉందినిజాం హాలీ సిక్కా, ఇండియా రూపాయి రెండూ వేర్వేరు.

1948లో కలకత్తాలో అఖిలభారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ మహాసభ సంస్థానాలను చేర్చుకోవడానికి ఒత్తిడి ప్రభుత్వానికి లేదు. చేసే అధికారంయూనియన్ అని తీర్మానించింది. ముఖ్యం మొహియుద్దీన్ సహా మరో ఐదుగురు కమ్యూనిస్టు పార్టీ మీద ఉన్న నిషేధాన్ని తొలగించింది. రాజ్యం స్వతం త్రంగా ఉండాల, అదే కమ్యూనిస్టు పార్టీ విధానమనిరాజబహదూర్ గౌర్ ప్రకటించారు. ఖాసి రజ్వీ నేతృత్వంలోని రజాకార్లు, దేశ్ముఖ్లు, జమీందారులు, దొరలు గ్రామాలపై పడి నానా అరాచకాలు సృష్టించారు. ఫలితంగా ఆనాటి నుంచి కమ్యూనిస్టుల వైఖిరిలోమార్పు వచ్చింది.

తెలంగాణ సాయుధ పోరాటానికి మూలాలు నిజాం నిరంకుశ పాలనలో ఉందని చారి త్రికులు పేర్కొన్నారు. హైద్రాబాద్ రాజ్యంలో పాలకుడు ఏడో నిజాం ఉస్మాన్ అలీఖాన్ స్థాయినుంచి గ్రా మల్లోని

దొరల వరకూ సాగిన అణచివేత విధానాల కు నిరసనగా ఈ పోరాటం మొలకెత్తింది. వెట్టి చాకిరి., భావవ్యక్తికరణ పై ఆంక్షలు, మాతృభాషలపై అణచివేత, మతపరమైన నిరంకుశ ధోరణులు వంటి ఎన్నో పరిణామాలు నేపథ్యంగా నిలిచాయి.

ప్రశ్నలు

1. ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్రను రచించినది ఎవరు ?

- ఎ. కాళోజీ నారాయణరావు
- బి. రావి నారాయణ రెడ్డి
- సి. దేవులపల్లి వెంవటేశ్వరరావు
- డి. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి

సమాధానం : డి

2. క్రింది వాటిలో సరికాని జతను గుర్తించండి ?

- ఎ. మాడపాటి హనుమంతరావు - తెలంగాణలో ఆంధ్రోద్యమం
- బి. రావినారాయణ రెడ్డి - వీర తెలంగాణ
- సి. బూర్గుల రామకృష్ణారావు - ఉమర్ కయ్యం
- డి. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి - నిజాం రాష్ట్ర ఆంధ్రులు

సమాధానం : డి.

3. ఆధ్ర జన స్థాపించడానికి కారణం ఈ సభ వలన కలిగింది ?

- ఎ. కాకతీయ సంచిక వార్షికోత్సవ సభ
- బి. నిజాం రాష్ట్ర సాంఘిక సంస్కరణ సభ
- సి. నిజాం రాష్ట్ర రాజకీయ మహాసభ
- డి. నిజాం రాష్ట్ర తెలుగు భాషోద్ధరణ సభ

సమాధానం : బి

4. నిజాం రాష్ట్రంలో అచ్చయంత్రాన్ని ఏర్పాటు చేసి అనేక పుస్తకాలను తయారుచేసి, గ్రంథాలను తర్జుమా వారు క్రింది వారిలో ఎవరు ?

- ఎ. షామ్ షుల్ ఉప్రూ
- బి. అమీర్ కబీర్
- సి. ముల్లా అబ్దుల్ ఖయ్యూం
- డి. సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్

సమాధానం : ఎ

5. క్రింది వాటిలో సత్యవాక్యం ఎన్నుకోండి ?

- ఎ. 1868 లో హైదరాబాద్ - షోలాపూర్ పూర్తి అయ్యింది
- బి. 1868 లో హైదరాబాద్ - పాడి రైల్వేలైన్ పూర్తి అయ్యింది.
- సి. 1878 లో మద్రాస్ - బంబాయి రైల్వేలైన్ పూర్తి అయ్యింది.
- డి. పైవేవీ సరైనవి కావు.

సమాధానం : ఎ.

6. హైదరాబాద్ లో 1921 నవంబర్ లో స్థాపించిన ఈ క్రింది వాటిలో కనుగొనండి ?

- ఎ. ఆంధ్ర జన సంఘం
- బి. వర్తక సంఘం
- సి. ఎ మరియు బి
- డి. ఏదీకాదు.

సమాధానం : ఎ.

7. హైదరాబాద్ లో సంఘ సంస్కరణకు ఆద్యుడుగా భావించబడే ఈ క్రింది వారిలో ఒకరు మౌలిం ఎ పఫిక్ పత్రికకు సంపాదకుడుగా ఉన్నారు ?

- ఎ. అఘోరనాథ్ చటోపాధ్యాయ
- బి. మొహిద్ హుస్సేన్
- సి. కేశవరావు కోరాట్కర్
- డి. ముల్లా అబ్దుల్ ఖయ్యూం

సమాధానం : బి.

8. 1882 లో హైదరాబాద్ లోని చాదర్ ఘట్ లో థియోసోఫికల్ సోసైటీ ని ఏర్పాటు చేసినవారు ?

- ఎ. కమతా పర్షాద్
- బి. రామస్వామి అయ్యర్
- సి. మహాత్మా లక్ష్మణ్ దాస్ జీ
- డి. కేశవరావు కోరాట్కర్

సమాధానం : బి.

9. నిజాంకు వ్యతిరేకంగా వార్తలు రాయకూడదని నిజాం ప్రభుత్వం జారీచేసిన సర్కూలర్ ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించిన ఉర్దూ పత్రిక ?

- ఎ. హైదరాబాద్ రికార్డ్
- బి. మిజాన్
- సి. షాకత్ ఉల్ ఇస్లాం
- డి. న్యూ ఎరా

సమాధానం : సి

10. చందా రైల్వే పథకానికి వ్యతిరేకంగా ప్రధానంగా పోరాటం జరిపినవారు ?

- ఎ. అఘోరనాథ్ చటోపాధ్యాయ
- బి. దస్తూ ఔసాజి హోషాంగి
- సి. ముల్లా అబ్దుల్ ఖయ్యూమ్
- డి. పై వారందరూ

సమాధానం : డి.

క్లీన్ టెక్నాలజీ వగైరాల వంటి వివిధ రంగాలకు చెందిన హైదరాబాద్ స్టార్టప్ సమూహం, టీ-హబ్ లో భాగస్వాములయ్యేందుకు ఆసక్తి చూపుతున్నది. అనతికాలంలోనే టీ-హబ్ దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న స్టార్టప్ నుంచి 900లకు పైగా దరఖాస్తులను అందుకోవడం విశేషం. దేశంలోనే కాకుండా భవిష్యత్తులో ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద సృజనాత్మకమైన వ్యవస్థగా ఆవిర్భవించాలనేది టీ-హబ్ ముందున్న లక్ష్యం, కొత్తతరం యువతలో అంతర్గతంగా ఉన్న వ్యాపారస్ఫూర్తిని పెంపొందించేందుకు అవసరమైన ప్రోత్సాహాన్ని అందిస్తూ, తద్వారా ఉపాధికల్పన, సంపద సృష్టించడం ద్వారా హైదరాబాద్ నగరాన్ని ఐటీ, మరియు వ్యాపార సంస్థలకు సహజమైన పునాదిగాను, ఒక క్రియాశీల సృజనాత్మక వ్యవస్థగా రూపొందించడమే ఈ ప్రాజెక్టు లక్ష్యం.

◆ టీ-హబ్ ద్వారా 1,100 మందికి జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ అంకుర సంస్థలకు సహాయం అందించడం జరిగింది.

◆ టీ-హబ్ ద్వారా ఉత్తమ టెక్నాలజీ గల సంస్థలకు, ప్రతిభ గల వ్యవస్థాపకులకు, వినియోగదారులకు, ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలకు ఆర్థిక సహాయం అందించడం జరిగింది.

◆ 70,000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో ఉన్న టీ-హబ్ భవనం హైదరాబాద్ యొక్క మైలురాయిగా నిలిచింది.

◆ టీ-హబ్ ప్రారంభమైనప్పటి నుండి 300 పైగా స్టార్టప్ కు మరియు 52 సంస్థలలో నిధులు సేకరించడంతో పాటు 36 పేటెంట్లు మరియు ట్రేడ్ మార్కు రిజిస్టర్ చేయడం జరిగింది.

ప్రశ్నలు

1. తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక దృక్పథం 2020-21 ప్రకారం, రాష్ట్ర స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో సేవల రంగం వాటా ఎంత?

1. 60.5%
2. 55.2%
3. 45%
4. 39%

2. టీఎస్ ఐపాస్ దేశానికి సంబంధించింది.

1. తెలంగాణలో ప్రజా ఆరోగ్య వ్యవస్థను ప్రోత్సహించడం
2. తెలంగాణలో ఐటీ రంగాన్ని ప్రోత్సహించడం
3. తెలంగాణలో పరిశ్రమలు పెట్టడానికి అనుమతులివ్వడం
4. ప్రజా ఆరోగ్య వ్యవస్థను ప్రోత్సహించడంలో

3. తెలంగాణ ప్రభుత్వపు “ఐటిసి పాలసీ ఫ్రేమ్ వర్క్-2016”కు సంబంధించి ఈ క్రింది వానిలో ఏది నిజం కాదు?

1. 5 సంవత్సరాలలో ఉద్యోగితను ద్విగుణీకృతం చేయడం
2. 5 సంవత్సరాల వరకు 100% సుంకాల మినహాయింపు
3. 5 సంవత్సరాలలో ఐటిహబ్ కు టైర్-2' నగరాలను నెలకొల్పడం
4. 5 సంవత్సరాల కాలంలో ఐటీ ఎగుమతుల విలువ

4. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆవిష్కరణల సంస్థ అయిన టువంటి-హబ్ ను ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?

1. ఐఐఐఐ ప్రాంగణం, కంది సంగారెడ్డి జిల్లా
2. ఐఐఐఐ గచ్చిబౌలి, హైదరాబాద్
3. ఐఐఐఐ బాసర, నిర్మల్
4. ఐఐఐఐ ప్రాంగణం, వరంగల్

5. అమెజాన్ యొక్క అతి పెద్ద ప్రాంతీయ కార్యాలయాన్ని ఏ జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయనున్నారు?

1. సంగారెడ్డి
2. రంగారెడ్డి
3. హైదరాబాద్
4. నిర్మల్

6. దేశంలో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటిలిజెన్స్ వినియోగి-
స్తున్న మొదటి రాష్ట్రం ఏది?

1. తమిళనాడు   2. కర్ణాటక
3. ఆంధ్రప్రదేశ్   4. తెలంగాణ

7. ఏ ఛానెల్ ద్వారా విద్యార్థులకు డిజిటల్
పాఠాలు భోదిస్తున్నారు?

1. టీ-శాట్   2. యాదగిరి
3. దూరదర్శన్   4. ఈ-టీవి

8. సొసైటీ ఫర్ తెలంగాణ స్టేట్ నెట్వర్క్ (సాఫ్నెట్)
ను గుణాత్మక విద్య మరియు శిక్షణ కల్పించడానికి

తెలంగాణ ప్రభుత్వం నెలకొల్పింది. దీనిని

తెలంగాణ ప్రభుత్వంలో ఏడిపార్ట్మెంట్ (శాఖ)
అమలుపరుస్తుంది.

1. ఉన్నత విద్యాశాఖ
2. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి
3. సాంకేతిక విజ్ఞానం, ఎలక్ట్రానిక్స్ మరియు
సమాచార (కమ్యూనికేషన్) శాఖ
4. సాంకేతిక విద్యా శాఖ

9. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉద్యోగ అర్హత ఉన్నవారికి
నైపుణ్యాలు పెంపొందించడానికి ఏర్పాటు చేయబడిన
సంస్థ ఏది?

1. టీ-ప్రైడ్   2. టీ వర్ప్
3. టాస్క్   4. టీ-బడియా

10. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిష్కరణల సెల్ ని
ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేశారు?

1. 2015   2. 2017
3. 2016   4. 2015

జవాబులు

- 1.1   2.3   3.4   4.2
- 5.3   6.4   7.1   8.3
- 9.3   10.2

తెలంగాణ

స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం

(డైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీసర్కిల్ -
మహబూబ్ నగర్)

తెలంగాణ గుర్తింపుకై ఆరాటం

ఉపోద్ఘాతము:

1973 నుండి 1983 మధ్యకాలంలో ఒక దశాబ్ద కాలంపాటు తెలంగాణ ఉద్యమకారులు కొంతమేరకు స్తబ్ధంగా ఉన్నప్పటికీ తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారం చేపట్టిన అనంతరం ప్రత్యేక తెలంగాణ వాదులలో కదలిక వచ్చింది. ఆర్థికంగా వెనుకబడిపోతే మళ్ళీ నిలదొక్కుకోవచ్చు. రాజకీయంగా నిర్లక్ష్యానికి గురి అయితే మళ్ళీ తెప్పరిల్లుకోవచ్చు. కానీ సాంస్కృతిక గుర్తింపు చెరిగిపోతే అస్తిత్వాన్ని కోల్పోతామని" కాళోజీ హెచ్చరించారు.

1984-94 వరకు వివిధ సదస్సులు, సమావేశాలు, కరపత్రాలు, పత్రికా వ్యాసాలు, రచనలు మొదలగు వాటి ద్వారా తెలంగాణ ఉద్యమ భావవ్యాప్తిని ప్రచారం చేశాడు. తెలంగాణ ఉద్యమ భావవ్యాప్తిని ప్రచారం చేయడంలో కీలకపాత్ర పోషించిన వారు - భూపతి కఅష్టమూర్తి, తోట ఆనందరావు, ఇ.వి. పద్మనాభం, ప్రతాప్ కిషోర్, జయశంకర్ సార్, కాళోజీ, కేశవరావు జాదవ్, తెలంగాణ ప్రభాకర్ తదితరులు.

ప్రశ్నలు

1. గోల్కండ కవుల సంచికకు సంబంధించి సరైన వాఖ్యలు గుర్తించండి?
- ఎ. ఆధునిక కాలంలో తెలుగులో వెలువడిన మొట్ట మొదటి కవితా సంకలనం.

బి. ఇది 1934వ సంవత్సరంలో నురవరం ప్రతాప రెడ్డి చే ప్రచురించబడింది
సి. గోల్కండ కవుల సంచిన తెలంగాణ ఆధునిక సమాజానికి ఇక్కడి ప్రజల మనోభావానికి నిదర్శనం
డి. ఈ సంచికలో 324 తెలంగాణ కవుల పేర్లని వారు రాసిన కవితలని ప్రచురించారు.

1. ఎ, బి, డి   2. ఎ, బి, సి
3. బి, సి, డి   4. ఎ, బి, సి, డి

2. రెండు రాష్ట్రాల మధ్య లేదా రెండు ప్రాంతాల మధ్య అసమానతలకు కారణం?

- ఎ. గ్రామీణాభివృద్ధి లోపం
- బి. వ్యవసాయరంగాల నిర్లక్ష్యం, పేదరికం
- సి. సామాజిక రంగాల వెనుకబాటు
- డి. ప్రజల్లో, నిరాశ, నిస్పృహ ఆర్థిక అవకాశాలు లేకపోవటం

1. ఎ, బి, బి   2. బి, సి, డి
3. ఎ, సి, డి   4. ఎ, బి, సి, డి

3. ఒక ప్రాంత ప్రజల “గుర్తింపును సుస్థిరం” చేసే శక్తిసమర్థతా రాజకీయ అంశాలకంటే ఈ కింది ఏ అంశానికి అధికంగా ఉంది?

1. సహజ సంపద   2. పారిశ్రామిక వృద్ధి
3. వనరులు   4. సాంస్కృతిక అంశం

4. “ద్రావిడ సంస్కృతి సెంటిమెంటు” ను ముందుంచి హిందీకి వ్యతిరేకంగా పోరాడి తమ భాష ఔన్నత్యాన్ని కాపాడుకొన్న రాష్ట్రం?

1. కేరళ   2. తమిళనాడు
3. మధ్యప్రదేశ్   4. మహారాష్ట్ర

5. “తెలుగువారి ఆత్మాభిమానం సెంటిమెంటు”ను వాడుకొని అధికారం కైవసం చేసుకొన్నవారు ఎవరు?

1. చంద్రబాబునాయుడు   2. ఎన్.టి. రామారావు
3. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి   4. పైవారందరూ

6. 1910లో గురుజాడ అప్పారావు రచించిన ఏ కథ తెలుగులో రచించబడిన మొదటి కథగా చెప్పేవారు?

1. జీవన ప్రయాణం   2. మనుసులో మాట
3. తెలుగు నీడలు   4. దిద్దుబాటు

7. 1902 లో భండారు అచ్చమాంబ రచించిన ఏ కథ తెలుగులో వెలువడిన మొదటి కథ అని పరిశోధకులు తేల్చారు?

1. ధనుంజేయ చరిత   2. ధనత్రయోదశి
3. వెలుగు నీడలు   4. మనుసులో మాట

8. “అస్థిత్వం” కి సంబంధించి సరైన వాఖ్యలు గుర్తించండి?

- ఎ. అస్థిత్వం అనేది అంతరాత్మ ప్రబోధం. ఒక అనిర్వచనీయమైన మానసిక స్పంద
- బి. అస్థిత్వం కారణంగానే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎన్నో ఉద్యమాలు వందల సంవత్సరాలుగా కొనసాగుతున్నాయి
- సి. అస్థిత్వం ఆధారంగానే ఆంధ్రులు మద్రాసు రాష్ట్రం నుండి విడిపోయి ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పరుచుకొన్నారు
- డి. అస్థిత్వం ఆధారంగానే “తమిళ తంబి” లు హిందీకి వ్యతిరేకంగా పోరాడి భాషా ఔన్నత్యాన్ని కాపాడుకొన్నారు

1. ఎ, బి, సి   2. ఎ, బి, డి
3. బి, సి, డి   4. ఎ, బి, సి, డి

9. తెలంగాణ ప్రజలు చేపట్టిన పోరాటాలకు సంబంధించి సరైన వాఖ్యలు గుర్తించండి?

- ఎ. తెలంగాణలో జరిగిన పోరాటాలు ప్రధానంగా “పెత్తందారీ వ్యవస్థ” కు వ్యతిరేఖించిన పోరాటాలు
- బి. తెలంగాణ పోరాటంలో ముఖ్యంగా ముడిపడిన అంశాలు స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం, స్వపరిపాలన

సి. తెలంగాణ ప్రజలు చేపట్టిన పోరాటాల వెనుక అంతర్గతంగా ప్రవహించిన ఆరాటాలు

డి. తెలంగాణ మేదావులు, రచయితలు, కవులు ముక్తకంఠంతో తెలంగాణ సాంస్కృతిక అస్తిత్వ పోరాటానికి శంఖారావాన్ని పూరించారు

1. ఎ, బి, సి
2. బి, సి, డి
3. ఎ, సి, డి
4. ఎ, బి, సి, డి

10. సరైన వాఖ్యలు గుర్తించండి

ఎ. తెలంగాణలో సేద్యానికి నీటిపారుదలకు

దాదాపు 70 శాతం గొట్టపు బావులే ఆధారం

బి. తెలంగాణలో వ్యవసాయం చాలా పెద్ద

మొత్తం పెట్టుబడితో కూడుకొన్నది

సి. తెలంగాణ రైతులతో పోల్చినప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్

తెగించాడో లో ఉన్న రైతులు తక్కువ వ్యయంతో

అధిక ఉత్పత్తిని సాధించగలుగుతున్నారు

డి. తెలంగాణ సాంద్ర వ్యవసాయానికి అవకాశం

ఎక్కువగా ఉంది

1. ఎ, బి, సి
2. బి, సి, డి
3. ఎ, సి, డి
4. ఎ, బి, సి, డి

జవాబులు

1.4   2.4   3.4   4.2

5.2   6.4   7.2   8.4

9.4   10.1

తెలంగాణ ప్రభుత్వ విధికాలు

(డ్రైరెక్టర్: టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీసర్కిల్- నల్లగొండ)

ఉపోద్ఘాతం

తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రభుత్వం గ్రామీణ ప్రాంతాలకు చెందిన మైనారిటీ విద్యార్థుల కుటుంబ ఆదాయ పరిమితి మరియు ఇంటింటికి మంచి నీటిని అందిస్తున్న మిషన్ భగీరథ పేదల కోసం అనేక కొత్తపథకాలు ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టడం వెనుక ముఖ్య ప్రధాన ఉద్దేశం అన్ని వర్గాలను అభివృద్ధి పథకంలోనికి తీసుకురావడం.

ప్రశ్నలు

1. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం “నేతన్ని బీమా పథకాన్ని” ఎప్పుడు ప్రారంభించినారు?

- ఎ) ఆగస్టు 7 న   బి) జూన్ 12న
సి) జూలై 15న   డి) ఆగస్టు 20

2. తెలంగాణలో ఇంటింటికి మంచి నీటిని అందిస్తున్న మిషన్ భగీరథకు క్రేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన పురుస్కారం?

- ఎ) జల్ జీవన్ మిషన్
బి) స్వచ్ఛ అవార్డు పురస్కారం
సి) యునిస్కో గుర్తింపు
డి) ఎ మరియు బి

3. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తయారు చేసిన చేనేత వస్త్రాలూ సంప్రదాయ భారతీయ వస్త్రాలకు ఎన్ని వస్త్రాలకు యునెస్కో గుర్తింపు వచ్చినది వాటి పేర్లు తెలుపుము.

- ఎ) హిమ్రూ
బి) సిద్దిపేట గొల్లభామా

సి) నల్లగొర్రెల గొంగడి

డి) పైవన్నియు

4. తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రభుత్వం గ్రామీణ ప్రాంతాలకు చెందిన మైనారిటీ విద్యార్థులకు టుంబ ఆదాయ పరిమితిని ఎన్ని లక్షల వరకు పెంచింది.

ఎ) 1 లక్ష - 1.50 కి

బి) 3 లక్ష - 4 లక్షలకు

సి) 1.50 లక్ష - 2 లక్షలకు

డి) 2.50 లక్ష - 3.50 లక్ష వరకు

5. గృహ నివాసాలపై వేసవి ఉష్ణోగ్రతల తీవ్రతను తగించి, చల్లదనాన్ని ప్రసాదించేందుకు తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ప్రకటించిన పథకం.

ఎ) కూల్‌రూఫ్‌పాలసీ

బి) టిఇన్నోవేషన్

సి) రోబోటిక్స్ ప్రేమ్‌వర్క్

డి) ఫాక్స్‌కాన్

6. తెలంగాణలో జలవనరులు జలశక్తి శాఖ విడుదల చేసిన తొలి “వాటర్ బాడిస్ సెన్సస్” నివేదిక ప్రకారం ఈమేరకు జలసంరక్షణ పథకాలు, చెక్‌డ్యాంలు నిర్మాణంలో దేశంలో తెలంగాణ ఎన్నో స్థానంలో ఉంది.

ఎ) 5వ స్థానం

బి) 3వ స్థానం

సి) 4వ స్థానం

డి) 1వ స్థానం

7. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గ్రామీణ ప్రాంత

ప్రజలు విద్యార్థులలో సృజనాత్మకతను వెలికితీసేందుకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్వహించిన కార్యక్రమము.

ఎ) ప్రపంచ సృజనాత్మకత నవకల్పనల దినోత్సవము

బి) టీ-ఇన్నోవేషన్ మహోత్సవ్

సి) వరల్డ్ క్రమేటివిటి ఆండ్ ఇన్నోవేషన్ డే

డి) పై వన్నియు

8. తెలంగాణ పాస్ట్ పథకం యొక్క ఉద్దేశం ఏమిటి?

ఎ) ఉచిత పుస్తకాల పంపిణీ కొరకు

బి) కేజి టూ పీజి ఉచిత విద్యకొరకు

సి) ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో మౌఖిక వసతులు కల్పించడం కొరకు

డి) ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఉచిత కంప్యూటర్ల పంపిణీ కొరకు.

9. ఆరోగ్య మహిళ పథకం సంబంధించి కింది వాటిలో సరైనది.

ఎ) ఈ పథకంను అంతర్జాతీయ మహిళాదినోత్సవం సందర్భంగా గంగుల కమలకర్ తో కలిసి తెలంగాణ ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి టి.హరీష్‌రావుగారు కరీంనగర్‌లో మార్చి 8, 2023 న ప్రారంభించారు.

బి) ఈ పథకంలో భాగంగా మహిళలు ఎదుర్కొనే ప్రధాన 8 రకాల సమస్యల వైద్యం అందిస్తారు.

సి) రాష్ట్ర డయోగ్నోస్టిక్స్ ద్వారా 57 రకాల వైద్య పరీక్షలు చేస్తారు.

సరియైన సమాధానం ఎంచుకోనుము.

ఎ) ఎ,బి లు సరైనవి   బి) బి,సి లు సరైనవి.

సి) ఎ,సి లు సరైనవి   డి) ఎ,బి,సి లు సరైనవి

10. క్రింది వాటిలో సరైన వాటిని గుర్తించండి?

ఎ) ప్రభుత్వ పాఠశాలలో మెరుగైన మౌఖిక సదుపాయాలు కల్పించడం కోసం “మన ఊరు - మన బడి” పథకం ను ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారు వనపర్తి జిల్లాలో ప్రారంభించారు.

బి) ఈ పథకం ద్వారా రాష్ట్రంలోని 26,065 ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో వసతులు మెరుగుపరచడం.

సి) తెలంగాణ బడ్జెట్ 2023-24 లో ఈ పథకానికి రూ. 7289 కోట్లు కేటాయించారు.

సరియైన సమాధానం ఎంచుకోనుము.

ఎ) ఎ,బి లు సరైనవి

బి) బి,సి లు సరైనవి.

సి) ఎ,బి, సి లు సరైనవి

డి) ఎ,సి లు సరైనవి

జవాబులు

1	2	3	4	5
(ఎ)	(ఎ)	(డి)	(సి)	(ఎ)
6	7	8	9	10
(సి)	(డి)	(బి)	(డి)	(సి)

వివరణలు

1. చేనేత కార్మికులు దురదృష్టవశాత్తు ఎవరైనా నేత కార్మికుడు చనిపోతే అర్హులైనవారి కుటుంబానికి 5 లక్షల బీమా పథకం కింద అందుతుంది.

2. అన్ని గ్రామాలలో ఇంటింటికి నల్లా కనెక్షన్ ద్వారా రోజు నాణ్యమైన తాగునీరు అందిస్తున్నట్లు గురించి పురస్కారాన్ని ఎంపిక చేసినట్ల కేంద్రం తెలిపింది.

3. 21వ శతాబ్దం కోసం తయారు చేసిన చేనేత వస్త్రాలు - సంప్రదాయ భారతీయ వస్త్రాల సంరక్షణ

పేరుతో విడుదల చేసిన నివేదికలో వీటికి చోటు దక్కింది.

4. మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఉపకారవేతనాలు అందించేందుకు వీలుగా ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది.

5. కూల్ రూఫ్ విధానంలో నిర్మించే పై కప్పుల వల్ల ఉష్ణోగ్రత ప్రభావం 2.1 డిగ్రీల నుంచి 4.3 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత వరకు తగ్గుతుంది.

6. ఈ గణన ప్రకారం రాష్ట్రంలో మొత్తం జలవనరుల్లో పాఠశాలల్లోను 1.5% పట్టణ ప్రాంతాల్లోను ఉన్నాయి, వీటిలో అత్యధిక ట్యాంకులు, చెక్ డ్యాంలు చెరువులు ఉన్నాయి.

7. విద్యార్థుల్లో సృజనాత్మకతను వెలికితీసేందుకు, పంచాయతీ రాజ్ ఖాఖ సహకారంతో 33 జిల్లాల్లో గ్రామ పంచాయతీలో “అవర్ ఫర్ ఇన్ స్పైవేషన్” పేరిట వెబ్ నార్ నిర్వహించింది.

9. అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా 8 రకాల సమస్యల వైద్యం మరియు 57 రకాల డయోగ్నోస్టిక్స్ ద్వారా వైద్య పరీక్షలు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి ప్రారంభించడం జరిగింది.

10. పాఠశాలలో మెరుగైన మౌఖిక సదుపాయాలు మరియు 26,065 పాఠశాలలో మెరుగు పరచడం ఈ పథకానికి బడ్జెట్ లో 7289 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

విజయ గాథలు

ఒకేసారి 3 ఉద్యోగాలు - గీతాంజలి, ఫారెస్ట్ బీచ్, హాస్టల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ & JPS

సంగారెడ్డి జిల్లా చింతలచెరువు గ్రామానికి చెందిన వ్యవసాయ కూలీలైన తలారి ఈశ్వరయ్య, యాదమ్మల మూడవ సంతానమైన తలారి గీతాంజలి ఎం.ఎస్.సి. బి.ఈడి చదివి 2018లో బిసి స్టడీ సర్కిల్లో కోచింగ్ తీసుకొని, కోచింగ్ అనంతరం స్టడీసర్కిల్ గ్రంథాలయంలో సంవత్సరంపాటు సన్నద్ధమయి ఫారెస్ట్ బీచ్ ఆఫీసర్, హాస్టల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ మరియు జూనియర్ పంచాయితీ కార్యదర్శి మూడు ఉద్యోగాలకు ఎంపికై ప్రస్తుతం బాలికల వసతిగృహం మెదక్ లో హాస్టల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ గా పనిచేస్తున్నారు స్టడీ సర్కిల్లో తీసుకున్న శిక్షణ, అధ్యాపకుల మార్గదర్శకత్వం, ప్రామాణిక పుస్తకాలతో కూడిన గ్రంథాలయం తన విజయానికి కారణం అని గీతాంజలి తెలిపారు. తన విజయానికి కారణమైన బిసి స్టడీ సర్కిల్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నానని తెలిపారు.

బి.సి.స్టడీ సర్కిల్ సహకారంతో లక్ష్మణ్ని చేరుకున్న - సాయికుమార్

మెదక్ జిల్లా కొల్చారం గ్రామానికి చెందిన వ్యవసాయ కుటుంబమైన సత్తెల్లి అంజయ్య శంకరమ్మ కుమారుడు చిన్నప్పటి నుండి యన్.ఐ కావాలని కోరికతో డిగ్రీ పూర్తి చేసి సంగారెడ్డి లోని బి.సి. స్టడీసర్కిల్లో 2016లో శిక్షణ పొంది మొదటిప్రయత్నంలోనే ఎస్.ఐ ఉద్యోగాన్ని కైవసం చేసుకొని ప్రస్తుతం జగదేవపూర్లో సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్ విధులు నిర్వహిస్తున్నాడు. తన విజయానికి బిసి స్టడీ సర్కిల్లో అనుభజ్జలైన అధ్యాపకులు అందించిన మార్గదర్శకత్వం మరియు నిర్వహించిన పరీక్షలు ఎంతగానో తోడ్పడినాయి అని తెలిపారు.

రాబోయే పోటీ పరీక్షల నోటిఫికేషన్స్

1. SSC జూనియర్ ఇంజనీర్ 2023 : (1342)

స్టాఫ్ సెలక్షన్ కమిషన్ (SSC) జూనియర్ ఇంజనీర్ (సివిల్, మెకానికల్ & ఎలక్ట్రికల్) ఎగ్జామినేషన్ 2023 రిక్రూట్మెంట్ కోసం నోటిఫికేషన్ను ప్రకటించింది. ఖాళీ వివరాలపై ఆసక్తి ఉన్న అభ్యర్థులు మరియు అన్ని అర్హత ప్రమాణాలను పూర్తి చేసిన అభ్యర్థులు నోటిఫికేషన్ను చదివి ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

- * ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు ప్రారంభ తేదీ : 26-07-2023.
- * ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చివరి తేదీ : 16-08-2023.
- * దిద్దుబాటు తేదీ : 17 నుండి 18-08-2023.
- * కంప్యూటర్ ఆధారిత పరీక్ష కోసం తాత్కాలిక తేదీ (పేపర్-I): అక్టోబర్, 2023.

2. NIACL అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ 2023: (450)

న్యూ ఇండియా అన్యూరెన్స్ కో. లిమిటెడ్ (NIACL) అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ (జనరలిస్ట్) (స్కేల్-I) ఖాళీల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. ఖాళీ వివరాలపై ఆసక్తి ఉన్న అభ్యర్థులు మరియు అన్ని అర్హత ప్రమాణాలను పూర్తి చేసిన అభ్యర్థులు నోటిఫికేషన్ను చదివి ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

- * ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేయడానికి ప్రారంభ తేదీ & ఫీజు చెల్లింపు: 01-08-2023.
- * ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి & ఫీజు చెల్లింపుకు చివరి తేదీ: 21-08-2023.
- * దశ- I ఆన్లైన్ పరీక్ష (అప్లికేషన్): 09-09-2023 (తాత్కాలికంగా).

3. NESTS నాన్ టీచింగ్ & టీచింగ్ 2023: (6329)

నేషనల్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ ఫర్ ట్రైబల్ స్టూడెంట్స్ (NESTS) టీచింగ్ & నాన్ టీచింగ్ ఖాళీల భర్తీకి నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. ఖాళీ వివరాలపై ఆసక్తి ఉన్న అభ్యర్థులు మరియు అన్ని అర్హత ప్రమాణాలను పూర్తి చేసిన అభ్యర్థులు నోటిఫికేషన్ను చదివి ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

- * ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చివరి తేదీ & ఫీజు చెల్లింపు: 18-08-2023, 23:50 గంటల వరకు.
- * పరీక్షల తేదీ: NESTS వెబ్సైట్లో తెలియజేయబడుతుంది.
- * పరీక్ష వ్యవధి: టీచింగ్ స్టాఫ్ కోసం 180 నిమిషాలు మరియు బోధనేతర సిబ్బందికి 150 నిమిషాలు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్
పోటీ పరీక్షలలో విజయం కోసం 20 సూత్రాలు - 2022

1. ప్రతి సభ్యులలోని మైక్రో టాపిక్ల సెలబ్షన్ను అర్థం చేసుకోండి.
2. సిబిల్స్, గ్రూప్ 1, II మరియు SI మొదలైన మునుపటి సంవత్సరం పోటీ పరీక్ష పత్రాలను పరిష్కరించండి.
3. ప్రతి సభ్యుల కోసం ప్రచురణలు/రచయిత ఎవరి నుండి అయినా పుస్తకాలను ఎంచుకుని చదవండి.
4. షెడ్యూల్ ప్రకారం అన్ని పుస్తకాలను చదవండి మరియు ముఖ్యమైన పాయింట్లను అండ్రైస్ చేయండి.
5. 40 రోజులలో ప్రతి సభ్యుల మరియు సబ్ సభ్యుల కంప్లీట్ సెలబ్షన్ విడిగా నోట్ బుక్ని తయారు చేయండి.
6. వార్తాపత్రికలను ప్రతిరోజూ ఒక గంట పాటు చదవండి మరియు ముఖ్యమైన కరెంట్ ఎఫైర్స్ వార్తలను నోట్ చేసుకోండి.
7. ముగ్గురు లేదా నలుగురు విభిన్న విషయ నిపుణులతో / ఇప్పటికే స్నేహితుల సమూహాలను రూపొందించండి.
8. తరగతిలోని నోట్లు నోట్ చేసుకోండి మరియు బ్యాలెన్స్ సభ్యుల కోసం టైమ్ టేబుల్ని సిద్ధం చేయండి.
9. నోట్స్ తయారు చేసేటప్పుడు పాయింట్లను గుర్తుంచుకోండి.
10. మీ గ్రూప్లో మీరు సిద్ధం చేసిన ప్రశ్నలను చర్చించండి.
11. అభ్యర్థుల బృందాలను తయారు చేయండి మరియు వారికి సభ్యులను కేటాయించండి.
12. ధ్యానం యొక్క ప్రాముఖ్యత మరియు దాని లాభాలను తెలుసుకోండి.
13. ఒత్తిడి, ఆందోళన మరియు పరీక్ష పోల్లో కూర్చుంటూ ఎలా ఉండాలి క్లుప్తంగా తెలుసుకోండి.
14. పరీక్ష పోల్లో నెగిటివ్ మార్కులు మరియు దిన్న దిన్న తప్పులను ఎలా నివారించాలి మెలకువలను తెలుసుకోండి.
15. SWOT విశ్లేషణ ఎలా చేయాలి నేర్చుకోండి అంటే విజయం, బలహీనత మొదలైనవి.
16. లైబ్రరీలోని అలాగే పుస్తకాలను చదవండి మరియు YOUTUBEలో ఆన్లైన్ తరగతులను కూడా చూడండి.
17. పరీక్షల్లో అడిగే ప్రశ్నల ట్రెండ్స్ ఎలా క్యాచ్ చేయాలి తెలుసుకోండి.
18. ఎగ్జామ్ పోల్లో అర్గ్మెంటేజన్ మరియు రీజనింగ్ ప్రశ్నల దిక్కుముడులను ఎలా పరిష్కరించాలి తెలుసుకోండి.
19. చరిత్ర, అర్గ్మెంటేజన్ మొదలైన ప్రశ్నలను గుర్తుంచుకోవడానికి షార్ట్లీ పద్ధతులను నేర్చుకోండి.
20. నిపుణులైన వ్యక్తుల మరియు సిబిల్ సర్కిస్ అధికారుల ప్రేరణ తరగతులకు పోజరవ్వండి.

డైరెక్టర్,

టి.ఎస్.బి.సి. స్టడీ సర్కిల్స్, హైదరాబాద్.

టి. ఎస్. బి. సి. స్టడీ సర్కిల్స్
స్టడీ మెటీరియల్ & MCQS కాశీసం
సోషల్ మీడియా లింక్ లు

Website link

<https://www.tsbcstudycircles.cgg.gov.in> (Study Material)

YouTube Link

<https://www.youtube.com/channel/tsbcstudycircle>
(Online Video Classes Live & Recorded)

Facebook Link

<https://www.facebook.com/TS-BC-Study-Circles>
(Follow for latest news about TS BC Study Circles)

టి.ఎస్. బి.సి. స్టడీ సర్కిల్, సిద్దిపేట